

FLATTIVIESTI

2/2018 - www.flatti.net

Eläinlääkäri-
laskut
suoraan
Pohjantähteen

TURVAA MYÖS KARVAISELLE KAVERILLE

- ✓ Vakuutuksen saat alle 10-vuotiaalle lemmikillesi ja vakuutus on voimassa 15 ikävuoteen asti.
- ✓ Määrittelet vakuutusmäärän ja omavastuut itse.
- ✓ Kun käytät Pohjantähden suorakorvauspalvelua, maksamme vakuutuksesta korvattavan osuuden suoraan eläinlääkäriasemalle.

POHJANTÄHTI
Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

Flattikerhon oma edustaja Pohjantähdessä:
Vakuutusedustaja Tea Ruostepuro
p. 0400 327 346
tea.ruostepuro@pohjantahti.fi

4	PUHEENJOHTAJAN PALSTA
5	JUNIORIMESTARUUS JA KISÄLLI
6	ROTUJÄRJESTÖN TULEVAISUUS
7	AKTIIVISIN KASVATTAJA
8	KÄYTÄNNÖN JÄLJELLE
11	EKAA KERTAA MEJÄSSÄ
12	FLATTIMESTARUUSINFO
14	FLATTIPENNUSTA HYPOKOIRAKSI
16	MIKÄ ON JALOSTUSTARKASTUS?
18	FLATTIEN PM KEHITYSTYÖN KOHTEENA
20	ERIKOISNÄYTTELY
25	RALLY-TOKO TULOKSET
26	KESÄLEIRI-INFO JA -KOULUTTAJAT
32	SMARTDOG-TESTAUS
34	KESÄN MEJÄKOEET
36	SKL JALOSTUSSTRATEGIA
38	SPONDYLOOSI
39	REKISTERÖINNIT JA TILASTOT
40	VUOSIKOKOUSPÖYTÄKIRJA
41	LETKUNPÄTKÄ JUSSIPAITAKUVIOLLA
42	JOUKKUE WT -KISA KOUVOLASSA
44	VANHAT JA VIISAAT -PALSTA
46	TARVIKEMYINTI
47	VINKKEJÄ FLATTIKUVAUKSEEN
48	KASVATTAJAT
49	PETMOBIILI
50	YLISTARON KOULUTUSVIIKONLOPPU
51	MÄNTÄN TALVINOME
52	UUDET VALIOT
54	YHTEYSTIEDOT
55	PENTUVÄLITYS

Kesäleiri-info s. 26

Käytännön jäljelle s. 8

Erikoisnäyttely s. 20

Mikä on jalostustarkastus? s. 16

Flattimestaruusinfo s. 12

Flattipennusta hypokoiraksi s. 14

PÄÄTOIMITTAJA

Mari Mamia

TOIMITUSSIHTEERI

Jaana Kontto, flattiviesti@gmail.com

TAITTO

Elisa Pekki

TOIMITUSKUNTA

Jalostus-, näyttely-, mejä- ja nou/nome-toimikunnat, hallitus sekä kaikki jäsenet

KANNEN KUVA

Juho Pajari

FLATTIVIESTIEN MATERIAALI

flattiviesti@gmail.com

VALIOILMOITUKSET, PK- JA TOKOTULOKSET

Tanja Mattila, flatti.valiot@gmail.com

ILMOITUSKOOT

1/1 sivu 210 mm x 297 mm
1/2 sivu (vaaka) 186 mm x 133,5 mm
1/2 sivu (pysty) 90 mm x 273 mm
1/4 sivu 90 mm x 133,5 mm
1/8 sivu 90 mm x 64 mm
Kasvattajaboxi 78 mm x 44 mm

ILMOITUSHINNASTO JÄSENI

1/1 sivu 60€/lehti, 200€/vuosi
1/2 sivu 40€/lehti, 140€/vuosi
1/4 sivu 30€/lehti, 100€/vuosi
1/8 sivu 15€/lehti, 40€/vuosi

Kasvattajaboxi 15€/lehti, 40€/vuosi
In Memoriam -ilmoitukset, 1/2s 20€
Valioilmoitus normaali taittokoossa ilmainen

Ilmoitusmaksut Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n tilille: FI28 5620 0920 4247 50. Ilmoitusaineistot osoitteeseen flattiviesti@gmail.com. Ilmoituksen mukana tulee lähettää maksukuitti.

AINEISTOPÄIVÄ

Nro 3 / 17.08.2018
Nro 4 / 02.11.2018

ILMESTYY

19.09.2018
05.12.2018

AINEISTOVAATIMUKSET

Tekstiedostot Wordin doc/docx/rtf-muodossa. Kuvat jpg/tif/pdf-muodossa, 300 dpi. Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä valitettavasti voi käyttää niitä.

Toimitus huomauttaa, että artikkeleiden mielipiteet ovat kirjoittajien omia, eivätkä välttämättä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n hallituksen tai toimituksen. Flattiviestiin kirjoitetuissa jutuissa on aina oltava kirjoittajan oikea nimi ja yhteystiedot, jotka pyydyttäessä jäävät vain toimituksen tietoon. Artikkeleiden ja kuvien osittainkin lainaaminen ilman toimituksen ja kirjoittajan lupaa on kielletty.

PAINOPAIKKA

Erweko Oy, Oulu

Puheenjohtajalta

Aluetoimintaan kaivataan nostetta

Katsoin dokumenttielokuvaa Yellowstonen luonnonpuistosta, tarkemmin luonnonpuiston wapitikannan romahtamisesta. Kanta sinänsä oli hyvin elinvoimainen ja terve, wapitinaaraiden tiinehtyvyydessä tai synnytyksessä ei ollut ongelmaa, vaan ne tuottivat vasaaja joka kevät normaalisti. Silti naaraiden ikä oli tavanomaista korkeampi ja wapitikanta luonnonpuistossa pieneni vuosi vuodelta. Tutkijoiden ensimmäinen johtopäätös oli, että luonnonpuiston elvytetty susikanta on alkanut harventaa wapitikantaa käyttämällä ravintonaan vastasyntyneitä wapitivasaaja. Tarkempi tutkimus osoitti kuitenkin, että sudet eivät olleet muuttaneet käyttäytymistään ravinnonhankinnan suhteen. Tutkijat myös arvelivat, että suden hajuaihi ei ole tarpeeksi tarkka vastasyntyneiden vasaajien paikallistamiseen heinikossa. Susien sijasta talviunilta heränneiden karhujen havaittiin muuttaneen käyttäytymistään ravinnonhankinnassa dramaattisesti ja alkaneen tarkan hajuistinsa avulla etsimään wapitivasaaja ravinnokseen. Tutkijat olivat ymmällään karhujen käyttäytymisen totaalista muutoksesta. Tavallisesti karhut talviunilta herätessään käyttivät ravinnokseen puroihin keväällä nousevia taimenia. Mikä oli saanut karhut muuttamaan niin oleellisesti tottumuksiaan? Tutkijat siirtyivät tutkimaan vesistöjä ja huomasivat, etteivät taimenet enää nousseet Yellowstonen puroihin. Tähän syytä oli se, että järveen, josta taimenet nousivat puroihin oli kalastajien toimesta istutettu petokalakanta, joiden poikas- tuomasta oli hyvä ja lihapaino erinomainen. Ikävä kyllä nämä petokalat käyttivät ravintonaan

taimena, ja hävittivät järven taimenkannan lähes kokonaan. Koko Yellowstonen luonnonpuiston ravintoketju muuttui siis järveen istutetun vieraslajin takia. Petokalat söivät taimenet, jolloin karhut joutuivat muuttamaan käyttäytymistään, joka johti wapitikannan ikääntymiseen ja olisi pitkän ajan kuluessa aiheuttanut wapitien häviämisen luonnonpuistosta. Sijaiskärsijänä olivat sudet, joiden oletettiin olevan syllisiä wapitikannan romahtamiseen.

Tämä ei ollut kannanottoni Suomen susipolitiikkaan. Sen sijaan olin hyvin vaikuttunut tutkimuksen tuloksista! Avaamalla ajatusmaailmaansa ja laajentamalla katsantokantaansa tutkijat löysivät ongelmaan odottamattoman ja aivan erilaisen syyn kuin ensisilmäyksellä oli oletettu ja pidetty päivänselvänä. Tutkimus osoitti, kuinka herkkä on yhteisö. Vaikuttamalla pieneen osuuteen ketjussa, koko dominon jatko voi lähteä kääntymään aivan odottamattomaan suuntaan! Jotta ongelmia voidaan ratkaista, pitää pystyä avartamaan maailmaansa, pyrkii pois kapeakatseisuudesta, olla avoin ideoille ja vaihtoehdoille. Pitää pystyä katsomaan laatikon ulkopuolelle.

Alkuvuonna rotujärjestö julkaisi kyselyn rotumme kasvattajille. Kyselyssä kasvattajia pyydettiin ottamaan kantaa rotujärjestön toimintaan, jäsenyyteen ja julkaisuun sekä antamaan omat terveisensä ja kehitysajatukset rotujärjestön hallitukselle. Kyselyn vastauksissa nousi selkeästi esille alueellisen toiminnan tärkeys, erityisesti uusien harrastajien auttamisessa alkuun ja aktivoimisessa rotujärjestön toimintaan. Yhtä

”Julkaisimme netissä koko jäsenistölle suunnatun kyselyn, jossa toivomme kaikkien sileäkarvaisen noutajan omistajien tuovan esille omia näkemyksiään, toiveitaan ja ehdotuksiaan rotujärjestöstä ja sen toiminnasta.”

selkeästi esille nousi alueellisen toiminnan vähyys, tai puuttuminen rotujärjestön tarjonnasta, nimenomaan rotujärjestötasolla tapahtuvasta organisoidusta aluetoiminnasta. Rotujärjestön hallitus on tiedostanut alueellisen toiminnan tärkeyden ja sen kehittämisen tarpeellisuuden ja toimenpiteitä asian kehittämiseksi on mietitty. Ratkaisua ongelmaan ei kuitenkaan ole keksitty. Pienenä rotujärjestönä erillisten alueyhdistysten perustaminen ei kuulostaisi mielekkäältä vaihtoehdolta, varsinkin kun maamme jo kattaa erittäin laaja ja toimiva alueellisten noutajakoirayhdistysten verkko.

Rotujärjestölle on jo vuosia sitten luotu alueyhteyshenkilöjärjestelmä, jonka tarkoituksena on ollut vastata koko maan laajuisen yhdistyksen tarpeisiin, alueellisen kattavuuden näkökulmasta. Järjestö ei kuitenkaan ole tarpeeksi pystynyt tukemaan alueyhteyshenkilöitä, eikä heidän toimenkuvansa ole ollut selkeä. Heidän on siis vain pitänyt selvittää, kukin omalla tavallaan, ilman rotujärjestön apua. Näin ollen on selvää, että toiminta ei ole voinut saavuttaa selkeää kasvua ja verkostoa, jota rotujärjestölle jo Suomen Kennelliiton suunnastakin asetetaan. Kasvattajat alleviivasivat vastauksissaan erityisesti pentuejäsenten eroamisen syyksi sen, ettei uusille jäsenille tarjota aktiivointia rotujärjestön toimesta. Nimenomaan omalla alueella tapahtuvaa, matalan kynnyksen toimintaa, hyvässä flattihengessä, organisoidusti. Tämä saa aikaan sen, että rotujärjestömme jäsenmäärä on jo pitkään ollut laskusuhteinen tai pysytellyt, ainakin minun mielestäni, hieman liian alhaisella tasolla.

En kuitenkaan usko, että on yksi ainoa avain onneen, aluetoiminnan kehittäminen, joka saisi jäsenmäärän kehityksen kääntymään tasaiseen nousuun. Siksi kasvattajille suunnattu kysely sai huhtikuussa jatkoa, kun julkaisimme uuden, koko jäsenistölle suunnatun kyselyn, jossa toivomme kaikkien sileäkarvaisen noutajan omistajien tuovan esille omia näkemyksiään, toiveitaan ja ehdotuksiaan rotujärjestöstä ja sen toiminnasta. Toivomme myös, että saisimme jäsenistöltä kehitysideoita, joilla viedä eteenpäin hienon rotumme asiaa. Kaikki flatteihin liittyvät ehdotukset ovat tervetulleita, sillä haluamme kaikki ideat ja ehdotukset käsittelyymme. Huonoja ehdotuksia ei ole ja kaikista ajatuksen puolikkaistakin voidaan jatkojalostuksella luoda rotujärjestölle uutta strategiaa. Älä siis epäile, että ideasi ei kelpaa, vaan kerro ajatuksesi ja jätä ongelmanratkaisu seuraavalle askelmalle. Vastaamalla kyselyyn voit vaikuttaa! Auta meitä löytämään “Yellowstonen järven petokala”!

- Mari

11-12
ELOKUUTA

2018

Kouvola

Tuomarit

Näyttelyosuus

Christina Kiuru (Juniori)

Auli Rajulin (Kisälli)

Koeosuus

Mika Toskala (Juniori)

Anu Mikkola (Kisälli)

**JUNIORI
MESTARUUS & FLATTI
KISÄLLI**

Kuva: Juho Pajarri

Juniorimestaruus on epävirallinen koe alle 24 kk vanhoille sileäkarvaisille noutajille.

Kisälli on virallinen NOME-B-koe alokasluokassa.

Lauantaina 11.8. on sekä Juniorimestaruuden että Kisällin näyttelyosuus. Tämän jälkeen siirrytään maastoon koeosuuteen. Kisällin koeosuus jatkuu myös sunnuntaina 12.8.

Ilmoittautumiset
2.7.-22.7.2018
koekalenteri.snj.fi

Tervetuloa Kouvolaan!

Tiedustelut:
Miia Suppanen
miiasuppanen@gmail.com
puh. 050 377 2637

Rotujärjestön tulevaisuus

- varapuheenjohtajan terveiset

*Teksti: Marjut Sirén
Kuva: Sanni Väyrynen*

Sileäkarvaisten noutajien rotujärjestö on yhdistystoiminnassaan jo 35 vuotta vanha ja monet tapahtumat ovat vakiintuneet sen toimintaan. Flattien rekisteröintien määrä on huippuvuosien määristä laskenut ja jäsenmäärä pysynyt vakiona jo pitkään.

Rotujärjestönä toimimisen edellytyksenä on täyttää tietyt Kennelliiton meille asetamat vastuut ja velvoitteet. Näistä syntyy järjestölle myös kuluja, joita jäsenmaksuilla maksetaan, ja pienellä noutajarotujärjestöllä on välillä tiukkaa isojen rinnalla.

Tämä herättääkin kysymyksen siitä, mikä tämä rotujärjestö oikeastaan on ja mihin se on menossa. Tulevan jalostuksen tavoiteohjelman päivityksen rinnalle olisi hyvä saada aikaiseksi myös rotujärjestön strategia ja tavoiteohjelma. Sitä varten voisi olla hyvä perustaa oma toimikunta, joka aktiivisesti tekisi strategiatyötä muiden toimikuntien

rinnalla. Puheenjohtaja keräsikin alkuvuodesta kasaan mietintäryhmän, joka tämän kevään aikana kerää mielipiteitä ja heittelee ajatuksia siitä mitä strategiaan voisi kuulua. Tulevalle syyskokoukselle tullaankin ehdottamaan tulevaisuustoimikunnan perustamista.

Ensimmäinen vaihe kyselyistä on jo käynnistetty ja vastaamaan valikoitui rodun kasvattajat. Viiden viimeisen vuoden aikana kasvattaneitten joukosta vastausprosentti nousi 47% ja kymmenen vuoden aikana kasvattaneitten 35%. Kiitämme teitä rotumme kasvattajat erittäin lämpimästi. Kaikkien osallistuneitten kesken arvoimme yhden 50 euron arvoisen lahjakortin rotujärjestön tarvikemyyntiin. Arpa suosi tällä kertaa Jenni Juvéniä. Onnittelut!

Seuraavaksi haarukoidaan sileäkarvaisen noutajan omistajan näkökulmaa, jota varten

haluamme kuulla jokaikisen jäsenen ajatuksia rotujärjestöstä! Julkaisimme jäsenistölle suunnatun kyselyn huhtikuussa rotujärjestön internet-sivustolla www.flatti.net. Lomake on auki 20.5. saakka. Toiveemme on, että ihan jokainen sileäkarvaisen noutajan omistaja vastaa kyselyyn, joten käythän sinäkin vastaamassa. Haluamme kuulla jäsenistön ääntä!

Kaikkien kyselyyn osallistuneiden kesken arvomme jälleen yhden 50 euron arvoisen lahjakortin rotujärjestön tarvikemyyntiin.

Toivottavasti mahdollisimman moni osallistuu – näin saisimme yhdessä tehtyä tärkeää työtä ja ohjaisimme tätä laivaa siihen suuntaan johon haluammekin sen menevän.

Katse tulevaisuuteen

-Marjut

Aktiivisin kasvattaja -kunniamaininta

Aktiivisin kasvattaja -kunniamaininta myönnetään kasvattajalle, jonka kasvateista prosentuaalisesti eniten on sekä käynyt lonkkakuivissa ja silmäpeilauksessa että osallistunut näyttelyyn ja taipumuskokeeseen.

Laskentaan otetaan mukaan kaksi edeltävää sukupolvea eli yhteensä 8 vuoden ajanjakso siten, että kunniamaininnan myöntämivuonna ja sitä edeltävänä vuon-

na syntyneitä pentueita ei lasketa mukaan, jotta kasvateilla olisi riittävästi aikaa saavuttaa vaaditut kriteerit. Kasvattajan on laskenta-aikana ollut kasvatettava vähintään kaksi pentuetta.

Jokaisella mukaan laskettavalla kasvattajan kasvattamalla koiralla tulee olla kaikki nämä neljä tulosta: lonkkakuvaustulos, silmätarkastustulos, näyttelykäynti ja taipumuskoeikänti.

Aktiivisimmat kasvattajat 2017:

1. Kennel Pyymäen om. Kati Kallio
2. Kennel Noanarkin om. Kaija Leinonen
3. Kennel Elvenpath's om. Anna Björklund

Lämpimät onnitelut kaikille!

Kennel Pyymäen, Kati Kallio – Aktiivisin kasvattaja 2017

Aktiivisin kasvattaja -palkinto perustuu siihen, kuinka suuri osa kasvateista on käynyt virallisissa terveystarkastuksissa, näyttelyissä ja taipumuskokeissa. Näin olen kiitos palkinnosta kuuluukin ennen kaikkea kasvattieni omistajille!

Itselleni on päivänsevä, että omat koirani terveystarkastetaan ja että ne tulevat käymään kokeissa ja näyttelyissä. Kasvatustyötä ajatellen haluan myös kasvateilleni sekä terveystarkastus- että näyttely- ja koetuloksia. Haluan nähdä konkreettisesti millaisia koiria olen kasvattanut ja miten olen onnistunut kasvatustyössäni. Lisäksi pentueen kattavat tulokset palvelevat rotua ja jalostusta paremmin kuin yksittäisen koiran tulokset.

Käytännössä jo siinä vaiheessa, kun mahdollinen uusi omistaja ottaa minuun yhteyttä ja käy meitä tapaamassa, kerroin millaiset odotukset meillä on tuleville omistajille. Nämä odotukset kirjataan myös kauppasopimuksen liitteeseen. Selitän myös, miksi mielestäni on tärkeää, että pennut käyvät terveystarkastuksissa ja mikä merkitys myös niillä muilla tuloksilla on.

Luustokuvausten osalta olen järjestänyt pentueille joukkotarkastuksen ja pyrkinyt myös selvittämään mahdollisia joukkotarkastuksia muualla, jos meidän oma tarkastus ei ole kaikille sopinut. Taipumuskokeita ajatellen olemme järjestäneet ensin pentutapaamisia ja sen jälkeen säännöllisesti koulutuksia nuorille koirille. Meillä on suljettu Facebook-ryhmä, jossa

on helppo välittää tietoa ja muistutella niin terveystarkastuksista kuin näyttelyistä ja kokeistakin. Meillä on myös ollut onni saada omistajaporukkaan aktiivisia ihmisiä, jotka osaltaan aktivoivat myös muita harrastamaan ja ovat jopa järjestäneet koulutuksia muille.

Tällä hetkellä meillä on pennut talossa viiden vuoden tauon jälkeen. Tätä ennen pentueita on ollut vasta kolme. Oma työni

vie niin paljon aikaa, että missään nimessä ei olisi edes aikaa siihen, että pentueita olisi usein. Mutta näin kun pentueita on vain harvakseltaan, meillä on aikaa panostaa kasvatteihin, järjestää pentutapaamisia, koulutuksia, innostaa ihmisiä mukaan näyttelyihin jne. Innolla odotan, että pääsemme harrastamaan uusien tulokkaiden kanssa!

– Kati

Käytännön jäljelle vain hyvin

©Juho Pajari

Haavoittuneen tai vahingoittuneen eläimen etsinnässä hyvin koulutettu jälkikoira on korvaamaton apu. Tällainen tilanne voi tulla eteen normaalissa metsästyksessä tai SRVA-tehtävänä. SRVA tarkoittaa suurriis-tavirka-apua, joka perustuu poliisin ja Riis-tanhoitoyhdistyksen väliseen sopimukseen. Suuri osa SRVA-tehtävistä on hirvieläinon-nettomuuksia, joissa jäljestävää koiraa hyö-dyntäen etsitään kolarissa mahdollisesti vahingoittunut eläin. Osa tehtävistä on myös poliisin pyynnöstä annettavaa virka-apua, joissa tehtävänä on etsiä tai karkottaa suur-riistaan kuuluva eläin, josta on joko häiriötä

tai vaaraa ihmisille. Villisikaa koskevien tehtävien määrä on kasvussa.

Käytännön järjestystilanne ei ole koskaan harjoittelun paikka, vaan koiran tulee olla riittävän pitkälle koulutettu ennen tällaisen tehtävän vastaanottamista. Lähtötilanne on, että etsitään vahingoittunutta eläintä, joka saattaa kokea tuskallisen, hitaan kuoleman, jos sitä ei löydetä. Käytännön jäljelle lähtee aina parhaiten koulutettu saatavilla oleva koira.

Luotettavan jälkikoiran koulutus alkaa samana päivänä, kun koira saapuu uuteen kotiin. Hyvä suhde ohjaajan kanssa, riittävä

hallinta ja koiran voimakas vainun käyttö ovat koulutuksen perusta. Teknisesti riittä-vän pitkälle ja monipuolisesti koulutettu jäl-kikoira takaa ohjaajalle puhtaan omantun-non, jos etsittävää eläintä ei siitä huolimatta sillä kertaa löydykään.

Alkukoulutus

Peruskoulutus voidaan aloittaa minkä ikäi-sellä koiralla tahansa. Tärkeää on rakentaa asiat koiran oman oivaltamisen kautta posiitiivisin koulutusmetodein. Tällöin koiras-ta kehittyy aktiivinen ongelmanratkaisija, joka ei väistä passiivisuuteen, vaan yrittää

koulutetulla koiralla

”Käytännön jäljestystilanne ei ole koskaan harjoittelun paikka, vaan koiran tulee olla riittävän pitkälle koulutettu ennen tällaisen tehtävän vastaanottamista. Lähtötilanne on, että etsitään vahingoittunutta eläintä, joka saattaa kokea tuskallisen, hitaan kuoleman, jos sitä ei löydetä. Käytännön jäljelle lähtee aina parhaiten koulutettu saatavilla oleva koira.”

motivoitunut koira ei paineistu tai kiihdy muista koirista. Käytännön jäljellä on joskus mukana useampi koira. Kytkeytyvä jäljestävä koira tarkastaa mihin tavoitettava eläin on mennyt ja tarvittaessa päästetään pysäytävä koira irti, jos eläin jatkaa karkkoamista edellä.

Omillle koirilleni opetan voimakkaan vainun käytön alusta lähtien, jotta koiralla on mahdollisimman suuri kyky tunnistaa ja käsitellä hyvin pieniäkin hajun häivähdyksiä. Ohjaajalle on suureksi avuksi ymmärtää hajujuen maailmaa ja käyttäytymistä sekä koiran hajujaistia. Ohjaajan kannattaa panostaa myös itsensä kehittämiseen, jos haluaa kouluttaa todella hyvän jälkikoiran.

Mutta mihin sitä hallintaa jäljellä sitten tarvitaan? Hyvin hallinnassa oleva koira voidaan pysäyttää kesken työskentelyn ilman, että se siitä häiriintyy. Hallinta on henkivaikutus; tavoitettavaa eläintä ei pystytä lopettamaan, jos jälkikoira pyörii sen ympärillä estäen armonlaukauksen. Joskus puutteellinen hallinta voi aiheuttaa myös vaaratilanteita, jos eläin hyökkää kohti ja koira estää ampumisen. Siinä voi käydä huonosti sekä koiralle että ohjaajalle. Käytäntö on myös osoittanut, että kolaripeuran pois vetäminen metsästä on hyvin hankalaa, jos suuri koira vetää samaa eläintä toiseen suuntaan...

Jälkikoiran koulutusprosessi

Jälkikoulutuksessa on helppoa edetä, kun alkukoulutus on tehty hyvin. Suunnitelmallisuus ja dokumentointi auttavat prosessissa. Jälkiharjoitukset suunnitellaan etukäteen ja asetetaan oppimistavoitteet. Harjoitusjälki tehdään suunnitelman mukaisesti ja mietitään ennen sen ajamista minkälaisia ongelmia ja haasteita jäljellä saattaa tulla eteen sekä toimintamallit niiden osalta. Jälkihar-

joituksen päätyttyä analysoidaan harjoitus ja sen perusteella suunnitellaan seuraava treeni.

Harjoituksia vaikeutetaan koiran edistymisen mukaan muistaen kuitenkin välillä tehdä hyvin helppoja jälkiä koiran motivaation ja itseluottamuksen ylläpitämiseksi. Verettömän jäljen ajaminen ja jälkien nostot eli jäljen itsenäinen etsiminen ja kulkusuunnan selvittäminen ovat olennaisia taitoja käytännön jälkikoiralle. Kaikkea ei tarvitse harjoitella samalla kertaa. Itse teen esimerkiksi harjoituksia, jotka koostuvat vaikka viiden eri-ikäisen, noin 50 – 200 metrin mittaisen jäljen nostamisesta erilaisilta alustoilta. Harjoittelen esimerkiksi maantiellä ja pellolla ruokintapaikoilla eli sellaisissa tilanteissa ja alustoilla, joissa käytännön työtäkin tehdään ja joissa on paljon häiriöhajuja. Kaikki tällaiset harjoitukset opettavat itselteni uusia asioita koirastani. Mitä paremmin ymmärrän sen käytöstä ja toimintaa eri tilanteissa, sitä enemmän asioita se kertoo minulle käytännön jäljellä.

Olenainen osa jälkikoiran koulutusta on ympäristöoppi eli koiran totuttaminen erilaisiin olosuhteisiin, joissa jälkiä ajetaan. Hajumaailma on aivan erilainen esimerkiksi asfaltilla, hiekkatiellä, suolla tai pellolla. Jäljen hajuun vaikuttavat myös lukuisat muut asiat vuorokauden- ja vuodenaikasta alkaen. Tällaiset asiat tulee ottaa harjoittelussa huomioon ja testata miten ne vaikuttavat koiraan. Jos jossakin ilmenee haasteita, ne treenataan kuntoon ennen käytännön töihin lähtemistä.

Koiran terveys ja hyvä kunto ovat riittävän koulutuksen lisäksi edellytykset käytännön tehtäviin osallistumiselle. Kuntoa voi mitata vaikka sillä, jaksako koira juosta metsässä yhtäjaksoisesti vähintään yhtä

uudestaan ja uudestaan. Hyvää suhdetta ja yhteistyötä ohjaajan kanssa kehitetään leikkimisellä ja yhdessä tekemisellä. Hallinta rakennetaan arjessa. Ohjaaja on koiran näkökulmasta loogisesti toimiva selkeä johtaja, ja koiralla on selvät rajat, joiden puitteissa sillä on riittävästi vapauksia ja hyvä olla.

Koiralle opetetaan samalla myös stressinhallintaa. Stressitaso on merkityksellinen asia kaikessa koulutuksessa. Se voi olla sopiva, liian alhainen tai liian korkea. Rauhoittumisen opettaminen on olennainen osa stressinhallintaa. Sosiaalisuus on etu myös jälkikoirille. Sosiaalinen ja jälkityöhön

”Ehdottomat vaatimukset käytännön jäljelle lähtevälle koiralle terveyden ja riittävän kunnan lisäksi ovat taito etsiä eli nostaa jälki, kestää katkoja työskentelyssä, seurata myös veretöntä jälkeä ja pystyä selvittämään pitkiä ja sekavia jälkiä kaikenlaisilla alustoilla esteistä välittämättä.”

kauan kuin mitä jäljestysharjoitus kestää. Esimerkiksi nenäpunkki, hammastulehdukset ja useat lääkitykset vaikuttavat suuresti koiran hajuaiistiin ja kiputilat toimintakykyyn. Sairaalla koiralla ei saa harjoitella tai lähteä käytännön tehtäville.

Mitä kaikkea koiran tulee osata ennen käytännön jäljelle lähtöä?

Käytännön jäljet ovat kaikki erilaisia ja tästä asiakokonaisuudesta riittäisi kirjoitettava vaikka paksun kirjan verran. Artikkelisiin on vaikeaa tiivistää kaikkea olennaista jäljitystä ja koiran kouluttamisesta, mutta yritetään nostaa edes kaikkein tärkeimmät asiat esiin.

Joskus käy niin, että koira hukkaa jäljen. Silloin kannattaa merkitä paikka, jossa koira oli varmasti viimeksi jäljellä ja alkaa rengastamalla selvittää, missä jälki kulkee. Veren loppuminen ei tarkoita jäljen hukkaamista, usein pidemmällä käytännön jäljillä veri joko loppuu tai sen määrä vähenee huomattavasti.

Harjoituksissa koira kannattaa opettaa myös pimeässä työskentelyyn ja vieraaseen ohjaajaan sekä mukana kulkevaan toiseen koiraan. Aina toisinaan jäljitettävä eläin hyödyntää vesistöjä tai liikennöityjä teitä jäljittäjän eksyttämiseksi. Näitä kannattaa harjoitella monipuolisesti. Hyvää koirakoa pyydetään toisinaan myös selvittämään

Lopuksi

Jäljityksen päätyttyä on hyödyllistä analysoida jäljityksen kulku. Mikä meni hyvin? Mitä olisi voitu tehdä toisin? Missä tarvitaan lisäkoulutusta koiralle tai ohjaajalle? Minkä muotoinen jälki oli? Talteen vastaisuuden varalle kannattaa ottaa kuvat jäljellä olleista tapahtumista, GPS-tallenteet jne. Jos eläin on tavoitettu, analysoidaan sen vammat ja verrataan niitä jäljellä tehtyihin havaintoihin sekä esitietoihin joko ampuma- tai kolaritilanteesta ja samalla kasvatetaan omaa tietopankkia vastaisuuden varalle.

Käytännön jäljelle koiran kanssa lähteminen ei saa koskaan olla ”statuskysymys”. Jäljen toisessa päässä on todennäköisesti vahingoittunut eläin, joka tulee löytää, joten käytännön jäljelle lähtee aina parhaiten koulutettu saatavilla oleva koira.

Koiran koulutus on asia, jossa kukaan meistä ei koskaan tule valmiiksi, vaan aina voi oppia jotakin uutta. Siksi tiedon jakaminen muille on tärkeää. Tämä ei kuitenkaan tarkoita nollainformaatiolla jäljitystapahtumasta tehtyä somehehkutusta, jossa tekstisisältönä on oma ja koiran kennelnimi näkyvästi ja huomiota saadaan kuvalla koirasta ja kuolleesta eläimestä. Hienotunteisuus ja tietynasteinen tapahtuman yksityiskohtien, ei julkisuuden huomioiminen ovat luottamuksen perusta ja toiminnassa jatkamisen edellytys.

Tiedon jakamisella tarkoitan tilanteiden syvällistä analysointia metsästysporukan ja muiden jälkikoiranohjaajien kesken opiksi kaikille. Toivon, että siitä tulisi enemmän sääntö kuin poikkeus meidän jälkikoiranohjaajien kesken.

Kirjoittaja on Loviisan RHY:n toiminnanohjaaja, joka on tehnyt käytännön jäljityksiä vuodesta 2012.

© Iina Rinne (2018) *jutun osittainenkin kopiaaminen tai lainaaminen ilman kirjoittajan lupaa on kielletty.*

Ehdottomat vaatimukset käytännön jäljelle lähtevälle koiralle terveyden ja riittävän kunnan lisäksi ovat taito etsiä eli nostaa jälki, kestää katkoja työskentelyssä, seurata myös veretöntä jälkeä ja pystyä selvittämään pitkiä ja sekavia jälkiä kaikenlaisilla alustoilla esteistä välittämättä. MEJÄ-kokeen jälkikaaviot ovat mainioita perusharjoitteita, mutta ennen käytännön jälkitehtäviä koiran tulee pystyä myös selvittämään takaisin palaavat tai paljon silmukoita ja muuta pyörimistä sisältävät jäljet, joissa on myös pitkiä katkoja ja hyppyjä sivuun. Pakeneva eläin on mestari eksyttämään seuraajansa, koska se on hengissä pysymisen edellytys.

sellaisia jälkiä, joissa on jo ollut joku toinen koirakko ja joukko ihmisiä aiemmin. Sotkettuja jälkiä tulee myös harjoitella, jotta koira oppii taitavaksi hajujen erottelijaksi.

Kokeneet metsästäjät ja mahdolliset silminnäkijät ovat suureksi avuksi lähtötilanteen analysoinnissa, mutta koiranohjaajan tulee suhtautua hieman kriittisesti saamaansa tietoon. Kun peruskoulutus on tehty hyvin ja samalla tutustuttu omaan koiraan ja opittu lukemaan sitä, ristiriitatilanteissa kannattaa aina luottaa omaan koiraan. Kokeneilla metsästäjillä on usein paljon tietoa eri eläinlajien käyttäytymisestä, josta voi olla opiksi.

Ekaa kertaa Mejässä

- koulutuksessa

Teksti: Markku Kastepohja

Minulla on 3-vuotias flattinarttu Rita. Viime kesänä suoritimme taipparit ja kävimme parissa nomekokeessakin. Jokaisella koiralla on omat vahvuutensa ja heikkoutensa, meillä on haasteena fleteillä ehkä liiankin yleinen mörköjen keksiminen. Sain vinkin, että jäljestys voisi tuoda rohkeutta koiralle, joten ilmoit-tauduin mejäkurssille. Täytyy myöntää, että myös mejävalion arvon tavoittelu ja sen myötä käytännön haavakon jäljestysmahdollisuus houkuttivat.

Varsinais-Suomessa mejäkoulutuksia järjestävät yhteistoimin paikalliset noutaja-, spanieli- ja mäyräkoirakerhot. Tänä vuonna kurssi oli Oripään metsästysseuran majalla 7.-8.4. Lauantai oli teoriaa ja väline-esittelyä, sisältö pitkälti sama kuin Mikko Ahdin oppaassa "Ensi kertaa MEJÄ-kokeessa".

Sunnuntaina oli käytännön osuus, mutta koska Oripäässä oli liikaa lunta, lähtivät noutajaharrastajat jälkien tekoon Kemiöön. Siellä oli tielle merkitty 100 metrin matka ja kukin kävi laskemassa kuinka monta askelparia siihen menee. Itse koitin kävellä rauhallisesti koska tiedän, että metsässä ei mennä yhtä lujaa kuin tiellä ja sain lukemaksi 65 askelparia. Lauan-tain kurssilla oli näytetty kappaleaskuria, jonka avulla kuljetut askelparit eivät unohdu, jos vain muistaa aina painaa nappia kun vasen jal-ka ottaa askeleen. Yksi kurssilaisista vinkkasi, että Puuilossa se maksaa vain vitosen.

Jakaannuimme neljän hengen pienryh-miin. Ryhmämme sai alueen kartan, johon oli piirretty viiden harjoitusjäljen reitit, lisäksi saimme pyykkipojan tapaisia avo/piilomer-kejä. Kouluttajamme näytti kartalta mikä reiteistä on meidän, se pitäisi ensin merkitä avomerkein ja sitten seuraavalla kierroksella vaihtaa avomerkit piilomerkeiksi ja verettää jälki sienellä.

Muuten selvä juttu, mutta missä me olem-me? Onneksi käytössämme oli suunnistus-kartta ja kompassi. Löysimme kartasta auto-tien sekä siitä lähtevän metsäautotien, jonka risteyksessä olimme. Teiden avulla ja kompas-silla varmistamalla saimme käännettyä kartan oikein päin, korkeuskäyrien avulla löysimme aloituspaikankin. Kartalta olimme kompassin avulla ottaneet kunkin jälkiosuuden kompas-sisuunnat ja matkan pituudet, jotka tällä har-joitusjäljellä olivat mittaustemme mukaan 60 m + 60 m + 50 m. Avoimen luokan jäljen muo-to on U eli siinä on kaksi 90:n asteen kulmaa ja näihin kulmiin potkitaan makaukset. Jäljen kokonaispituus avo-kokeessa on 900...1000 m, meidän harjoittelujälkemme 170 metriä oli

tarkoituksella lyhyt, jotta ensikertalaiset koi-ramme eivät kyllästyisi matkalla.

Siirryimme aloituspaikkaan ja potkimme innoissamme sammaleita syrjään alkumaka-ukseksi, kunnes katsoimme mihin kompassi-suuntaan pitäisi lähteä. Suoraan edessä kahden metrin päässä oli suuri puu. Niinpä peitimme potkimamme alkumakauksen ja teimme uu-den noin metrin päähän. Seuraavaksi etsimme noin 10 metrin päästä kohtaa, johon voisimme merkitä ohjausmatkan loppumerkin, meidän jäljellämme metrinen näre oli selvästi odotta-massa merkkiämme. Etenimme jälkeä pitkin kompassihenkilö kärjessä, karttahenkilö seu-raavana, sitten avomerkkien laittaja ja muis-tiinpanojen tekijä viimeisenä. Pysähtelimme paljon, kun pohdimme mikä kohde kannat-taisi valita suunnan avuksi ja kannattaako tuo ryteikko kiertää ja kummalta puolelta. Pää-dyimme kiertämään pahimmat ryteiköt, jotta jäljestys olisi mukavampaa ihmisille ja ehkä koirallekin, tosin ainahan ei voi ohittaa vaan pitää mennä läpi.

Vaihoimme kulmissa rooleja, jotta jokai-nen oppisi enemmän. Kulman paikkaa vali-tessamme huomasin, että kartta on parempi matkan mittaaja kuin aloittelijan askelparit, ainakin silloin kun maastosta saa selvän avun paikallistamiseen. Meillä ensimmäinen kulma tuli sähkölinjan alle ja toinen kulma lammen reunalle.

Kävelimme sitten reitin toiseen kertaan niin, että yksi henkilö käänsi avomerkit piilo-merkeiksi ja toinen veti veristä sientä peräs-ään. Tässä kohtaa muistimme säännön "Sieni tulee aina viimeisenä", jotta verta ei tartu jalki-neisiin ja sitä kautta leviää muualle maastoon. Lisäksi sientä ei tulisi seisottaa paikallaan, jotta siihen ei tulisi ylimääräistä makausta.

Sitten oli pieni tauko, jonka aikana ehti ulkoiluttaa koiran ja jättää se autojen luokse puuhun kiinni. Vuorossa oli laukaisun sieto eli haulikon laukaus. Minun koirani oli hyvin kiinnostunut laukauksesta ja olisi halunnut mennä selvittämään mitä siellä olisi tarjolla. Koirani ei ole vielä ollut mukana metsästyksessä, mutta metsästyskokeissa ja treeneissä on kyllä paukuteltu, joten se yhdistää paukut noutamiseen.

Avoimen luokan jälki on ajokunnossa 12 tuntia veretyksen aloittamisesta. Meillä ei kui-tenkaan ollut aikaa odotella yöhön, vaan en-simmäinen ryhmämme koirakko lähti melko tuoreelle jäljelle. Sitä ennen kouluttaja oli vie-nyt takakautta peuran sorkan loppumakauk-selle. Verijälki on kertakäyttöinen, koska verta

"Kotiin on ilmestynyt mejäkassi, josta löytyy y-valjaat, 6 metrin liina, kompassi, pyykkipoikia, kreppiä, sorkka ja sieni. Pakkasesta löytyy veripullo. Nyt mejäillään!"

tarttuu kulkijoiden jalkineisiin ja myös koir-a tuo jäljelle oman hajunsa. Tällä kertaa ajoim-me kuitenkin saman jäljen kaikilla neljällä koi-ralla ja kaikki löysivät sorkan loppumakauk-selta. Toki häntäpäin koirien reitillä oli jonkun verran verisiä tassunjalkia, jotka johdattelivat pienille sivutarkistuksille. Toisaalta kyllä niitä sivutarkistuksia tekevät puhtaalla jäljellä ete-nevät koiratkin, varsinkin riistaeläinten jäljet voivat harhauttaa verijäljeltä.

Sitten oli meidän vuoromme. Ajattelin kä-vellä rauhallisesti koiraa jarruttaen ja silloin tällöin katsoa taaksepäin näkykö piilomer-kejä, eli olemmeko jäljellä. Eipä mennyt näin, kertaakaan en katsonut taaksepäin ja kiirettä piti muutenkin. Onneksi olin laittanut kui-vamuonaa kulmien makauksille, jotta sain hiukan hengähtää. Kuulin tosin jälkeenpäin, että ei kannata opettaa koiraa tottumaan, että kesken jälkeä on aina ruokaa. Miksi en men-nyt jäljellä niin kuin olin suunnitellut? Koko energiani meni katsoessa mihin astun, miten monella mutkalla 6 metrinen köysi on, miltä puolelta puuta menen ja miten saan köyden taas selväksi. Ensi kerralla sitten koitan kävellä rauhallisemmin. Siis etenimme ripeästi jäljellä jonkin verran mutkitellen, kulmista nappu-lat hotkien ja loppumakauksella Rita nappasi sorkan suuhunsa. Kehuin ja taputtelin sekä annoin taskustani erikoisherkkuruokaa, jota annan ainoastaan sorkan löydyttyä. Kouluttaja sanoi, että ei muuta kuin kokeeseen ilmoittau-tumaan.

Kurssi oli hyvä, kouluttajat ja kurssilaiset mukavia. Sain kannustusta omien jälkien te-koon; ja saas nähdä miten vappukoe Kalannis-sa sujuu, äsken tuli koekutsu ...

Kotiin on ilmestynyt mejäkassi, josta löytyy y-valjaat, 6 metrin liina, kompassi, pyykkipoi-kia, kreppiä, sorkka ja sieni. Pakkasesta löytyy veripullo.

Nyt mejäillään!

- Markku

Lisätietoa MEJÄ:stä

www.meja.fi/meja-tietoa/saannot

"Ensi kertaa MEJÄ-kokeessa" -opas

www.meja.fi/meja-tietoa/kokeeseen-osallistujat

Flattimestaruus 2018

Tämän vuoden flattimestaruus järjestetään 4.-5.8. Keski-Pohjanmaalla Lohtajalla, joka nykyään kuuluu Kokkolaan. Lohtajalla sijaitsee ainutlaatuinen Vattajanniemi ja sen upeat hiekkarannat. Vattajanniemen kärjessä on viimeisenä saarena historiallinen kalastajakylä Ohtakari. Sieltä löytyy kalasatama, kalastusmuseo ja leirikeskus. Siellä on myös näkötorjina toimiva tunnusmajakka, Ohtakarin Pooki.

Lisää tietoa osoitteessa: retkipaikka.fi/eurooppalaisittain-ainutlaatuinen-vattajanniemi-ja-historiallinen-ohhtakari

Flattimestaruuden keskuspaikkana toimii Ohtakarissa oleva Katiskabaari. Sieltä saa ostaa aamupalaa la-su aamuina ja siellä otetaan myös ilmoittautumiset. Katiskabaari sijaitsee Ohtakarin parkkipaikan läheisyydessä ja sinne on hyvät opasteet. Aamupalaa kannattaa varata etukäteen, jotta Katiskabaarissa tiedetään varautua. Siitä tarkemmat ohjeet tulossa.

Ohtakarissa on joka kesä kuuluisat kalajuhlat, jotka houkuttelevat paikalle toistatuhatta ihmistä nauttimaan grillatusta ja savustetusta kalasta sekä siika- ja lohivellistä. Perjantai-iltana meille tarjotaan mahdollisuus nauttia kuuluisasta kalajuhlien tunnelmasta karin ytimessä. Silloin kokoonnutaan yhteen viettämään iltaa uniikin get together-illallisen merkeissä Pookin majan läheisyyteen – haitarimusiikin soidessa taustalla. Kala-allergisille löytyy vaihtoehtoinen ruoka. Tulossa siis ainutlaatuinen ilta.

Lauantai-iltana on yhteinen juhlaillallinen Ohtakarin leirikeskuksessa, samalla tulostenjako ja julkaistaan sunnuntain finalistit.

Lauantai-illalle järjestetään myös mukavaa ohjelmaa.

Lisää tietoa ruokailuista ja hinnoista tulee myöhemmin tapahtuman kotisivuille ja facebook-sivuille. Ruokailut varataan 15.7. mennessä pitkajarvi.heli@gmail.com.

Ohtakarissa voit majoittua Leirikeskuksen mökeissä, joita on useampi 2-4 hengen mökki, joista kolmeen voi ottaa koiran sisälle. Mökeissä ei ole keittomahdollisuutta. Lisäksi on alustavasti varattu yksityisiltä muutamia mökkejä. Kotisivuille tulee myöhemmin tarkempaa tietoa majoitusten varaamisesta ja hinnoista. Majoituksesta voi tiedustella aija.kinnunen@gmail.com. Ohtakarin alueella voi yöpyä myös asuntoautossa tai -vaunussa niille varatuilla paikalla. Tolpallisia paikkoja on muutama.

Lauantai aloitetaan perinteisesti näyttelyosuudella. Näyttelyn tuomarina toimii Katja Korhonen. Näyttelyn jälkeen siirrytään jouhevasti koepaikoille. Tuomareina toimivat Tuija Hukkanen, Vesa Hietikko ja Ari-Pekka

Fontell. Sunnuntain finaalin tuomaroivat Vesa Turunen ja Jarmo Vaarala. Koemaastot ovat hyvät, metsästykselliset maastot. Ohtakarista AVO-luokan koepaikalle tulee matkaa n. 28 km ja VOI-luokan koepaikalle n. 22 km.

Kotisivuille (www.flatti.net) ja tapahtuman Facebook-sivulle päivittyä lisää tietoa kesän aikana, niitä kannattaa seurata.

Nyt kannattaa lähteä viikonlopuksi Lohtajalle, osallistumaan mestaruuteen, talkoilemaan tai vain nauttimaan mukavasta mestaruustunnelmasta ja upeista maisemista.

Mestaruuden toimikunta:

- Aija Kinnunen
- Pekka Hautamäki
- Vesa Turunen
- Minna Mäki-Valkama
- Heidi Troberg, heidi.troberg@tritonია.fi, 040 536 5174
- Heli Pitkäjärvi, pitkajarvi.heli@gmail.com, 040 562 1529

Nähdään elokuussa. Tervetuloa!

4-5
ELOKUUTA

2018

Tuomarit

Katja Korhonen (näyttely)

Tuija Hukkanen (VOI)

Vesa Hietikko (VOI ja AVO)

Ari-Pekka Fontell (AVO)

Finaali:

Vesa Turunen

Jarmo Vaarala

FLATTI MESTARUUS

Lohtaja, Keski-Pohjanmaa

Lauantaina 4.8. näyttelyosuus
sekä virallinen NOME-B-koe
AVO-luokassa ja VOI-luokassa.

Sunnuntaina 5.8. flattimestaruus
huipentuu finaaliin.

Ilmoittautumiset
2.7.–22.7.2018 koekalenteri.snj.fi

Flattimestaruuden toimikunta toivottaa
kaikki flatit ja ohjaajat sekä yleisön
tervetulleeksi Flattimestaruuteen
Lohtajalle!

Tiedustelut:

Heli Pitkälampi puh. 040 5621529

Heidi Troberg puh. 040 5365174

Samin tie hypokoiraksi

Teksti ja kuvat:
Kim Halavakoski

Olemme 6-henkinen perhe Ahvenanmaalta ja perheeseemme kuuluu diabeetikkoisä Kim, äiti Maarit, neljä lasta, kissoja ja 8 kuukauden ikäinen flatti-uroks nimeltä Sami (Majakkasaaren Zaphod G).

Olimme jo monta vuotta suunnitelleet koiran hankkimista ja pohtineet, että olisi mukavaa olla koira kaverina perheessä. Luimme paljon eri roduista, katselimme kenneleiden sivuja ja olimme yhteydessäkin pariin kenneliin, mutta emme vielä kuitenkaan tehneet asialle mitään. Sitten tapasimme eräissä kutsuissa naisen, jonka miehellä ja lapsella on diabetes. Hän kertoi, että he olivat kouluttamassa labradoristaan hypokoiraa miehen ja lapsen avuksi.

Ajatus hypokoirasta oli todella mielenkiintoinen ja vaikutti lisäksi hauskalta touhulta, ja se herätti meissä ajatuksen, että mekin voisimme hankkia perheeseen koiran ja samalla kouluttaa siitä hypokoiran, ”elävän verensokerimittarin”.

Olimme aikaisemmin tavanneet tyttären ratsastuskoululla flatin, johon ihastuimme. Rotu vaikutti kaiken lukemamme perusteella sopivan myös hypokoiraksi, joten päätimme, että hankitaan flatti ja koulutetaan siitä hypokoiraksi. Olimme yhteydessä sekä hypokoirakouluttajiin että kasvattaja Minna Latvaan, kun näimme Majakkasaaren kennelin kotisivuilta, että pentuja oli myytävänä Kaarinassa. Sovimme kasvattajan kanssa, että tulemme tapaamaan pentuja ja hänellä olikin vapaana sopivan tuntuinen urospentu. Hypokoirakouluttajilta saimme tiedon, että mahduimme mukaan syksyllä alkavaan hypokoirakoulutukseen. Koulutus alkoi oikeastaan heti kun saimme pennun ja olimme todella innoissamme! Lapset aluksi vähän pelkäsivät, että he eivät ollenkaan saa leikkiä ja olla koiranpennun kanssa kun siitä koulutetaan hypokoiraa, mutta onneksi näin ei ole. Sami on myös perhekoira, joka nauttii saadessaan olla koko perheen mukana touhuamassa ja leikkimässä.

Sami on perheemme ensimmäinen koira ja opimme koko ajan lisää hänestä ja myös koiran kouluttamisesta. Koiran hankkiminen on ollut antoisaa, vaikka se vie paljon aikaa ja energiaa. Aluksi Sami villiintyi helposti leikkiessään lasten kanssa ja käytti ahkerasti hampaita leikkissä. Siinä oli vä-

”Ajatus hypokoirasta oli mielenkiintoinen ja vaikutti lisäksi hauskalta touhulta. Niinpä päätimme, että mekin voisimme hankkia perheeseen koiran ja kouluttaa siitä hypokoiran, elävän verensokerimittarin”.

hän haastetta saada se loppumaan, mutta sitkeästi treenasimme rauhoittumista ja vaihtoehtoisia leikkejä, esimerkiksi kuivamuonanappuloiden etsintää kuonon avulla ja kyllähän Sami oppi ja rauhoittui.

Samin kouluttaminen on sujunut hyvin. Hän on nopea oppimaan ja se on tehnyt koulutuksesta hauskaa, niin hänelle kuin meillekin. Koulutus sujuu palkkaamalla Samin oikean käytöksen; otti vain jonkun verran aikaa löytää sellainen palkka mistä Sami tykkää. Tätä emme olleet odottaneet, koska kaikki sanoivat, että koirat rakastavat kaikkea ruokaa ja koiran karkkeja. Saimme siis kokeilla monenlaista eri palkkaa, ennen kuin löysimme hyvät. Palkitsemme Samin myös leikillä, esimerkiksi kun hän merkkää alhaisen verensokerin. Leikki on yhä luultavasti Samin mieluisin palkka.

Toinen haaste on ollut yksivuotias taapero ja koiranpentu samaan aikaan kodissa. Se on onnistunut kuitenkin hyvin, ja he ovat-

kin jo aika läheisiä. Sami kyllä (valitettavasti) tietää kenen tuolin vieressä kannattaa istua kun syömme päivällistä – mistä tippuu eniten ruokaa lattialle. Taapero myös mielellään antaa Samille enemmän tai vähemmän salaa herkkuja, kun katse välttää.

Hypokoirakoulutus kestää kaksi vuotta ja koulutukseen kuuluu, että koira tunnistaa matalat ja korkeat verensokerit, merkkää ne selvästi kuonolla tökkäisemällä Kimin reiteen ja osaa pyynnöstä noutaa esimerkiksi mehun tai jotain muuta syötävää tai juotavaa mihin olemme kouluttaneet hänet, niin että verensokeri saadaan korjattua. Koulutukseen kuuluu myös KKK- eli Kiva Koirakansalainen -testi. Testillä osoitetaan, että koira osaa käyttäytyä hyvin ihmisten ja muiden koirien kanssa, ja eri tilanteissa.

Koiran pitää myös osata ajatella itse ja ilman erillistä käskyä käydä haistamassa ja ilmaisemassa diabeetikon alhainen verensokeri. Koiran voi myös kouluttaa niin, että

jos diabeetikko ei reagoi merkkäamiseen, niin koira käy "kertomassa" jollekin toiselle ihmiselle, jotta tämä voi auttaa.

Samin valmistuessa hän saa luvan käyttää hypokoiraaliiviä. Hypokoiran tehtävä on diabeetikon alhaisen verensokerin tunnistaminen ja ilmaiseminen eri tilanteissa ja tämän vuoksi hypokoiralla on erityisoikeuksia, niinkuin avustajakoirailla yleensäkin.

Liiviä käyttäessä Sami saa käydä Kimin kanssa työpaikalla, kaupoissa, ravintoloissa ja muissa paikoissa missä koirat eivät normaalisti saa käydä. Samin kanssa saa harrastaa muitakin asioita, ja onkin todella tärkeää, että koiraan muodostuu hyvä suhde. Perheemme käy aika usein retkillä metsissä ja rannoilla, ja syksyllä ehdimme myös pari kertaa ottaa hänet mukaan veneretkille ja tällaista Sami rakastaa – niin kuin mekin. Lapset leikkivät mielellään Samin kanssa piilosta metsässä ja kun tyttäret käyvät ratsastamassa, on Sami usein mukana kävelyllä ja tapaa hevosia. Hän on kovin kiinnostunut niistä – yleensä istuu ja katselee niitä kauan ja jopa yrittää pyytää niitä leikkimään.

Sami jatkaa kouluttautumista ja toivoo, että muutkin diabeetikkojen flatit opettelisivat tämän tärkeän työn.

"Hypokoiran tehtävä on diabeetikon alhaisen verensokerin tunnistaminen ja ilmaiseminen eri tilanteissa, ja tämän vuoksi hypokoiralla on erityisoikeuksia, niinkuin avustajakoirailla yleensäkin."

Hypokoira koulutus – Hypokoira ry

Teksti ja kuva: www.hypokoira.fi

Koirat pystyvät erinomaisen hajuistinsa avulla erottamaan verensokerinvaihtelut ihon tuoksun perusteella. Koira voidaan kouluttaa ilmaisemaan matalat ja korkeat verensokerit omistajalleen. Tällaista koulutettua koira kutsutaan hypokoiraksi ja sen on todettu kykenevän ilmaisemaan verensokerinvaihtelut jopa ennen kuin diabeetikko itse havaitsee hypoglykemian eli matalan verensokerin oireita.

Koulutusten sisältö:

- Koirien käyttäytyminen ja sosiaalistaminen
- Kouluttajan vastuu koiran hyvinvoinnista
- Koirien kouluttaminen positiivisilla koulutusmenetelmillä
- Hajutunnistus ja -erottelu
- Eritilanteiden ratkaiseminen
- Osatavoitteet, loppukokeet, seuranta-jaksot sekä Hypokoiranäytön

Minkälainen koira soveltuu hypokoiraksi?

- Koiran pitää omata mahdollisuus valmistua hypokoiraksi ja olla terve.
- Ennen koulutusta koiralta vaaditaan eläinlääkärin lausunto terveydestä.
- Rokotukset on oltava voimassa ja on hyvä, jos koira on madotettu ennen koulutuksen alkamista.
- Koira ei saa olla aggressiivinen.
- Koiralla on pakko olla hyvät sosiaaliset taidot.
- Koiran on hyvä olla ihmisläheinen.
- Koiran täytyy osata rauhoittua.

Lisää tietoa hypokoirista ja koulutuksesta:
Hypokoira ry / www.hypokoira.fi

Mikä on jalostustarkastus?

Jalostustoimikunta polkaksi pystyyn vuosien tauon jälkeen jälleen jalostustarkastukset. Aihe on ollut esillä jo jonkin aikaa ja voimassa oleva jalostuksen tavoiteohjelma (JTO 2016-2020) on tuonut esille jalostustarkastusohjelman kehittämisen ja järjestämisen omalle rodullemme.

Jalostuksen tavoiteohjelman tarkoitus on ohjata jalostusta pitkällä tähtäimellä, se ottaa reilusti kantaa ongelmakohtiin ja pyrkii antamaan keinoja varautua ongelmiin. Jalostustarkastus on osa varautumista ja tämän JTO-kauden ensimmäinen jalostustarkastus pidettiin 4.3.2018.

JTO:sta poimittua taustaa jalostustarkastukselle

Jalostuksen tavoiteohjelmassa rotujärjestön toimenpiteisiin ulkomuodon parantamisen osalta on kirjattu mm. seuraavia asioita:

- lisätään kasvattajien tietoutta oikeasta rotutyypistä ja terveestä rakenteesta
- pyritään saamaan erikoisnäyttelyyn ulkomuototuomarit rodun kotimaasta Englannista
- järjestetään epävirallisia näyttelyitä, joissa tuomarivat rodun kasvattajat tai pitkäaikaiset harrastajat
- lisäksi järjestetään ulkomuototuomari-koulutusta
- Kennelliiton jalostustarkastus otetaan käyttöön ainakin soveltuvin osin

Ulkomuodon ja rakenteen osalta uhkana koetaan kestävän rakenteen heikkeneminen sekä rodun jakaantuminen eri linjoihin. Ongelmakohtina JTO:ssa on mainittu liian rasfaat ja isot koirat, mutta toisaalta myös liian hentoluiset sekä matalaraajaiset koirat. Ongelmakohtia ovat myös kapeat alaleuat, lantion jyrkät asennot ja suorat etuosat. Ongelmaksi koetaan myös se, että näyttelyissä on liian vähän rotumme kasvattajatuomareita. Toisaalta kuitenkin mahdollisuutena pidetään näyttelyharrastuksen määrää ja kasvattajien kannustamista näyttelyharrastuksen piiriin.

Työkalupakkiin on laitettu myös tavaraa, eli tarkoitus on puretua ongelmiin mm. seuraavien tavain:

- kouluttamalla kasvattajia tunnistamaan oikea käyttökoiran tyyppi ja rakenne ja tiedotetaan kasvattajille anatomian ja rakenteen merkityksestä
- mitataan koiria (säkäkorkeus)
- rodun ulkomuototuomareiden koulutus
- kiinnitetään jalostuskoirien valinnassa huomiota oikeaan rotutyyppiin, rakenteeseen ja kokoon

Jalostustarkastusta tekemässä Kirsi Nieminen, tuomariharjoittelija Marja Kosonen ja Riitta Niemelä
Kuvan koira: Peppermint Tifani Roy Rogers

- huomioidaan rodun alkuperäinen käyttötarkoitus
- kansainvälinen yhteistyö
- otetaan käyttöön jalostustarkastus

Jalostustarkastus ulkomuodon osalta on siis yksi keino edesauttaa mahdollisimman oikean rotutyypin löytämistä. Se ei ole missään nimessä ainoa keino, mutta on yksi hyvä apuväline muiden joukossa.

Kennelliiton jalostustarkastus

Jalostustarkastuksen kehittäminen lähti liikkeelle Kennelliiton yleisen jalostusstrategian toimeenpanosta. Valtuuston hyväksymän strategian tavoitteissa todetaan, että ”Perinnöllisen edistymisen saavuttamiseksi jalostukseen käytetyt yksilöt ovat rodun keskitäsoa parempia halutuissa ominaisuuksissa” ja ”Jalostukseen soveltuva koira on rodunomainen sekä ulkomuodoltaan että käyttäytymiseltään eikä sillä ole arkielämää haittaavia vaivoja tai ominaisuuksia.”

Strategian tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tiedon keräämistä mahdollisimman suuresta osasta rodun yksilöistä. Siksi toimenpiteisiin on kirjattu seuraavasti:

”Kennelliitto kannustaa rotuyhdistyksiä järjestämään rotunsa koirille yksinkertaisia jalostustarkastuksia, laatii tähän tarkoitukseen lomakkeen ja yleiset ohjeet, joita rotujärjestö voi halutessaan käyttää ja neuvoo tarvittaessa koiran eri ominaisuuksien arvostelussa. Jalostustarkastuksessa käydään yksityiskohdaisesti läpi koiran rodunomaisuus, rakenne ja käyttäytyminen. Rakenteen tärkeimmät kohdat mitataan ja käyttäytyminen merkitään rastittamalla lomakkeesta sopivimmat kohdat.”

Kennelliiton jalostustarkastuksia on kaksi, toinen ulkomuodon ja toinen käyttäytymisen jalostustarkastus. Rotujärjestö ei ole vielä järjestänyt jalostustarkastusta käyttäytymisen osalta – tässä vaiheessa siis vain ulkomuodon jalostustarkastus on otettu käyttöön.

Rotujärjestön tehtäväksi on annettu määritellä ja julkaista rodun ihannetulokset. Ennen pidetyn jalostustarkastuksen laatimista sileäkarvaisille noutajille laadittiin rotumääritelmään pohjautuva ihanneprofiili eli mitkä kohdat vastaavat parhaiten rotumääritelmää ja mitkä ominaisuudet ovat vielä riittäviä. Kun saamme lisää tuloksia ja tulevien vuosien aikana pääsemme seuraamaan kehitystä,

voidaan esim. seuraavassa jalostuksen tavoiteohjelmassa arvioida rodun kehitystä maasamme.

Jalostustarkastuksessa huomioidaan Kennelliiton eläinlääkärintodistukset siten, että tapaturman tai sairauden aiheuttamat puutteet eivät vaikuta koiran arvosteluun. Lisäksi jos koiralla todistus normaaleista kiveksistä ennen kastointia, voi se saada tulokseksi ”tarkastus suoritettu”, kastoinnin syystä riippumatta. Jalostustarkastusta voidaan käyttää myös kivistodistuksena, mikäli uros ei ole saanut tulosta näyttelystä tai tarkastusta ei ole tehty eläinlääkärissä.

Millainen koira voi osallistua tarkastukseen?

Ulkomuodon jalostustarkastukseen osallistuvan koiran tulee olla täyttänyt 18 kk ja käyttäytymisen jalostustarkastukseen osallistuvan koiran 24 kk. Jalostustarkastukseen saa osallistua useammin kuin kerran ja voidaan jopa suositella, että koira kävisi tarkastuksessa esim. kerran nuorempana ja muutaman vuoden kuluttua vanhempana toisen kerran. Jalostustietojärjestelmään koira tulee saamaan suorittamastaan osiosta riippuen tulokseksi ”Käyttäytymisen (tai ulkomuodon) jalostustarkastus suoritettu”. Tulos voi olla myös hylätty tai keskeytetty. Hylätyn tarkastuksen voi uusua aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua, keskeytetyn tarkastuksen uusimiselle ei ole aikarajoitusta.

Miten jalostustarkastus tehdään käytännössä?

Ensimmäinen jalostustarkastus pidettiin 4.3. Klaukkalassa Kennelliiton koulutustilassa. Ilmoittautuneita koiria oli 11 ja näistä ikänsä puolesta virallisen tarkastuksen sai 9 koiraa, eli näille yhdeksälle koiralle aikanaan tulee jalostustietojärjestelmään merkintä ”jalostustarkastus suoritettu”. Kaksi nuorimmaista osallistujaa toivottavasti tulevat vielä uudelleen, kunhan ikäraja 18kk tulee täyteen.

Olimme jakaneet osallistujat kahteen ryhmään, jottei odotteluaika kävisi kovin pitkäksi. Aikaa jalostustarkastuksessa kului n. 25-30 min. koiraa kohti eli melkoinen tovi.

Toffedreams For Gold And Rust

Jalostustarkastuslomakkeessa on kaikkienensa lähes 100 kohtaa, jotka käydään koirien osalta läpi. Koiran omien ja omistajatietojen täyttämisen jälkeen lomakkeeseen kirjataan mittaustulokset.

Koirilta mitataan rungon pituus, säkäkorkeus, paino, rinnan ympärysmitta, eturaajojen korkeus ja selän pituus. Näiden jälkeen siirrytään yksityiskohtaiseen tarkasteluun, eli ensin arvioidaan yleinen voimakkuus ja sukupuolileima, mittasuhteet ja luuston vahvuus. Näistä edetään sitten yksityiskohtaisempaan tarkasteluun esim. pigmentti, kirsun koko, korvien koko ja kiinnitys, kaulan asento ja pituus jne.

Jokainen koira käydään siis hyvin pieninä palasina läpi ja jokaista kohtaa verrataan rodun ihanneprofiiliin. Kun koira on käyty läpi eri osiltaan, arvioidaan myös liikkeet niin edestä, takaa kuin sivulta. Koiralle annetaan myös kuntoluokitus, eli onko koira ali-, yli- tai normaalipainoinen ja mikä on sen lihaskunto. Lopuksi arvioidaan ulkomuodon kokonaiskuva sekä koiran käyttäytyminen suhtautumisessaan tarkastajiin.

Koirista annetaan jalostustarkastustulos

Jalostustarkastus suoritettu (ulkomuoto): Koirassa ei ole havaittu rotumääritelmään verraten hylkääviä virheitä tai puutteita ja koiran arvioidut ominaisuudet vastaavat jalostustavoitteita. Koiralla voi kuitenkin olla jalostuksellisesti merkityksettömiä tai vähämerkityksellisiä puutteita.

Koiralla voi olla myös jalostuksessa huomioitavia selkeitä yksittäisiä virheitä tai puutteita, jotka ovat kokonaisuuden tai jalostuksen kannalta merkityksellisiä. Virheet eivät kuitenkaan saa olla sellaisia, jotka heikentävät koiran hyvinvointia tai elämänlaatua.

Jalostustarkastus hylätty (ulkomuoto): Koira on selvästi ei-rodunomainen. Koirassa on yksi tai useampi sellainen rotumääritelmän vastainen tai muu vakava virhe, joka haittaa koiran terveyttä tai yleistä hyvinvointia ja jolla on jalostuksellista merkitystä.

Jalostustarkastus keskeytetty: Koiraa ei voi arvioida kaikkien ominaisuuksiensa osalta

Harvahampaan Phantom of the Dragonheart

tai koiran jalostustarkastus on jouduttu keskeyttämään muusta syystä.

Löysimme jalostustarkastuslomakkeesta joitakin kohtia, mitkä olivat flatilille ”turhia” ja joitakin kaipasimme lisää, mutta pääosin kuitenkin lomake vastaa hyvin rotumme rotumääritelmää ja on siten helppo täyttää. Teimme joitakin esityksiä Kennelliitolle lomakkeen päivittämiseksi meille vieläkin paremmaksi.

Päivä oli antoisa ja tunnelma leppoisa niin kuin flattiporukassa yleensä onkin. Tuhannet kiitokset mukanaolijoille, koirille ja omistajille sekä valokuvauksen hoitaneelle Markulle. Tälle vuodelle on tarkoitus saada vielä toinen samanlainen tapahtuma!

”Jokainen koira käydään hyvin pieninä palasina läpi ja jokaista kohtaa verrataan rodun ihanneprofiiliin. Kun koira on käyty läpi eri osiltaan, arvioidaan myös liikkeet niin edestä, takaa kuin sivulta.”

Harvahampaan On Up and Up

Morrini Carrock Beck

Sileäkarvaisten noutajien pohjoismainen mestaruus

Norja, Tanska, Ruotsi, Suomi

*Bjarne Holmin alkuperäisen tekstin kääntänyt
Anu Mikkola. Kuva: Andreas Fälth.*

Sileäkarvaisten Noutajien Pohjoismainen Mestaruus (PM) on arvioinnin ja kehitystyön kohteena. Kaikkien neljän Pohjoismaan Sileäkarvaisten noutajien rotujärjestöt ovat viime kuukausien aikana keskustelleet kuinka tapahtumaa voisi kehittää siten, että flatti metsästyskoirana herättäisi laajempaa kiinnostusta ja samalla pitää yllä parhaiden pohjoismaisten koirien vuosittaista kilpailua. Olemme sopineet neljän vuoden

arviointijaksosta, jonka aikana tapahtuman laajuutta ja mallia kehitetään. Ruotsi isännöi vuoden 2018 tapahtuman, jossa uuden mallin mukainen kilpailu otetaan kokeiluun.

Pitkän tähtäimen päämäärä

Tarkoituksena on järjestää kansainvälisiä sileäkarvaisten noutajien tapahtumia, joissa on mahdollista kokoontua arvioimaan parhaita rodun yksilöitä. Samanaikaisesti

pohjoismaisen flattiyhteisön sosiaalinen kanssakäyminen on erittäin tärkeää. Pohjoismaiseen mestaruustapahtumaan tulisi liittyä kilpailun lisäksi pitkäaikainen värväystoiminta kasvattajien ja uusien harrastajien kiinnostuksen lisäämiseksi flatin käyttöpuolta kohtaan. Lyhyesti, tarkoituksena on lisätä kanssakäymistä ja kiinnostusta flatin käyttöominaisuuksia kohtaan, lisätä pohjoismaisten käyttöflattien lukumäärää

sekä kilpailla ja viihtyä yhdessä pohjoismaisten harrastajien kesken.

Kultaisten noutajien Pohjoismainen Mestaruuskilpailu on ollut tämän kehitystyön innoittajana, sen onnistuttua kokoamaan yhteen laajoja harrastajamääriä yhä suosittumaksi käyvässä tapahtumassa, jossa parhaat pohjoismaiset kultaiset kilpailevat keskenään.

PM säilyy edelleen vuosittain eri Pohjoismaiden välillä kiertävänä tapahtumana, jossa kilpaillaan sekä joukkue- että yksilömestaruudesta. Uutta PM:ssä on joukkuekilpailun järjestäminen joukkuekilpailuna IWT:n säännöillä. IWT (International working test) on vuosittain Euroopassa järjestetty joukkuekilpailu dameilla. IWT:llä on omat sääntönsä ja se on epävirallinen kilpailu, jossa on tarkoituksena löytää paras joukkue. Tehtävät ovat voittajaluokan tasoisia.

IWT-, B- ja A-kokeet vuonna 2018

Ensimmäinen uuden mallinen PM järjestetään tänä vuonna Ruotsissa todella mahdollisena kolmepäiväisenä flattitapahtumana lokakuun 12. – 14. päivänä. Perjantaina järjestetään IWT, eli joukkuekilpailu, johon jokaisesta maasta osallistuu kaksi kolmen koiran joukkuetta, yhteensä 24 voittajaluokan koiraa.

Lauantaina on vuorossa voittajaluokan NOME-B-koe, jossa joukkuekilpailuun osallistuneet 24 koiraa tavoittelevat yksilömestaruutta.

Sunnuntaina Ruotsin flattikerho järjestää vuosittaisen NOME-A-mestaruuskokeensa, joka ei ole osa pohjoismaista mestaruuskilpailua. Tänä vuonna starttipaikkoja on lisätty 16 ja tapahtuma on haluttu tuoda ajallisesti ja maantieteellisesti lähelle PM-kilpailua, tavoitteena tarjota osallistumismahdollisuus aiempaa suuremmalle koiramäärälle. Ruotsin A-kokeissa startatakseen koiralla tulee olla 1. palkinto Ruotsin KKL:stä (A-kokeisiin valmistava luokka), 1. palkinto Tanskan avoimen luokan A-kokeesta, palkinto voittajaluokan A-kokeesta tai hyväksytysti suoritettu Suomen tai Ruotsin käytännön metsästyskoe (NKM).

Vuodet 2019-2021

Norjalla on kunnia järjestää vuoden 2019 tapahtuma, Tanskalla vuoden 2020 ja Suomella vuoden 2021. Näiden tapahtumien järjestelyissä hyödynnetään Ruotsin vuoden 2018 tapahtumasta saatua kokemusta. Norjassa vuonna 2019 pyritään lisäämään joukkueiden määrää kahdesta ylöspäin, jolloin kaikkien koirien ei ole välttämätöntä olla

”Tarkoituksena on lisätä kanssakäymistä ja kiinnostusta flatin käyttöominaisuuksia kohtaan, lisätä pohjoismaisten käyttöflatien lukumäärää sekä kilpailla ja viihtyä yhdessä pohjoismaisten harrastajien kesken.”

voittajaluokan kilpailuoikeuden omaavia. IWT-tehtävät ovat kuitenkin voittajaluokan tasoisia.

Vuosittaisissa arviointikokouksissa on edustus jokaisesta Pohjoismaasta. Lisäksi pyrimme keräämään osallistujilta mielipiteitä ja palautetta joka vuosi. Toivomme PM:n kehitystyön kantavan hedelmää ja että näemme monia uusia harrastajia jo tämän vuoden tapahtumassa Ruotsissa.

Kehitystyöryhmässä ovat olleet mukana: Bjarne Holm ja Nina Skjelbred (Norja), Ammis Fälth, Peter Flink ja Andreas Fälth (Ruotsi), Per Rethmeier ja Christian Söndergaard (Tanska) sekä Anu Mikkola (Suomi).

Erikoisnäyttely

Teksti: Piia Piiparinen
Kuvat: Juho Pajari

*Vuoden 2018 erikoisnäyttelymme pidettiin 7.4. Lahden Karistossa A-Qility hallissa. Näyttelyyn oli ilmoittautunut 166 si-
leäkarvaista noutajaa Iso-Britanniasta saapuneiden tuomareidemme iloksi. Tuomarit nauttivat näyttelyn tunnelmasta ja
alueesta – tila oli tyylikäs ja lisäsi erikoisnäyttelyn arvokkuutta. Saimme kehuja hienosta tapahtumasta sekä kaikista jär-
jestelyistä ennen ja jälkeen näyttelyn. Suuri kiitos teille kaikille, jotka olitte mukana tapahtumassamme ja sitä tekemässä!*

©Juho Pajari

Näyttelytoimikunnan pj:n terveiset:

Lahden A-Qility halli oli loistava paikka järjestää näyttely. Upea halli mihin rakentaa isot kehät, sekä vieressä isompi tila, johon tehdä häkkialue sekä kanttiini. Alue oli lähellä kaikkea ja sinne oli myös helppo tulla.

Kuten monet muutkin näyttelyt, tarvitsi tänäkin rakentaa jo edellisenä iltana. Minulla oli loistava työryhmä tekemässä näyttelyä kanssani – itse olin tuomari-illallisella briiffaamassa tuomareita yhdessä Sinikka Suntiolan kanssa, kun työryhmä kasasi miltei kaiken valmiiksi seuraavaa päivää varten. Aamuun jäivät vain alueen kyltlien vienti

sekä avustaminen kanttiinissa ja muissa pisteissä. Näyttely käynnistyi klo 9:45 alkupuheella, jonka itse pidin. Tämän jälkeen alkoi lapsi ja koira -kilpailu. Kilpailun arvosteli tuomarimme Helen Fox. Muutoin Helen arvosteli urokset ja Sandra Stevenson nartut. Sandra on ollut aiemminkin Suomessa arvostelemassa.

Näyttelypäivä sujui hyvin ja soljui läpi muutamia kommelluksia lukuun ottamatta. Päivä oli pitkä, mutta saatiin loppuun klo 19 mennessä. Tuomarit pääsivät lähtemään illalliselle ja tämän jälkeen alkoi alueen purku. Tuomarit olivat väsyneitä, mutta tyytyväisiä näyttelypäivään.

Iso kiitos työryhmällemme: Maarit ja Tarja kanttiinissa, Chrisse, Marko, Marianne, Eija, Auli, Miia, Mari, Tomi sekä näyttelytoimikuntamme muussa työssä. Iso kiitos myös eläinlääkäri Anneli, joka oli koko päivän paikalla. Kiitos myös Satu Saarinen ja Juho Pajari kuvista sekä Heidi tarvikemyynnin tuonnista paikan päälle. Kiitos että teitte päivästämme loistavan!

Ensi vuonna tapaamme Porvoossa!

– Piia Piiparinen
näyttelytoimikunnan puheenjohtaja

Päivä Erikoisnäyttelyssä:

Vaikka itselläni on ollut flattejä 12 vuotta, niin osallistuin ensimmäistä kertaa erikoisnäyttelyyn. Näyttely järjestettiin Lahdessa. Paikalle oli kiva tulla, kun oli tuttuja.

Halli oli kahdessa osassa. Toisella puolella oli koirien häkit ja toisessa kehät, mikä oli hyvä asia koska ei ollut liian ahdasta kehäalueella. Ainoastaan hallissa oli kylmä, josta oli informoitu ajoissa.

Koiria oli ilmoitettu 166 kpl. Mikä tiesi, että päivästä tulisi pitkä, jos jäisi loppuun asti. Onneksi näyttelypaikalla oli kanttiini, jossa oli aivan loistava valikoima. Oli pullaa, sämpylää, juustokeittoa ja salaattibuffet yms. Iso kiitos emännälle joka oli jaksanut panostaa tarjoiluun.

Näyttelyn tunnelma mielestäni oli todella kiva ja kotoinen. Kehät olivat hyvän kokoiset ja niissä pystyi juoksemaan hyvin. Yleensä kehät ovat liian

pieniä. Näyttely sujui jouhevasti. Päivän loppuksi oli ryhmäkehien vuoro ja jaettiin kiertopalkinnot. Paikalle oli hankittu musiikkia, joka toi tunnelmaa ryhmäkisojen välissä. Lopuksi valittiin Erikoisnäyttelyn Best In Show.

Näyttelytoimikunta onnistui järjestämään kivan ja ikimuistoisen päivän. Kiitokset toimikunnalle ja onnea kaikille menestyneille!

– Sari Hagström

©Juho Pajari

Erikoisnäyttelyn tuomareita pyydettiin näyttelyn jälkeen kommentoimaan seuraavia kysymyksiä:

1. Mikä on yleisnäkemyksesi tämän päivän näyttelystä?
2. Kommentoi tänään näkemiesi koirien yleistä tasoa. Mahdollisia kommentteja omistajille?

3. Mitkä olivat tänään näkemiesi sileäkarvaisten noutajien silmiinpistävimmät hyvät puolet. Mihin virheisiin suomalaisten kasvattajien kannattaisi kiinnittää huomiota?

4. Kommentoi erityisesti tämän päivän ROP- ja VSP-koiria. Mikä teki näistä kahdesta niin erityisiä tänään?

5. Jos haluat, voit myös kommentoida pentuja ja veteraaneja tai muita sijoittamiasi koiria, kasvattajaryhmiä ja luokkavoittajia.

6. Muita kommentteja ja huomioita järjestäjille?

* Alkuperäistekstien käännökset: Leeni Norrvik

Tuomareiden terveiset

Ensinnäkin haluan sanoa, että todella nautin viikonlopusta Lahdessa, joten valtava kiitos kaikille osallisille.

1. Yleisnäkemykseni näyttelystä oli, että näyttelypaikka oli aivan erinomainen. Kehät olivat hyvän kokoiset, todella hyvin järjestetyt ja ihana lattiapinta koirille liikkuu. Oli myös hyvä, että häkkialue oli viereisessä hallissa niin, kehäalue pysyi hyvässä järjestyksessä.

2. ja 3. Koirien yleistaso oli hyvä. Koirat olivat rotutyypillisiä, purennat olivat yleisesti oikeita, päät hyviä, ylälinjat ja hännäkiinnitykset olivat erittäin hyviä. Minusta näytti siltä, että useat handlerit liikkuvat koiriaan liian nopeasti, mikä sai aikaan sen, että ne menettivät yleisilmetään ja takaliikkeitään; liikkeestä tuli jonkinlaisia ryntäilyä. Mielestäni kypälien pitää parantua; ne näyttävät yleisesti olevan melko litteitä, enkä löytänyt kovinkaan monia todella tiiviitä kypäliä. Lisäksi olkavarret näyttävät olevan vähän lyhyitä ja jyrkkiä.

4. ROP-koira on yksinkertaisesti upea mistä tahansa kulmasta katsottuna; se edustaa täydellistä rotutyyppeä, on oikean kokoinen ja liikkuu kauniisti. Rakastin myös VSP-koiraa; se myös on täynnä rotutyyppeä, sillä on todella klassinen pää ja vaikkakaan se ei liiku näyttävästi, se liikkuu todella terveesti ja tarkasti, eikä ryntäile ympäri kehää.

5. Nuoremmissa luokissa huomasin muutamia liian kookkaita koiria. Kasvattajaluokat ja kilpailuluokat olivat ihania arvostella, mutta melko haastavia.

6. Ainoa kommenttini järjestäjille on suuri peukunnosto näin satumaisesta näyttelystä.

– Helen Fox

1. Tämä oli erittäin hyvin järjestetty ja miellyttävä näyttely. Näyttelypaikka oli erinomainen; kehän koko ja pinta mahdollistivat sen, että koirat pääsivät liikkumaan edukseen, mikä on tärkeää, kun tehdään arvostelupäätöksiä liikkeistä.

2. Mielestäni koirien yleinen taso rotutyypin suhteen on korkea. Päät olivat yleisesti hyviä ja suurin osa koirista oli erinomaisessa kunnossa. Vain muutamia liikutettiin liian nopeasti, mikä vähän pilasi liikkeet, ja jotkut olivat liian lihavia tai laihoja.

3. Päät ja purennat kaiken kaikkiaan olivat miellyttäviä ja useimmilla oli hyvä silmän malli ja -väri, joillakin saisi olla vahvempi luusto ja lihassa. Turkit olivat hyvälaatuisia ja useimmilla oli hyvät ylälinjat. Liikkeet olivat hieman epäohdonmukaisia, sillä jotkut liikkuivat ahtaasti takaa tai leveästi edestä, mutta sivulta katsottuna ne liikkuivat hyvällä askelpituudella. Huomasin joillakin olevan suoraa kyynärvarsia

ja huonoja polvia, mikä pilaa liikkeen, koska koirat nostavat etuosaansa sen sijaan, että liikkuisivat eteenpäin. Joillakin oli hieman kapea rinta ja runko. Suurin ongelma oli jalat; monella oli todella litteä välikämmen ja pitkät varpaat tiiviiden, pyöreiden kypälien sijaan. Melko monilla oli myös jyrkkä lantio.

4. Paras uros ja paras narttu olivat äärimmäisen laadukkaita. Ne ovat joka suhteessa lähellä rotumääritelmää, klassista tyyppiä, erittäin hyvärakenteisia ja hyvin liikkuvia. Niillä on oikeanlaiset piirteet, jotka ne pitävät liikkueissaan, ja roduomaiset maata voittavat liikkeet. Flatiit ovat työskenteleviä metsästyskoiria ja nämä kaksi ovat erittäin hyviä rotunsa edustajia. Tyyppilliset, vahvat ja terveet liikkeet yhdistettynä oikeaan rotutyyppiin, kokoon ja kuntoon tekivät niistä erinomaisia. ROP-nartulla oli se etu, että se oli eloisampi, mutta päätös oli vaikea, koska molemmat olivat niin upeita.

5. Sekä pikkupentu- että veteraaniluokka olivat erittäin korkealuokkaisia ja ilo arvostella. ROP-koira tuli veteraaniluokasta, mikä kertoo paljon sen laadusta. Pidin todella paljon myös PN3:sta, joka on vielä hyvin kehittymätön, mutta erinomaista laatua.

6. Hienosti järjestetty näyttely!

– Sandra Stevenson

Nartut:

Nartut 1-4: PN1 Sniffens Lumitähti, VET ERI1 SA, ROP-VET ROP BIS-VET BIS
PN2 Dakotaspirit Walking In Memphis, AVO ERI1 SA, serti
PN3 Heilurihännän Autumn Myth, NUO ERI1 SA, vara-serti
PN4 Flatkiss Glitter Girl, VAL ERI1 SA

Urokset:

Urokset 1-4: PU1 Dakotaspirit just Like Jesse James, VAL ERI1 SA, VSP
PU2 Dantaran Daily Bonus, VAL ERI SA
PU3 Heilurihännän Ranger Peak, VAL ERI SA
PU4 Harvahampaan Next Episode, NUO ERI1 SA, serti

BIS-kasvattaja

BIS-kasvattaja:

Kennel Harvahampaan

BIS-jälkeläisluokka:

Almanza Barbour Goodiebag

BIS 3-sukupolvea:

*Metsävirnan Kentuckian Wolf,
Sniffens Syystuuli &
Huntstars Arctic Wind*

Paras pari:

*Dantaran Especially For You
& Dantaran Emotional Rescue*

©Juho Pajari

BIS 3-sukupolvea

©Juho Pajari

©Juho Pajari

Paras pari

Pennut:

©Juho Pajari

Harvahampaan Phantom Of The Dragonheart
PPEK1 KP ROP-pentu

Huntstars Lovestruck PEK1 KP, VSP-pentu

Harvahampaan Prissy Missy
Heartbreaker PPEK1 KP

Flatts More Charming
PEK1 KP

Pikkupennut urokset 5-7 kk:

Harvahampaan Phantom Of The Dragonheart PPEK 1 KP ROP-pentu

Pikkupennut nartut 5-7 kk: Harvahampaan Prissy Missy Heartbreaker PPEK1 KP

Isot nartupennut 7-9 kk: Huntstars Lovestruck PEK1 KP, VSP-pentu

Isot pennut, urokset 7-9 kk: Flatts More charming PEK1 KP

Erikoisnäyttelyn kiertopalkinnot

Ada's Trophy

Kiertopalkinto jaetaan parhaalle näyttelyssä ERI:llä palkitulle maksanväriselle koiralle. Lahjoittaja: Kennel Flareway, Susanna Leppänen

• *Pyymäen Onnettaren Poika, om. Katja Joutsen*

Bentty's Prize

Kiertopalkinto lupaavimmalle nuorelle koiralle. Palkinnosta kilpailevat urosten ja narttujen juniori- ja nuorten kilpailuluokkien voittajat. Palkinnon voittaneen koiran omistajan on kaiverrutettava koiransa nimi palkintoon. Kiertopalkinnon saa omakseen kasvattaja, jonka kasvatamat koirat saavat kolme kiinnitystä palkintoon. Ensimmäisen näillä perustein jaetun kiertopalkinnon Donald's Prizen sai omakseen Kennel Sniffens vuonna 2005 erikoisnäyttelyssä Espoossa. Seuraavaksi kiersi Bobi's Prize, jonka sai omakseen Kennel Harvahampaan vuonna 2012 Hyvinkään erikoisnäyttelyssä. Lahjoittaja: C.I.B. FIN MVA EE MVA S(n) MVA EEV-03 EUVV-06 Pikestar's Black Bentley, Kati Lagerstam.

• *LV & EE JMVA EEJV-2017 Harvahampaan Next Episode, om. Heli Ronkainen ja Tiia Bergman*

Fusstail's kennelin kiertopalkinto

Palkintotaulu jaetaan rotunsa parhaalle veteraanille. Palkinto kiertää ikuisesti. Palkinnon mukana tulee kansio, johon omistajan tulee liittää koiran kuva ja tiedot. Lahjoittaja: kennel Fusstail's, Marjut Sirén.

• *C.I.B C.I.E FI & EEMVA LVJV-10 HEVW-17 PMVV-17 Sniffens Lumitähti om. Satu ja Juha Saarinen*

Heilurihännän kennelin kiertopalkinto

Palkinto jaetaan rotunsa parhaalle koiralle. Palkinto kiertää ikuisesti. Palkinnon mukana tulee kansio, johon omistajan tulee liittää koiran kuva ja tiedot. Lahjoittaja: Heilurihännän kennel, Kirsi & Asko Nieminen.

• *C.I.B C.I.E FI & EEMVA LVJV-10 HEVW-17 PMVV-17 Sniffens Lumitähti om. Satu ja Juha Saarinen*

Mei Dan Malja

Palkinto jaetaan rotunsa parhaalle pennulle. Palkinnon voittaneen koiran omistajan tulee kaiverruttaa koiransa nimi palkintoon. Kiertopalkinnon saa omakseen kasvattaja, jonka kasvatamat koirat saavat kolme kiinnitystä palkintoon: Lahjoittaja: kennel Mei Dan, Nada Sandberg.

• *Harvahampaan Phantom Of The Dragonheart, om. Mira Kakko*

Saltwater kennelin kiertopalkinto

Palkinto jaetaan erikseen valittavalle Suomessa asuvalle parhaalle käyttökoiralle. Palkinto kiertää ikuisesti. Palkinnon mukana tulee kansio, johon omistajan tulee liittää koiran valokuva ja tiedot. Lahjoittaja: Kennel Saltwater, Michaela Ståhlberg.

• *Huntstars Basic Instinct, om. Anu ja Mikko Numminen*

Sniffens kennelin kiertopalkinto

Palkinto jaetaan parhaalle nartulle. Palkinto kiertää ikuisesti. Palkinnon mukana tulee kansio, johon omistajan tulee liittää koiran kuva ja tiedot. Lahjoittaja: Kennel Sniffens, Miia Suppanen.

• *C.I.B C.I.E FI & EEMVA LVJV-10 HEVW-17 PMVV-17 Sniffens Lumitähti om. Satu ja Juha Saarinen*

Sani's Prize

Palkinto parhaalle nomekoiralle. Palkinnosta saavat kilpailla kaikki, joilla on NOME-B -kokeesta vähintään AVO2-tulos sekä ovat ko. erikoisnäyttelyssä saavuttaneet vähintään EH:n. Palkinto kiertää 10 vuotta, jonka jälkeen sen viimeiseksi voittanut koira saa pitää pokaalin. Palkinnon mukana kiertävä kirja siirtyy lahjoittajalle. Lahjoittaja: FI KVA SE KVA Flattimestari 2016 Taka-Tapiolan Fiun Taru, "Sani", Tiina ja Janne Järvinen.

• *C.I.B FI & EE MVA Sniffens Syystuuli, om. Satu Saarinen ja Piia Piiparinen*

Sniffens Star Of Paronis kiertopalkinto

Palkinto jaetaan parhaalle urokselle. Kiertopalkinto jaettiin ensimmäisen kerran vuonna 2015 ja se kiertää 10 vuotta. Pokaalin mukana kulkeva kansio toimitetaan Sniffens Star Of Paroniksen omistajalle Miia Suppanen-Olkkolalle. Tätä kiertopalkintoa edelsi Hämyyllän Wiljamin kiertopalkinto, jonka kierto päättyi vuonna 2004 erikoisnäyttelyssä Valkealassa. Viimeisen kerran tuon palkinnon voitti KANS & FIN & PL MVA EUV-00 PLV-00 PZNV-00 Sniffens Schubert. Sen jälkeen jaettiin Sniffens Schubertin kiertopalkinto ensimmäisen kerran vuonna 2005 Espoossa. Viimeisen kerran Sniffens Schubertin kiertopalkinnon voitti vuonna 2014 FI MVA Sniffens Star Of Paronis. Lahjoittaja: Kennel Sniffens, Miia Suppanen.

• *C.I.B FI & IT MVA Dakotaspirit Just Like Jesse James, om. Minna Sihvonon*

Tatun Tuoppi:

Kiertopalkinto jaetaan vuosittain Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n järjestämässä pääerikoisnäyttelyssä vanhimmalle Suomessa syntyneelle ja suomalaisen omistuksessa olevalle erinomaisella palkitulle koiralle. Mikäli useampi kuin yksi samana päivänä syntyneitä koiria palkitaan erinomaisella, annetaan palkinto parhaiten sijoittuneelle. Palkinnon mukana seuraa kansio, johon palkitun koiran omistajan tulee liittää koiransa kuva ja tiedot. Palkitun koiran omistaja vastaa palkinnon toimitamisesta näyttelypaikalle seuraavana vuonna. Palkinto kiertää ikuisesti. Lahjoittaja: INT & FIN & EST MVA Bothwell Latino, om. Anne Kolsi.

• *Noanarkin Pytilla Melba, om. Maria Mustonen*

Rally-toko 3.3. Lohjalla

Teksti: Tuija Manninen
Kuvat: Heidi Vainio ja
Tuija Manninen

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry järjesti rally-tokon tuplakilpailut Lohjalla 3.3. Kiitos kaikille työntekijöille, ja vielä kerran onnittelut mahtavista suorituksista kisaajille! Alla sileäkarvaisten noutajien tulokset.

	Luokka	Koira	Ohjaaja	Pisteet	
Vastaava tuomari Anna Klingenberg	MES	Jay-Jay's Iron Man	Taru Kanerva	95/100	FI RTVA
	MES	Majakkasaaren Milla Magia	Hanna Taka-Sihvola	81/100	
	AVO	Flatterhaft Lapin Kultta	Laura Ranki	76/100	Tuomaripalkinto
	ALO	Majakkasaaren Vesililja	Laura Ranki	98/100	RTK1
	ALO	Majakkasaaren Tuiverrus	Hanna Taka-Sihvola	98/100	
	ALO	Celtair Storytime	Tiina Hietala	alle 70	

	Luokka	Koira	Ohjaaja	Pisteet	
Vastaava tuomari Tiia Hämäläinen	MES	Majakkasaaren Milla Magia	Hanna Taka-Sihvola	78/100	RTK4
	ALO	Majakkasaaren Vesililja	Laura Ranki	100/100	
	ALO	Black Hugh's Midnight Sonet	Heidi Vainio	96/100	RTK1
	ALO	Majakkasaaren Tuiverrus	Hanna Taka-Sihvola	93/100	
	ALO	Flatterhaft Lapin Kultta	Laura Ranki	88/100	RTK1

Rally-tokossa on neljä luokkaa: alokas- (ALO), avoin- (AVO), voittaja- (VOI) ja mestariluokka (MES). ALO-luokka suoritetaan taluttimessa ja muissa luokissa koira suorittaa radan vapaana.

Kolmesta hyväksytystä tuloksesta luokassa koira saa myönnetään koulutustunnus RTK1-4. Kilpailuissa palkitaan jokaisen luokan kolme parasta tulosta (korkeimmat pisteet) saavuttanutta koirakkoa. Mikäli kaksi tai useampi koira päätyy tasapisteisiin, aika ratkaisee sijoituksen. Lisäksi tuomari voi palkita jokaisessa kilpailuluokassa yhden koirakon tuomarinpalkinnolla koirakon pisteistä riippumatta.

Koiralle, joka on saavuttanut kolme vähintään 95 pisteen tulosta kahdelta eri tuomarilta rally-tokon mestariluokassa, ja on yli 15 kk ikäisenä saavuttanut näyttelytuloksen vähintään laatumaininnalla ”hyvä”, voidaan anoa Kennelliiton rally-tokovalion (RTVA) arvoa. Lisätietoja Rally-Tokoyhdistyksen kotisivuilta, www.rally-toko.fi.

Kuvissa kisoissa menestyneitä: vas. Black Hugh's Midnight Sonet, 'Valo' ja Heidi Vainio, oik. Majakkasaaren Tuiverrus, 'Mila' ja Majakkasaaren Milla Magia, 'Dara'. Uuden FI RTVA:n Jay-Jay's Iron Man, 'Daltonin' valioilmoitus s. 53.

“Rally-toko on hauskaa aktivointia, jota voivat harrastaa kaikenikäiset ja kaiken kokoiset koirat ja ihmiset. Rally-tokon tavoitteena on ohjaajan ja koiran välinen yhteistyö sekä opettaa ohjaajalle hyvää koiran käsittelytaitoa. Tärkeintä radalla ja treeneissä on iloinen kontakti; liikkeet suoritetaan hymyssä suin ja hännät heiluen. Koiraa saa kehua ja kannustaa koko suorituksen ajan.” – www.rally-toko.fi

Flattien Kesäleiri

Surkeenjärvi, Korpilahti 11.-15.7.

Kesäleiri on Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n vuosittain järjestämä tapahtuma, jossa tarjotaan koulutusta eri lajeissa torstaista sunnuntaihin. Leiri on tarkoitettu kaikille flattiharrastajille vasta-alkajasta metsästäjään ja kokemattomasta kokeneeseen kokeissa kävijään. Leirillä osallistut erilaisiin koulutuksiin oman koirasi kanssa – oman kiinnostuksesi mukaan. Iltaisin vietetään flattihenkistä aikaa muiden leiriläisten kanssa. Ohjelmassa on myös erilaista järjestettyä toimintaa. Leiri sopii kaiken ikäisille ja tasoisille koirille. Myös pennuille on oma ryhmänsä! Jos et ehdi leireilemään moneksi päiväksi, niin voit osallistua koulutuksiin ja tapahtumiin myös päiväkävijänä.

MAJOITTUMINEN

Matkailutila Surkeenjärvi on mahtavan idyllinen paikka metsän keskellä, Surkeenjärven rannalla. Paikka on tunnettu myös erinomaisen maukkaasta keittiöstään!

Leirillä majoitutaan pihapiirissä aittarakennuksessa tai päätälossa, lomamökeissä "Jaakon taloissa", riihimökeissä tai rantamökeissä. Kaikkiin sisämajoituksiin saa ottaa koiran mukaan.

LAJIESITTELYT:

NOME – noutajien metsästyskoekoulutus

NOME pitää sisällään kaiken noutajien rodunomaisten lajien koulutuksen. Kesäleirillä järjestetään monipuolista koulutusta eritasoisille koirakoille kokeneiden kouluttajien toimesta. Surkeenjärven maastot tarjoavat hienot mahdollisuudet erityyppiseen treenaamiseen. Vaikka olisit aivan aloittelija, eivätkä rodunomaiset lajit ole sinulle tuttuja, olet tervetullut mukaan koulutuksiin. Harjoittelussa käytetään pääsääntöisesti dameja.

MEJÄ – metsästyskoirien jäljestämiskoulutus

Koemuotona MEJÄ:n tarkoituksena on selvittää koiran kyky seurata haavoittuneen riistaeläimen verijälkeä. MEJÄ-koulutus räätälöidään yksilöllisesti koirakon tason mukaan. Kokeneilta kouluttajilta saat myös vinkkejä itsenäiseen harjoitteluun ja ongelmakohtien ratkaisuun. Tervetuloa tutustumaan mejään ja saamaan opastusta jäljestysharjoitusten muodossa.

ILMOITTAUTUMINEN

Ilmoittautuminen tapahtuu sähköisellä lomakkeella järjestön nettisivujen kautta – ilmoittautumisaika päättyy 15.6.2018. Kaikki leiriin liittyvät asiat, ruokailut, koulutukset ja majoitukset varataan samalla lomakkeella. Leirimaksut maksetaan ennakoon 30.6. mennessä. Leirin hinnat löytyvät järjestön nettisivuilta. Leirin hinta muodostuu majoitustavasta ja yöpymisten määrästä, valituista ruokailuista sekä koulutusmaksuista. Tiedustelut: Tomi Nieminen, 041 490 7122 tomi.jere.nieminen@gmail.com.

TOKO – tottelevaisuuskoulutus

TOKOn tavoitteena on opettaa koiralle miellyttävää ja hallittua käyttäytymistä sekä koiran ohjaajalle oikeaa ja asiallista koiran käsittelytaitoa. Perustottelevaisuuskoulutus luo myös pohjan muiden lajien harrastamiselle. Leirillä on tarjolla TOKO-koulutusta kaiken tasoisille koirakoille. Ikärajaa ei ole, vaan mukaan saavat tulla kaikenikäiset koirat.

VEPE – vesipelastuskoulutus

Vesipelastus on noutajille hyvin soveltuva harrastus. VEPES-sä testataan koiran fyysisistä kuntoa ja kykyä toimia vedessä. Vesipelastuskoe koostuu erilaisista vedessä suoritettavista liikkeistä, mm. veneestä hyppy, veneen hinaus, esineen vienti ja hukkuvan pelastus. Liikkeet ja suoritustavat vaihtelevat tasoluokittain. Leirillä järjestetään koulutusta kaiken tasoisille ja -ikäisille koirille. Koulutuksessa tehdään liikkeet vuorotellen ja ohjaajat avustavat toisiaan, joten varauduthan kastumaan.

Tervetuloa kaikki joukolla mukaan Flattien Kesäleirille!

Leirillä tapahtuu

Koulutukset

Koulutusta on tänäkin vuonna tarjolla useassa eri lajissa kaiken ikäisille ja tasoisille koirille. Kouluttajiksi saapuvat lajiensa huippuosaajat:

- MEJÄ: Marko Saarni
- NOU/NOME: Inger Karlsson, Kimmo Kaakkomäki, Riitta Koivisto, Veera Jääskeläinen, Mika Toskala, Maija Haltsonen, Esa Valkonen ja Minna Jatkola
- TOKO: Veera Jääskeläinen
- VEPE: Heli Ronkainen

Seuraa tarkentuvia tietoja leiristä osoitteessa: www.flatti.net sekä Fb:ssa Flattileiri 2018 -tapahtumasivulla!

Pentujen leikkikoulu

Pennuille (n. 4-9 kk) järjestetään oma koulutuksensa, Pentujen leikkikoulu! Koska pennut väsyvät nopeasti, koulutus järjestetään kaksi kertaa päivässä, aamuin illoin vajaan tunnin mittaisena harjoituksena. Muun ajan ohjaajat voivat seurata vaikka taipparikoiren koulutuksia, tai osallistua toisen koiran kanssa koulutuksiin. Tervetuloa leikkikouluun!

Kesäleiri Open Show

Perinteinen Kesäleirin Open Show järjestetään lauantaina 14.7. iltapäiväkoulutusten jälkeen. Tänä vuonna Open Shown arvostelee ruotsalainen kouluttajamme Inger Karlsson (kennel Micabers). Open Show on epävirallinen näyttely, jossa ei jaeta sertejä ja siihen voi osallistua myös sellaisen koiran kanssa, jolla on jokin viralliset näyttelyt estävä ulkomuodollinen virhe. Open Show on ennen kaikkea rento, epämuodollinen ja leppoisa iltapäivä kesäleirillä, yhdessä muiden flattiharrastajien kanssa.

Kilpailuluokat: pennut alle 5kk, pennut 5-9kk, juniorit, nuoret, avoin, sert, käyttö, nome, valiot, veteraanit yli 8v ja superveteraanit yli 10v. **Lisäksi palkitaan:** paras lapsi ja koira, paras pari ja paras muun rotuinen koira.

Osallistumismaksut: lapsi&koira ja paras pari 5€, kaikki muut luokat 8€/koira.

SmartDOG-testit

Mitä tiedät koirasi kyvystä lukea ihmisen elekieltä? Entä tiedätkö miten hyvä koirasi on ratkaisemaan ongelmia tai millainen itsehillintä sillä on? Järjestämme kesäleirillä mahdollisuuden osallistua SmartDOG -testaukseen, jonka avulla saat täysin uutta tietoa koirastasi! Testauksia järjestetään torstaista lauantaihin. Lue lisää testeistä sivulta 32. Ilmoittautumiset testiin SmartDOG PopUp -tapahtumasivun kautta joka on linkitetty Flattileiri 2018 Fb-tapahtumaan.

MEJÄ-koee

Torstaina 12.7. järjestetään kesäleirin MEJÄ-koee.

Lisätietoja ja ilmoittautumisohjeet löydät tämän Flattiviestin sivulta 34.

Lisätietoja: www.flatti.net ja Fb-sivuilta: Flattileiri 2018

Kesäleirin kouluttajat

Inger Karlsson NOU/NOME

Hej alla! Jag har haft flat sedan 1977, och tack vare att jag köpte min första flat av Stig och Kerstin Olsson, kennel Hovhills, blev jag direkt införstådd i hur viktig jakten och träningen inför detta är.

För mig är den arbetande flatten en vacker hund! Under åren har jag haft lyckan att äga och föda upp duktiga, (och vackra) flattar. Mitt

kennelnamn, Micawbers, kommer från en av de absolut mest fantastiska hundar jag upplevt, SJCH, NJCH, SUCH Micawber.

Fortfarande finns några droppar av hans blod i mina hundar. Jag har en liten uppfödning, ungefär en kull per år. Med åren har jag blivit mindre aktiv på prov och utställningar, men går gärna på jakt med mina hundar.

En riktigt bra flat är, i mitt tycke, en hund med ”av- och påknapp”. Det vill säga en hund som under arbete visar stort intresse för sin uppgift, men är tyst och lugn i passivitet. Jag tycker mycket om att se och träna unga hundar där man ser deras medfödda anlag. Ett måste är att hunden är tyst och uppmärksam med mycket ”will to please”.

Jag ser mycket fram emot att få se era fina flattar till sommaren, tack för inbjudan!

Hei kaikki! Minulla on ollut flatteja vuodesta 1977. Ostin ensimmäisen flattini Stig ja Kerstin Olssonilta (kennel Hovhills), ja kiitos heidän minut vihittiin samantien metsästyksen ja siihen tähtäävän koulutuksen tärkeyteen.

Minulle työskentelevä flatti on kaunis koira! Vuosien saatossa minulla on ollut onni omistaa ja kasvattaa taitavia (ja kauniita) flatteja. Kennelnimi Micawbers tulee SE KVA NO KVA SE MVA Micawberista, joka on yksi ehdottomasti fantastisimmista koirista jonka olen koskaan kokenut.

Edelleenkin koirissani virtaa muutama pisara sen verta. Kasvatustoimintani on pientä, noin yksi pentue vuodessa. Nykyään en ole enää kovin aktiivinen kokeissa ja näyttelyissä, mutta käyn mielelläni jahdeissa koirieni kanssa.

Mielestäni todella hyvä flatti on koira, jolla on on/off-nappula. Siis koira, joka on hyvin kiinnostunut tekemään työtä, mutta on hiljainen ja rauhallinen passissa. Pidän kovasti nuorten koirien kouluttamisesta, koska silloin pääsee näkemään niiden luontaisia ominaisuuksia. Koiran on oltava hiljainen ja miellyttämishaluinen.

Odotan innolla että pääsen näkemään hienoja flattejanne kesällä. Kiitos kutsusta!

Tekstin käännös: Minsu Rauramo

- Inger

Riitta Koivisto NOU/NOME

Olen Riitta Koivisto, Keski-Suomessa Jämsänkoskella asuva noutajaharrastaja. Noutajia on ollut talossa 90-luvun lopulta lähtien, ensin 2 tolleria ja sen jälkeen 3 flattia.

Tällä hetkellä meillä on kaksi flattia (Riesa 7v ja Siru 4v) sekä suomenajokoira Erkki. Kasvatan pienimiuotoisesti sileäkarvaisia noutajia kennelnimellä Korven Akan.

Omat mielenkiinnon kohteet koiran kanssa tekemisestä löytyvät rodunomaisista lajeista (nome-b ja wt). Riesan kanssa harrastetaan mejää kun aika antaa myöten. Käymme myös metsällä kaikkien koirien kanssa.

Koiran koulutuksessa olen edennyt yrityksen ja erehdyksen kautta nykyiseen tyyliin. Noutajia on ollut kaikkiaan 5 ja jokainen on ollut erilainen koulutettava. Olen koittanut oppia jokaiselta jotain ja tällä hetkellä koekoiran virkaa hoitava Siru saa testata ohjaajan osaamista.

Oma punainen lankani koulutuksessa on olla mahdollisimman mustavalkoinen ja selkeä sekä myös reilu koiralle. Opetan ensin asiat huolella ennenkuin alan vaatia koiralta. Jos joku tehtävä ei onnistu, on vika yleensä meissä ohjaajissa syystä tai toisesta.

Haluan myös, että noutaja on iloinen ja vauhdikas työskennellessään. Siksi koitan rakentaa omille koirille kovan luoton itseensä ja ohjaajaansa sillä, että ne pääsääntöisesti onnistuvat tehtävissä, joita niille annetaan.

Nähdään kesäleirillä!

- Riitta

Gunvald Larsson & Heidi Troberg / Pentujen leikkikoulu

Olen flattipoika Gunvald Larsson (heinäkuussa 6 kk) ja yhdessä narunjatkeeni (Heidi Troberg) kanssa pidämme pentujen leikkikoulun leirin pienimmille koirille (4 kk ja ylöspäin).

Puuhataan yhdessä kaikenlaista kivaa kaksi kertaa päivässä, aamuin ja illoin. Yhdessä tutustutaan riistoihin, tehdään perustottelevaisuusjuttuja, testataan tokon alkeita, vedetään

lyhyet verijäljet, pidetään mininäyttelytreenit, mennään uimaan yhdessä, testataan myös yhdessä Minsu Rauramon kanssa pelastuskoirahommia jne. Kaikenlaista kivaa luvassa meille pienimmille.

Tervetuloa meidän kanssa leikkikouluun!

- Gunvald Larsson & Heidi

Kesäleirin kouluttajat

Maija Haltsonen NOU/NOME (to-pe)

Kiitoksia kutsusta saapua jokakesäiselle leirille kouluttamaan.

Muutama sana itsestäni, moni kokeissa kävijä minut tuntee. Koiria minulla on ollut aina, lajit vaan muuttuneet vuosien saatossa. Pidän rikkautena tätä hivenen laajempaa näkemystä koiramaailmasta. Minulla on ollut saksanpaimenkoiraa – pk-puolen lajit siten tuttuja, kleinspitzejä on ollut myös ja muutama pentue kyseisestä rodusta, ja tätä kautta myös näyttelypuoli tuttua. Näyttelyissä tuli käytyä lukuisissa maissa; matkustelu avartaa ja mukavaa oli. Kehätoimitsijana näihin reissuihin sitten säästettiin rahat.

Toko oli aiempien rotujen kanssa mukana harrastuksissa ja jatkunut myös noutajien parissa, ja lisää kyllä rutkasti yhteistyötä koirien kanssa. Nome ja toko tukevat vahvasti toisiaan ja ennenkaikkea sitä kautta oppii kouluttamaan koiraa. Eli toinen laji näitten metsästyslajien rinnalla on hyvä juttu, jos joku uusi harrastaja tällaista mietiskelee. Etenkin talviaika voi olla tässä pitkässä maassa haasteellista harrastaa näitä meidän rodunomaisia lajeja, ja jotain mielekästä puuhaa olisi hyvä koirille tarjota. Oli se muu laji mikä tahansa; nose work, agility, toko, rallytoko jne.

Tällä hetkellä minulla on kaksi noutajaa kotosalla; lbn Highhut's Bellatrix, "Becky" (7v) ja

nuori lbn Varjoahon Belle starr, "Sani" (1.5v). Becky on saavuttanut Käyttövalion arvon. Unelmieni täyttymys voin sanoa – ylpeä itsestäni ja koirastani. Becky kilpaili myös tokossa evl:ssä. Ehdin juuri kouluttamaan sen vanhoilla säännöillä kyseiseen luokkaan ja siinä vaiheessa säännöt merkittävästi muuttuivat. Nyt se osaa uudet liikkeet, mutta taitaa jo ikä tulla haasteeksi kyseisissä lajissa. Sani on viime syksynä suorittanut taipparit ja Sanin kanssa katsotaan mihin rahkeet riittävät – aika näyttää sen.

Koiran tärkein tehtävä minun mielestäni on olla se maailman paras oma koira ja paras kaveri. Tiedän, että jotkut ajattelee eri tavalla ja se minulle sopii kyllä, olemme erilaisia.

Kouluttajana aina katson koirakon ja kysyn mikä koirakolla on se heidän tavoite ja sen mukaan edetään. Mielestäni yhtä tärkeä tavoite on saavuttaa taipparit, toimiva metsästysapuri omaan käyttöön, edetä voittajaluokkaan asti tai antaa koiralle mielekästä puuhaa ja toimia yhdessä antaen koiralle aktiviteettia. Joskus uudella harrastajalla matkan myötä tavoitteet kasvaa ja koulutuksissa pyrin painottamaan tärkeäksi lähellä tapahtuvaa toimintaa; hallintaa, perusasentoa, luovutusta ja seuraamista. Kaiken muun se koira kyllä oppii myöhemmäläkin iällä, mikäli moottori on riittävän iso (linjat, haku, ohjaus jne).

Ja tuo lähellä tapahtuva toiminta on minulle tokokoulutuksen myötä selkeämpää; tapoja auttaa seuraamisessa, luovutuksessa jne. on monia ja olisi vaan löydettävä oikea tapa viedä eteen päin sitä tiettyä yksilöä.

Leirillä tavataan ja odotan, että nään paljon iloisesti häntä heiluttavia flättejä (yleensä niillä kyllä heiluu myös koko kroppa) ja hymyileviä omistajia – siis mukavaa yhdessä tekemistä.

– Maija

Veera Jääskeläinen NOME/TOKO

Suuri kiitos yhdistykselle kutsusta tulla kouluttamaan kesäleirille! Olen Veera Jääskeläinen, Parolasta. Olen vasta melko tuore koira/flattiharrastaja. Ensimmäinen koirani on flattiuros "Piki" (Fowl Reed's Blackpool s. 2009). Lisäksi kotoa löytyy welsh corgi cardigan "Tölkki" (Big-Wood's Lapinkulta s. 2012) ja lyhytkarvainen saksanseisoja "Tokka" (Taka-Tapiolan Iivar s. 2017).

Omat pääalajini ovat NOME-B ja TOKO. Haluaisin, että omat koirani olisivat vauhdikkaita ja iloisia työskentelijöitä, jotka kuitenkin pysyisivät helposti hallinnassa ja keskittyisivät niille annettuihin tehtäviin.

Oma kouluttaminen lähtee perushallinnasta. Koiran tulee pysyä paikoillaan ja tulla luokse tilanteessa kuin tilanteessa. Jos nämä asiat ovat kunnossa, niin koiraa on helppo alkaa kouluttamaan eteenpäin. Koiralla pitää olla hyvä ohjaajansa lähellä. Ilman näitä perustaitoja koiraa on taas vaikea viedä eteenpäin.

Koulutan koiriani melko musta-valkoisesti. Koiria kehutaan ja palkataan silloin kuin ne tekevät oikein, mutta jos ne tekevät väärin niin niitä myös kielletään/torutaan. Varsinkin TOKOssa jopa haluan, että koirani välillä "epäonnistuu", jotta virheisiin päästää käsiksi. Pyrin, että äänenpainolla on suuri merkitys koiralle ja käytänkin ääntä itse melko voimakkaasti niin hyvässä kuin pahassakin. Haluan kuitenkin, että koirani tekevät töitä iloisesti hyvässä yhteistyössä minun kanssa, joten koiralla pitää olla myös treeneissä suurimmaksi osaksi kivaa ja niiden pitää nauttia siitä mitä niiden kanssa tehdään. Haastan koirieni osaamista ja laitan ne välillä ajattelemaan myös itse mitä niiden pitäisi tehdä. Yleensä koirankouluttamisessa saa kuitenkin katsoa peiliin, jos joku epäonnistuu.

Kouluttajana haluaisin nähdä motivoituneen ohjaajan, joka haluaa, että koirakko kehittyy yhdessä. Tällaisia koulutettavia on ihana kouluttaa. Asenne ratkaisee.

Nähdään kesäleirillä!

– Veera

Kesäleirin kouluttajat

Mika Toskala NOU/NOME (to-pe)

Olen Mika Toskala, asun Keski-Suomessa Muuramessa ja perheeseeni kuuluu puolisoni Kirsi sekä kaksi poikaamme, Niko ja Lauri.

Noutajaharrastukseni alkoi vuonna 1994, kun hankin ensimmäisen flattini. Tällä hetkellä niitä on talossa yksi, 6-vuotias narttu Hilda, joka on järjestyksessään neljäs flattini. Pääasiallinen harrastusmuoto on alusta alkaen ollut metsästys ja nome. Kolmen flatin kanssa on kertynyt starttikokemusta VOI-luokkaan saakka ja niistä yhden kanssa käyttövalioksi asti.

Kokemusta noutajatoiminnasta on kertynyt myös kokeiden järjestäjänä ja toimitsijana, kouluttajana eri yhteyksissä sekä erinäisissä noutajayhdistysten johtokunta- ja nometoimikuntapesteissä. Viime vuonna sain myös NOU-yliuomarioikeudet.

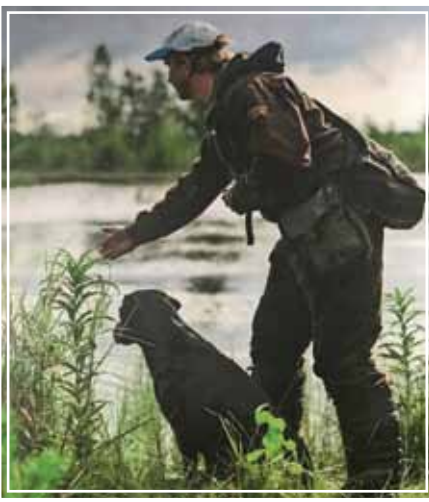
Noutajan koulutus pohjautuu hyvään yhteistyöhön ohjaajan ja koiran välillä. Yhteistyötä rakennetaan hyvin pitkälle myös arjessa ja arkitilanteissa, ei pelkästään varsinaisissa koulutustilanteissa. Kun koira ymmärtää ohjaajaansa, ohjaaja ymmärtää koiraansa ja molemmat voivat luottaa toisiinsa, ollaan jo pitkällä.

Harjoituksissa tulee pyrkiä onnistuneisiin suorituksiin, mutta kuitenkin riittävästi koira ja itseäkin haastaen. Tärkeää on myös tunnistaa koiransa heikkoudet ja vahvuudet, jolloin voi panostaa kehittymisen kannalta oikeisiin asioihin.

Kiitos kutsusta kouluttajaksi ja tervetuloa kesäleirille, nähdään!

- Mika

Esa Valkonen NOU/NOME (pe)

Olen ollut tekemisissä korien kanssa pienestä pitäen. Lapsuudenkodissani oli pystykorvia ja tunnen edelleen suurta kiintymystä sitä rotua kohtaan. Olen ollut mukana myös metsästystouhuissa pienestä pojasta saakka ja 15-vuotiaasta saakka olen käynyt metsällä itsenäisesti.

Vuonna -91 tuli hankittua ensimmäinen oma koira, labradorinnoutaja. Silloin se tuli lähinnä hankittua metsästystä varten ja kotikoiraksi. Noh tulihan sen ensimmäisen koiran kanssa käytyä hiukan kokeissakin ja siitä iski kipinä näihin koemaailman asioihin.

Mutta edelleen pääpaino on koiran käytössä metsästyspuolella, jotta riistat saataisiin tehok-

kaasti talteen. Metsästyksessä saa myös mainiosti ideoita koiran koulutusta varten.

Merkittävimpiä saavutuksia koepuolella ovat kolme Suomen mestaruutta kolmella eri koiralla, Pohjoismaiden mestaruus ja henkilökohtainen Euroopan mestaruus. Mutta hienointa on ollut omistaa oma kasvattini – elämäni koira – Tuisku. Mielestäni mahtavinta on omistaa sellainen koira, joka toimii kuin ajatus ja jonka kanssa on mukava touhuta erilaisia asioita ja silloin tällöin hiukan treenailla näitä nomejuttuja.

- Esa

Minna Jatkola NOU/NOME (la-su)

Olen Minna Jatkola Mäntästä. Ensimmäinen noutaja tuli meidän perheeseen vuonna 1979, se oli kultainen noutaja. Siitä saakka meillä on ollut kultaisia ja tollereita, välillä enemmän ja välillä vähemmän. Tällä hetkellä 2 käyttiskultua ja 1 novascotian noutaja.

Minun lajini on nome kaikissa muodoissa. Pidän koirista, joilla on luontainen halu löytää riistaa ja ovat silti yhteistyökykyisiä ja sponttaaneja noutajia. Koiran kouluttaminen pitää olla kivaa molemmille ja tuottaa tyydytystä parille koetuloksista välittämättä. Kun onnistuu, pitää osata näyttää se myös koiralle ja itselle.

Monella hyvällä ystävälläni on flatti ja olen seurannut niitä erittäin läheltä jo 30v ja treenannut yhdessä heidän kanssaan.

Kesäleirillä nähdään!

***Ilmoittautumisohjeet:
www.flatti.net***

***Tervetuloa kaikki
joukolla mukaan!***

Tomi Nieminen – leiripäällikkö

Miia Koski – toimistopäällikkö

Odotan innolla tapaamistamme leirillä!

- Minna

Kesäleirin kouluttajat

Marko Saarni MEJÄ

Hei, olen reilu viisikymppinen MEJÄ-harrastaja, kotoisin Satakunnasta, joskin nykyään olen työn perässä joutunut evakkoon Suomen Sipooseen.

MEJÄä olen harrastanut 90-luvun alusta asti, enemmän ja vähemmän tosissaan. Porissa asuessani kuului kiinteästi porukkaan, joka etsi kolareissa ja metsästystilanteissa haavoittuneita peuroja ja hirviä – yleensä pimeästä metsästä. Nykyisin joka syksyisestä hirvenmetsästyksestä on muodostunut minulle erittäin tärkeä harrastus ja toisinaan sielläkin joutuu koiran ottamaan avuksi, jotta haavoittunut eläin löytyy. Onneksi haavakkoja ei näillä reissuilla kuitenkaan ole tarvinnut kovin usein hakea.

Koulutuksessa tulee mielestäni aina ottaa huomioon käytännön jälkityö. Ajattelen, että treeneissä tulee lähteä siitä, että harjoitus tehdään yksilöllisesti koiran ja koirakon tasoon perustuen. Siis myös ohjaajaa on koulutettava, jotta jälkipari voi olla tasapainoinen ja käytännön työskentelyyn pystyvä. Ohjaaja tuntee oman koiransa ja keskustelemalla saamme rätälöityä juuri kyseiselle koirakolle sopivan

harjoituksen. Treenaamisen tulee olla mukavaa, eihän kukaan halua tehdä sellaista, josta aina tulee paha mieli, eikä yhteinen tekeminen koiran kanssa onnistu. MEJÄ ei ole kilpailu vaan koe, ja siihen on myös treenin perustuttava.

Kaikki perheeni neljä sileäkarvaista noutajaa on koulutettu verijäljelle. Vaikka kaikki omat koiramme ovatkin saman rotuisia, olen huomannut suuria eroja koirien motivaatiossa verijälkeä kohtaan. Siinä missä toinen koira syytyy jälkeen nopeasti, on toisella koiralla suuria vaikeuksia voittaa pelkonsa erittäin kiinnostavaa, mutta äärimmäisen pelottavaa verenhajua vastaan. Olenkin iloinen, että olen saanut jo oman koiraperheeni sisällä tutustua ja kouluttaa niin erityyppisiä koiria, joista jokainen on vaatinut ja vaatii edelleen omantyyppisiään harjoitteita. Näitä harjoituksia mietimme ja kehitämme koirillemme yhdessä vaimoni Marin kanssa.

Toivon, että saamme nauttia kesäleirillä mukavista kesäkeleistä ja leirin mukavasta tunnelmasta. Ja siinä sivussa tehdä koulutuksia niin jo osaville innokkaille jälkikoirille, kuin tuleville hienoille jäljestäjille.

- Marko

- Kuka: Marko Saarni
- MEJÄ-ura: Alkanut 1990, MEJÄ ylituomari vuodesta 2007
- Perhe: Vaimo Mari 40v ja koirat: Mozart 8v, Vesper 5v, Pulmu Koskinen 4v ja Egon 6kk
- Motto: "Silloin kun konstit loppuvat, keinot alkavat"
- Kouluttanut useita suomen jälkivalioita. Voittanut kahdella kouluttamallaan koiralla flattien MEJÄ-mestaruuden. Osallistunut useilla kouluttamillaan koirilla MEJÄ SM -kokeeseen.

Kimmo Kaakkomäki NOU/NOME (la)

Olen ollut flattien kanssa tekemisissä vuodesta -90. Ensimmäisen flattini kanssa harrastin ahkerasti nomea, mejää ja käytännön metsästystä käyttäen koiraa monipuolisesti erilaisissa tehtävissä. Merkittävimmät saavutukset tuon koiran kanssa olivat nomessa Suomen Mestaruus vuonna -95 ja neljä Flattimestaruutta. Tämän jälkeen olen nauttinut koiraharrastuksesta enimmäkseen metsästyksen muodossa, kokeissa käynti on jäänyt sittemmin vähiin. Nykyinen harrastuskaverini on 2-vuotias käyttölinjainen englanninspringerspanieli uros, jonka kanssa kokeissa (spme) olemme voittajaluokassa.

Kiitän kutsusta saapua kouluttajaksi flattileirille; leirillä tavataan.

- Kimmo

Heli Ronkainen - VEPE

Olen Heli Ronkainen ja asustelen Suomen itäisellä kolkalla Joensuussa. Tällä hetkellä meillä asustaa kaksi flattiurosta, 3,5-vuotias Lalli ja 1,5-vuotias Jedi. Koirieni kanssa harrastan vepen lisäksi nomea sekä näyttelyitä. Vaihtelevasti olemme treenanneet myös tokoa, mejää sekä pk-lajeista hakua ja jälkeä.

Vepeä olen harrastanut vuodesta 1995 lukien. Koulutusohjaaja- ja koetoimitsijapätevyyden sain vuonna 1999. Vepekouluttajana toki aloittelin jo pari vuotta aiemmin eli olen kouluttanut koiria vepen saloihin lähes 20 vuotta. Vepen palkintotuomariksi pätevädyin vuonna 2009 ja ylituomaripätevyyden sain vuonna 2013. Toissa kesänä sain kunnian toimia ylituomarina vepen SM-kokeessa Kemissä. Nykyisin minut tapaakin useimmiten seisomassa rannalla pilli kaulassa ja ajanottokello kädessä ylituomarina vepekokeiden suorituksia arvioitelemassa.

Omista koiristani vepessä menestynein on ehdottomasti nyt jo edesmennyt Flatts Red Line Chris "Chrisu", joka saavutti vesipelastusvalion arvon vuonna 2009 ja jonka kanssa osallistuimme kaksi kertaa vepen SM-kokeisiin. Tuolloin flatteja näki vepekokeissa melko harvoin

toisin kuin tänä päivänä. Tällä hetkellä itselläni ei ole kilpailevaa vepekoiraa, mutta Jedin kanssa on tarkoitus aloitella harjoittelu ensi kesänä.

Odotan innolla flattileiriä ja kiitän kunnias-tulla kouluttamaan sinne vepeä. Vepessäkin on mielestäni tärkeää mahdollisuuksien mukaan pilkkoa harjoiteltavat liikkeet pieniin osiin ja sitä kautta muodostaa niistä kokonaisuus. Tärkeintä on kuitenkin iloinen mieli ja yhdessä tekemisen meininki. Rannalla tavataan!

- Heli

SmartDOG-testi

- uuden ajan luonteentestaus

Teksti: Katriina Tiira
Kuvassa Mei Dan Bloody Mary, Dara

Koiran ominaisuuksista testataan paljon sen pelokkuutta tai rohkeutta – nämä ovat ominaisuuksia, jotka vaikuttavat paljon koiran arkeen sekä työkäyttöön. Koira on kuitenkin paljon muutakin kuin arka tai rohkea. Toisilla koirilla on hyvä itsehillintä ja ne harkitsevat kauan päätöksiä, toiset taas tekevät nopeasti päätöksiä, jotka eivät välttämättä ole aina kovinkaan järkeviä. Joku koira saattaa olla ilmiömäinen ihmisen eleiden lukija, jopa ihan

pennusta saakka, kun taas toiselle koiralle yksinkertaisten käsimerkkienkin opettaminen on työn takana. Samalla kun itsenäinen ongelmien ratkominen on monen koiran ensisijainen toimintatapa, on toisten koirien pääasiallinen tapa ratkoa ongelmia tukeutumalla ihmiseen. Nämä ovat esimerkkejä koiran kognitiivisista ominaisuuksista, joita smartDOG-testeissä testataan.

SmartDOG-testit testaavat ominaisuuksia, jotka vaikuttavat koiran koulutettavuuteen. Moneen tällaiseen ominaisuuteen vaikuttavat sekä perimä että ympäristötekijät, kuten koulutus ja kokemukset. Kaikki testit perustuvat uusimpaan koirien kognitiotutkimukseen, ja testimenetelmiä käytetään aktiivisesti koiratutkimuksessa ympäri maailmaa.

SmartDOG-testien avulla selvitetään seuraavia ominaisuuksia:

- Miten hyvä itsehillintä koiralla on?
- Miten hyvin koira lukee ihmisen elekieltä? Onko koira eleillä huijattavissa?
- Miten koira ratkoo tilaan liittyviä ongelmia?
- Mikä on koiran pääasiallinen ongelmanratkaisustrategia: ihmiseen tukeutuva vai itsenäinen?
- Miten sinnikäs työskentelijä koira on?
- Miten vaikeita ongelmia koira pystyy ratkomaan?
- Miten hyvä muisti koiralla on?
- Osaako koira matkia ihmisen toimintaa katsomalla mallia?

”SmartDOG-testit testaavat ominaisuuksia, jotka vaikuttavat koiran koulutettavuuteen. Moneen tällaiseen ominaisuuteen vaikuttavat sekä perimä että ympäristötekijät, kuten koulutus ja kokemukset.”

Millainen testitilanne on?

Kaikki smartDOG-testit tehdään koiralle ruoan avulla – lähes poikkeuksetta jokainen koira nauttii testitilanteesta ja myös jaksaa suosituimman KOGNITIO-testin, joka on 1,5 tunnin pituinen. KOGNITIO-testi voidaan tehdä jo kahdeksan kuukauden ikäiselle koiralle eikä yläikärajaa ole. Vanhimmat koirat KOGNITIO-testissä ovat olleet 14 vuoden ikäisiä. SmartDOG-testivalikoimasta löytyy testi myös pennuille 3–4 kuukauden iästä alkaen (smartDOG PENTU). Tässä testissä katsotaan pennun vahvuuksia ja asioita, mihin tulevaisuuden koulutuksessa kannattaa kiinnittää huomiota. Pentutesti on lyhyempi kuin KOGNITIO-testi, mutta sisältää osittain samoja asioita.

Omistaja on testissä aktiivisesti mukana, eikä koira jätetä testiin suinkaan yksin. Erittäin ihmisaratkin koirat on pystytty testaamaan mainiosti, sillä koira saa aluksi aina vapaasti tutustu tilaan, eikä vieraan testaajan tarvitse koskea koiraan, mikäli se on koiralle vaikeaa.

PIENI PERSOONALLISUUSARVIO on taas alun perin sekarotuisille suunniteltu testi, jossa on muutamia kognitiivisia osioita, mutta lisäksi myös ”outo objekti” -osio, jossa testataan koiran arkuus-rohkeus -akselia. Tähän testiin ei kuulu tietokantaanpääsyä, ja raportti on rasti-ruutuun – samaan tapaan kuin esim. luonnetestissä.

Mitä testi maksaa ja mitä hinnalla saa?

Testihintaan kuuluu testi, tarkka raportti koiran käyttäytymisestä, sekä pääsy tietokantaan, jossa on tällä hetkellä lähes 1000 koira (Huom. ei PIENI PERSOONALLISUUSARVIO). Tietokannassa voit vertailla koirasi tulosta samanrotuisten sekä kaikkien rotujen yhteenlaskettuun keskiarvoon testin eri osaluissa. Suosituisimman KOGNITIO-testin (kesto 1,5h) hinta on 198,- ja PENTU-testin

smartDOG
TUNNE KOIRASI

(kesto 1h) 129-, (sis alv 24%). KOGNITIO-testistä voi tehdä myös vain osia, joiden hinta vaihtelee 62 ja 82€ välillä.

Missä testejä?

SmartDOGin ajanvarauksella toimiva testaus on Hyvinkäällä, Turussa, Tampereella (Kangasala) sekä uutena myös Lohjalla. Näiden lisäksi POP UP -testejä järjestetään ympäri Suomen, Helsingistä Ivaloon. POP UP -testejä voivat järjestää yksityiset ihmiset tai vaikkapa

paikallinen koirakoulu – testiä varten tarvitaan rauhallinen ja lämmin, noin 25 m2 tila. Koulutushallia ei tarvita, sen sijaan tavallinen huone tai lämmin ja siisti autotalli on ollut monesti paras.

Kuka testaa?

SmartDOG-testin on kehittänyt koirien käyttäytymisen tutkija, FT, Katriina Tiira. Katriinan lisäksi testaa-jina toimivat koulutetut smartDOG-lisenssitestaa-jat Heli Väättäjä,

Katja Kontu, Elisa Reunanen ja Ulla Ruistola, jotka ovat opiskelleet paljon myös eläinten kouluttamista.

Miten pääsen testiin?

Varaa testi-aika (Hyvinkää, Turku, Kangasala, Lohja) www.smartdog.fi, tai seuraa POP UP -testien paikkakuntia www.smartdog.fi Ajan-kohtaista sivuilta tai FB-sivuilta. Mikäli oma paikkakuntasi ei ole listalla ja haluaisit sinne POP UPin, ota yhteyttä katriina@smartdog.fi.

Usko SmartDog-testissä

Teksti: Anne Kolsi
Testissä: Usko,
Noanarkin Fodiator Acutus

”Testissä käyminen oli arvokas kokemus. Minulle se antoi tietyn helpotuksen siitä, että en ole itse vuosien varrella unohtanut kaikkea oppimaani koirankoulutuksesta, vaan tämä nyt minulle annettu heppu on hieman vaativampi tapaus.”

Olen ollut flattiharrastaja vuodesta 1994 alkaen. Tuolloin hankin ensimmäisen flattini Utulinnun kennelistä ja siitä asti taloudessa on aina ollut vähintään yksi flatti. Muutaman pentueenkin olen kasvattanut. Ajattelin siis, että jotain tiedän rodusta.

Muutamaan vuoteen en ole itse kasvattanut, joten olen hankkinut koirani hyväksi tietämältäni kasvattajalta, Leinosen Kaijalta. Niinpä, kun vuoden 2016 keväällä huomasin, että minulla on koiran paikka auki, ei ollut epäilystä, kenelle soitella. Ja kesäkuussa pikkuinen Usko-poika muutti luokseni. Usko ja vanhempi koirani Urho tulivat hienosti toimeen ja kaikki oli hyvin. Muistan olleeni hirmu tyytyväinen, kun pentu ei vaikuttanut juurikaan tarvitsevan minulta mitään, vaan pitkiä aikoja touhusi itselleen lelujensa kanssa.

Vähitellen aloitimme treenaillon ja sitten olinkin vähän ihmeissäni. Usko kun tuntui olevan sitä mieltä, että hän tarvitsee treeneihin vain kuljettajan, muuta virkaa minulle ei suotu. Lisäksi treeneissä paljon kivempaa kuin keskittyä, oli tehtävien välissä houkutella muita leikkiin, kaivaa maata ja syödä multaa tai vaan kieriskellä.

Monien vaiheiden jälkeen elokuussa 2017 löysimme itsemme ”Retrieving for All Occasions” -seminaarista, jossa käsiteltiin noutajien ja spanieleiden positiivista koulutusta. Tuossa seminaarissa kuulin ensimmäistä kertaa SmartDog-testistä. Testi kuulosti todella

mielenkiintoiselta ja ilmoitin Uskon testiin heti seminaarista kotiuduttuamme.

Testiajan saimme 5.9.2017 Vantaalle. Testipaikalle saavuttuamme Usko laskettiin irti tutustumaan testitilaan. Tämän se suoritti flattimaisen vauhdikkaasti, samalla testaa-jaa eli Katriina Tiiraa asianmukaisen ystävällisesti tervehtien.

Testi alkoi eleiden luvulla, jossa selvitetään, miten hyvin koira lukee ihmisen eleitä. Usko suoriutui osiosta hyvin pieniä, keskittymiskyvyn puutteesta johtuvia virheitä lukuunottamatta.

Seuraavassa osiossa testattiin koiran impulsiivisuutta lasiseen sylinteriin laitettujen makupalojen avulla. Mitä impulsiivisempi koira, sen useammin se yrittää otta namin suoraan läpi läpinäkyvän sylinterin seinän, eikä sylinterin avoimesta päästä. Uskon tulos on mielestäni melko eepinen: ”Aikaisemmissa tutkimuksissa koirilla sylinteritestin onnistumisprosentti on ollut keskimäärin 79% ja susilla 77%. Uskolla tämä oli 0%.” Melko impulsiivinen heppu siis, jolla itsehillintä ei ole se paras vahvuus.

Testi jatkui ongelmanratkaisutehtävillä, joissa Usko osoitti olevansa erittäin sinnikäs (ei hylännyt tehtäviä) sekä itsenäinen; apuja ihmiseltä (minulta tai testaa-jalta) se ei juuri kysellyt.

Muisti ja looginen päättely -osioissa Usko osoitti omaavansa keskimääräistä paremman muistin. Looginen päättely -osiota (testin vaikein osio) se ei ratkaissut. Tässä koiralle näytetään, että nimi laitetaan jomman kumman kupin alle kahdesta vaihtoehdosta. Sen jälkeen koiralle näytetään toisen kupin olevan tyhjä, jolloin sen pitäisi päätellä että namin täytyy olla sen toisen kupin alla. Usko ei mennyt oikealle kupille, mutta ei myöskään tyhjälle. Lähinnä se hakeutui testaa-jan luokse ja sanoi, että namin täytyy olla hänellä.

Viimeisessä osiossa testataan sosiaalista oppimista, eli koiran kykyä oppia katsomalla ihmisestä mallia. Tähän ominaisuuteen perustuu esim. Do as I do -koulutusmetodi.

Testissä testaa-jä näyttää koiralle 5 kertaa miten namiautomaatin tiettyä nappia painamalla koneesta saa herkkuja. Tämän jälkeen koiran annetaan itse tutkia laitetta. Usko painoi oikeaa nappia kuonollaan todella nopeasti (2s) ja osoitti siis selvästi ymmärtäneensä koneen toimintamekanismin. Sitten kärsimättömyys ja itsenäisyys veivät voiton ja Usko päätteli, että on oltava nopeampikin tapa saada namit itselleen. Niinpä se alkoi repiä koneen kantaa hampailla ja tassuilla. Se painoi nappia vielä toisen kerran 13s kohdalla, mutta sen jälkeen päätti, että liian hidasta... Katriina päätyi pelastamaan koneen Uskon kynsistä ennen virallisen tarkkailuajan (3min) päättymistä.

Uskon kokonaisarviossa todetaan mm. näin: ”Usko on hyvin ristiriitainen persoona; sillä on sylinteritestissä paljon tökkäyksiä, ja se jonkun verran kiihtyykin, mikä on yleensä tyyppillistä impulsiiviselle koiralle. Silti Usko ei ole nopea reaktiossaan, vaan päinvastoin miettii todella rauhassa, prosessoi ja harkitsee, ja on äärimmäisen rauhallinen tekemisessään.”

Testissä käyminen oli meille arvokas kokemus. Minulle se antoi tietyn helpotuksen siitä, että en ole itse vuosien varrella unohtanut kaikkea oppimaani koirankoulutuksesta, vaan tämä nyt minulle annettu heppu on oikeasti hieman vaativampi tapaus. Katriina sanoi-kin että ”sulla on siinä todella hyvä työkoira (sitkeä ja itsenäinen), kun vaan löydät oikean tavan kouluttaa sitä”. Testi antoi vahvistuksen sille, että tämän kaltaista koiraa ei voi kouluttaa muuten kuin positiiviseen vahvistukseen ja negatiiviseen heikenteseen (palkkion pois-to) perustuvilla menetelmillä, positiivinen rankaisu ei tämän koiran kohdalla todellakaan tulisi toimimaan. Usko myös turhautuu helposti, mutta se ei aina näy ulospäin. Sen vuoksi olen oppinut pitämään treenihetket todella lyhyinä, 1-2 onnistunutta suoritusta ja treeni oli siinä.

Voin lämpimästi suositella SmartDog-testejä oman koiran tuntemisen lisäämiseen.

MEJÄ Marttila 3.6.2018

Kokeen ylituomari: Mari Mamia
Muut tuomarit: Jukka Korsberg

- Ilmoittautumiset ja tiedustelut: Marika Strang, marika.strang@gmail.com
- Ilmoittautumisaika 18.4. – 18.5.2018
- Ilmoittautumismaksu 50 €, maksuohjeet ilmoitetaan koekutsussa
- Etusijalla Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n jäsenet
- Max 12 koirakkoa

MEJÄ Jyväskylä 12.7.2018 Kesäleirin koe Surkeejärvi

Kokeen ylituomari: Tuula Svan
Muut tuomarit: Marko Saarni

- Ilmoittautumiset ja tiedustelut: Miia Koski, koski_miia@outlook.com, p. 050 458 2157
- Ilmoittautumisaika 1.6. – 24.6.2018
- Ilmoittautumismaksu 50 €, maksuohjeet ilmoitetaan koekutsussa
- Etusijalla Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n jäsenet ja leiriläiset
- Max 12 koirakkoa

HUOM. Kesäleirin koe, arkikoe

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry MEJÄ-mestaruus Kalanti 19.8.2018

- Koe järjestetään yhteistyössä Kiharakerho ry:n kanssa ja kokeessa ratkotaan myös kiharakarvaisten noutajien MEJÄ-mestaruus
- Etusijalla Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n ja Kiharakerho ry:n jäsenet
- Max 25 koirakkoa
- Kokeen ylituomari: Rauno Koskinen
- Muut tuomarit: Marika Raittinen ja Virpi Solla
- Ilmoittautumiset ja tiedustelut: Liisa Keränen, liisam@kolumbus.fi, p. 040 592 1296
- Ilmoittautumisaika 16. 7. – 6.8.2018
- Ilmoittautumismaksu 50 €, maksuohjeet ilmoitetaan koekutsussa

HUOM. Osallistumisoikeus Flattien mestaruuskokeeseen karsitaan tulosten perusteella. VOI-luokkaan ilmoittautuvat flatit: ilmoittautumiseen liitteeksi kopiot kolmesta parhaasta VOI-tuloksesta ajalta 8.8.2017 – 6.8.2018. Etuoikeutettuna flattien MEJÄ-mestari 2017.

Kuvassa vuoden 2017 Flattien MEJÄ-mestari Akiro von der Thörlhöhe, "Vesper", om. Mari Mamia ja Marko Saarni

Kennelliiton yleinen jalostusstrategia

Teksti: Tuula Niva, kuva: Julia Romanov

Kennelliiton yleinen jalostustrategia on päivitetty ja se on voimassa vuosille 2018-2022; se hyväksyttiin valtuuston kokouksessa viime marraskussa. Edellinen strategia oli voimassa 2012-2017. Yleisessä jalostustrategiassa määritellään suuntaviivat koirien jalostuksen ja sen ohjauksen suhteen. Sillä tähdätään terveisiin, käyttötarkoitukseensa sopiviin koiriin. Se koskee kaikkia rotuja ja sitoo kaikkia kennelliiton jäseniä. Jalostustrategiaa laadittaessa on otettu huomioon myös mm. eläinsuojelulaki ja -asetus sekä FCI:n (kennelliittojen kansainvälinen kattojärjestö) ohjeistus ja strategia sekä Euroopan Neuvoston päätöslauselma.

Kennelliiton yleisen jalostustrategiaan perustuvat rotukohtaiset jalostuksen tavoiteohjelmat (jäljempänä JTO), ja ne sisältävät jalostustavoitteet ja suositukset, joihin rodun jalostustoiminnan tulee perustua. Näitä ovat esimerkiksi terveystarkastusvaatimukset tai enimmäisjälkeläismäärä. JTO on pakollinen kaikille roduille, joissa viiden viimeisen vuoden yhteenlaskettu rekisteröintimäärä on yli 50. JTO:n pitää olla sopu- soinnussa eläinsuojelulain ym. viranomais- määräysten kanssa, ja se on Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan hyväksy- mä. Rotukohtainen JTO löytyy Kennelliiton jalostustietojärjestelmästä sekä rotujär- jestön internet-sivuilla. JTO:n perusteella laaditaan Jalostustyöohje, joka puolestaan on käytännön työkalu jalostusyhdistelmien suunnittelua ja hyväksymistä varten. Toi- nen jalostuksen tavoiteohjelman työkaluista on Perinnöllisten sairauksien vastustamis- ohjelma (PEVISA). Ohjelmalla pyritään varmistamaan, että perinnölliset sairaudet saadaan hallintaan. PEVISAssa yhdistelmän vanhemmilta vaaditaan rotujärjestön mää- rittelemät terveyslausekset ennen astutusta.

Kennelliiton Jalostustrategiassa on lis- tattu kymmenen tavoitetta sekä toimenpi- teet tavoitteisiin pääsemiseksi, jotka esitel- lään seuraavassa.

1. Perinnöllisen edistymisen saavuttami- seksi jalostukseen käytetyt yksilöt ovat ro- dun keskitasoa parempia halutuissa omi- naisuuksissa.

Rotujärjestö on määritellyt halutut omi- naisuudet rodun JTO:ssa. Jalostuskoirien ominaisuuksista voidaan kerätä tietoja mm. taipumus- ja käyttökokeista, luonnetesteistä, MH-luonnekuvauksista, jalostustarkastuk- sista, näyttelyistä sekä virallisista terveys- tutkimuksista. Terveystietoa liittyvää tietoa saadaan myös terveystarkastuksesta sekä Agrian rotuprofiileista. Toisaalla tässä lehdessä on juttu maaliskuun alussa tehdystä sileäkar- vaisten noutajien jalostustarkastuksesta.

2. Jalostukseen soveltuva koira on rodun- omainen sekä ulkomuodoltaan että käyt- täytymiseltään, eikä sillä ole arkielämää haittaavia vaivoja tai ominaisuuksia.

Jalostukseen käytettävän yksilön tulisi ra- kenteensa ja terveystensä puolesta olla jalos- tukseen soveltuva ilman normaalia elämää haittaavia tai säännöllistä lääkettä vaati- via sairauksia tai vikoja. Jalostukseen ei tulisi käyttää yhdistelmiä, joilla on keskimääräistä suurempi riski periyttää epärodunomaista luonnetta tai sairautta. Näitä ominaisuuksia omaava koira tulisi siirtää EJ-rekisteriin (Ei Jalostukseen).

Jalostuskoiran suositellaan olevan vähin- tään 2-vuotias, jotta sen ja sen lähisukulaisten ominaisuuksista saadaan mahdollisim- man varmaa tietoa. Nartun yläikärajaksi ensimmäisellä astutuskerralla suositellaan 5 vuotta (muutos: edellinen suositus oli 6 vuotta). Uutta on, että astutuksen ikärajat voidaan määritellä PEVISA-ohjelmassa.

Jalostukseen käytettävällä koiralla tulisi olla hyväksytty tulos joko virallisesta jalos- tustarkastuksesta tai näyttelystä. Ulkomuo- totuomareiden koulutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota liioiteltuihin rotupiir- teisiin sekä epäterveen rakenteen tunnis- tamiseen. Ulkotuomarit sitoutuvat nou-

dattamaan rotukohtaista ohjeistusta sekä jalostustrategian päämääriä.

Kasvattajien osalta on tavoitteena, että kasvattajat, joilla on FCI:n ja Kennelliiton hyväksymä kennelnimi, allekirjoittavat kas- vattajasitoumuksen sekä toimivat sen edel- lyttämällä tavalla.

3. Jalostukseen käytettävä koira on her- moiltaan ja käyttäytymiseltään sellainen, että se selviää arkipäivän tilanteista. Näin sen todennäköisyys periyttää jälkeläisil- leen jokapäiväistä elämää hankaloittavia ja hyvinvointia alentavia luonneominaisuuksia, on mahdollisimman pieni.

Tärkeää on koirien käyttäminen rotu- määritelmässä mainittuun käyttötarkoi- tukseen edellyttäen, että se on nyky-yhteis- kuntaan soveltuva ja eettinen ja että koirien hyvinvointi otetaan huomioon. Jalostukseen käytettävien koirien tulisi olla hyvähermoi- sia, sosiaalisia ja tasapainoisia; ei vihaisia tai arkoja. Ominaisuuksien arviointiin suosi- tellaan esim. luonnetestiä, MH-luonneku- vausta, käyttäytymiskoetta (BH) sekä myös jalostuskatselmusta mikäli siihen sisältyy arvio käyttäytymisestä. Käyttökoirille suosi- tellaan rodunomaista käyttökokeetta.

4. Vakavien, koiran hyvinvointiin vaikut- tavien vikojen ja sairauksien leviäminen estetään. Vain kliinisesti tervettä koiraa voidaan käyttää jalostukseen, kun kyse on sairauksista, jotka aiheuttavat koiralle kipua tai epämukavuutta tai muuten rajoit- tavat koiran lajityypillistä elämää.

Rakenteeltaan ja anatomialtaan jalostus- koiran tulee soveltua siihen käyttötarkoituk- seen mihin rotu on jalostettu, eikä koiralla saa olla merkkejä sairaudesta tai liikkumis- tai hengitysvaikeuksia tai sen rakenteessa ja ulkomuodossa ei saa olla vakavia, hyvin- vointia alentavia vikoja. Jalostukseen ei tule käyttää koiria, joilla on rodussaan liioiteltuja ominaisuuksia, esim. lyhytkalloisuutta tai

-kuonoisuutta. Jalostukseen ei myöskään saa käyttää koiraa, jolla on esimerkiksi raajojen tai hampaiden epänormaalit asennot, silmien tai silmäluomien epänormaali koko ja muoto jne. Strategiaan on uutena mainittana lisätty seuraavaa: kirurgisesti korjattuja koiria (esim. polvilumpioluksaation vuoksi) ei saa käyttää jalostukseen ja ne tulee siirtää EJ-rekisteriin.

Kennelliitto asettaa tarvittaessa jalostus-suosituksia tai -rajoituksia rodulle, joissa saattaa syntyvien pentujen genotyyppi esim. karvattomuus-alleelin suhteen aiheuttaa koirille terveysongelmia tai vikoja. Rodussa merkittäväksi todetut perinnölliset viat ja sairaudet ja toimenpiteet niiden vastustamiseksi sekä jalostussuositukset määritellään JTO:ssa ja tarvittaessa PEVISAssa rotujärjestön toimesta. Vakavimpien perinnöllisten vikojen ja sairauksien periytymistavat pyritään selvittämään yhteistyössä rotujärjestöjen, Kennelliiton ja tutkijoiden kanssa.

Yhden geeniparin geenitestien kehittämistä pyritään edistämään, jotta sairauden kantajat voidaan tunnistaa. Kun geenitestiä ei ole käytössä, pyritään edistämään esim. seulontatutkimusmenetelmän käyttöönnottoa tai määrittelemään sairausriski sukulaisten perusteella, esimerkkinä suomenpystykorvan epi-luku. Uutena on mahdollisuus anoa rodun terveydelle merkittävä geenitesti tallennettavaksi jalostustietojärjestelmään; tallennus kun laboratoriodien on mahdollista tallentaa tulokset suoraan järjestelmään.

Monigeenisesti eli usean geeniparin välityksellä periytyvien vikojen ja sairauksien osalta jalostukseen tulisi käyttää rodun keskitasoa parempia koiria. Tämän arvioimiseksi voidaan käyttää terveystutkimustuloksia indekseinä tai mikäli niitä ei ole, selvittämällä lähisukulaisten terveystilannetta. Lisää tarkkuutta saadaan, kun mahdollisimman monta jälkeläistä tutkitaan ennen seuraavia pentueita.

5. Jalostukseen käytetään vain koiria, jotka pystyvät lisääntymään luonnollisesti ja hoitamaan pentujaan.

Perusvaatimuksina on, että sekä nartun että uroksen tulisi kyetä luonnolliseen astutukseen, ja nartun tulee kyetä synnyttämään luonnollisesti ja huolehtimaan jälkeläisiinsä. Uroksen tiinehdyttämiskykyyn tulee myös kiinnittää huomiota. Uutena asiana strategiaan on lisätty: Keinosiemennyksessä noudatetaan Kennelliiton ja FCI:n ohjeistusta. Sen syynä ei saa olla kummankaan haluttomuus tai kyvyttömyys. Pakastesperman käyttöä koskevat lisäksi rotukohtaiset ja rekisteriohjeen vaatimukset, kuitenkin jos uros on sperman pakatushetkellä terve, mutta sillä myöhemmin ilmenee perinnöllinen, jalostuksesta poissulkeva vika tai sai-

”Päämääränä on terve, pitkäikäinen ja normaalisti lisääntyvä koira, joka on rakenteeltaan, luonteeltaan ja käyttööminaisuuksiltaan mahdollisimman rodunomainen.”

raus, ei pakastetta tulisi käyttää. Myös tähän osa-alueeseen liittyvät suositukset kirjataan JTO:aan.

6. Jalostukseen käytetään mahdollisimman pitkäikäisistä suvuista polveutuvia koiria. Koiran elinikää ei turhaan pitkitetä terveyden ja hyvinvoinnin kustannuksella.

Rodun keskimääräisen eliniän kehitystä seurataan. Jalostuksessa suositaan terveitä, pitkäikäisistä suvuista polveutuvia koiria, ja sukulaisten elinikä huomioidaan jalostuskoiran valinnassa.

7. Jalostuksessa turvataan jokaisen rodun perinnöllinen monimuotoisuus. Rodun eri yksilöitä käytetään jalostukseen monipuolisesti.

Jalostuskriteereiden tulee perustua ensisijaisesti koiran hyvinvointiin, ja ne määritellään JTO:ssa. Jalostuksesta ei tule karsia yksilöitä terveyden kannalta vähäpätöisten ulkomuotoseikkojen vuoksi. Ohjauksessa tulee varmistaa, että jalostusta rajoittavien toimenpiteiden jälkeen jää riittävä määrä koiria jalostuskäyttöön. Perinnöllisen monimuotoisuuden ylläpito mahdollistaa kompromisseja ominaisuuksien suhteen, mutta ei kuitenkaan kliinisesti sairaan tai luonteeltaan epätasapainoisen koiran käyttöä.

Suosittelava jälkeläismäärä kirjataan JTO:aan. Yksittäisen uroksen jälkeläismäärä ei tule kasvaa liian suureksi. Yleinen suositus on ettei yhdenkään koiran jälkeläismäärä ylitä 5% yhden sukupolven jaksolla rekisteröidyistä pennuista. Lähisukulaisten osalta suositellaan ohjeena yhdistelmiä, joissa yksittäinen koira ei ensimmäisen kolmen polven sukutaulussa esiinny kuin kerran, jolloin sukukatkerroin on 1,0.

Perinnöllisen vaihtelun lisäämiseksi rodun terveystilanteen niin vaatiessa tai rakenteen tervehdyttämiseksi jne. on mahdollista myös tehdä rotuunottoja maatiäiskannoista, roturisteytyksiä sekä rotumuunnoksien välisiä risteytyksiä. Uutta strategiassa on myös kotimaisten rotujen liittäminen Maa- ja metsätalousministeriön alaisen Luonnonvarakeskuksen (LuKe) koordinoimaan kansalliseen eläingenivaraojelmiaan, jossa kotimaisten rotujen geenien säilymisen turvaksi on perustettu pakastetun sperman geenipankki.

8. Kennelliitto tukee ja tuottaa toimintaa, jolla pyritään tiedon lisäämiseen koiran perimästä, terveydestä ja sairauksista.

Järjestäytynyt yhteisö sitoutuu siihen, että

päämääränä on terve, pitkäikäinen ja normaalisti lisääntyvä koira, joka on rakenteeltaan, luonteeltaan ja käyttööminaisuuksiltaan mahdollisimman rodunomainen, ja kaikki järjestäytyneen koiratoiminnan piirissä olevat pyrkivät lisäämään yleistä koiratietoutta. Kennelliitto järjestää koulutusta, tuottaa koulutusmateriaalia jalostuksesta, perinnöllisyydestä ja kasvatuksesta sekä pitää yhteyttä alan tutkijoihin ja eläinlääkäreihin. Jalostusstrategia on myös osa näyttely-, koe- ja kilpailutuomareiden koulutusta.

Myös Koiranet-jalostustietojärjestelmää parannetaan ja kehitetään. Se on perusteltaan yli 10 vuotta vanha, ja kaipaa päivitystä ja parannusta monilta osin. Tällä hetkellä kerätään ideoita uuden version suunnittelun pohjaksi.

9. Yhteistyötä eläinlääkäreiden ja tutkijoiden kanssa tiivistetään. Myös eläinlääkärit tukevat omalla toiminnallaan jalostusstrategian periaatteita ja tavoitteita.

Jotta jalostuksessa voidaan edistyä, on terveydestä ja sairauksista saatava tieto välttämätöntä. Yhteistyössä eläinlääkäreiden ja tutkijoiden kanssa pyritään perinnöllisten sairauksien ja vikojen parempaan diagnoosiin sekä kliinisesti terveiden ja sairaiden koirien määrittämiseksi.

10. Kennelliitto vaikuttaa Pohjoismaisen Kennelunionin ja FCI:n kautta kansainväliseen yhteisöön tiedon ja taidon lisäämiseksi koiranjalostuksessa. Kansainvälisessä yhteisössä toimitaan aina niin, että koirien terveys ja hyvinvointi ovat tärkeimpiä päämääriä.

Kennelliitto tekee muiden Pohjoismaiden kanssa aloitteita FCI:n kautta rotumääritelmämalleille rotumääritelmän muuttamiseksi, kun siinä edelleen sallitaan hyvinvointia vaarantavia ominaisuuksia. Pohjoismaiden kennelunionin (PKU) kautta tehdään FCI:lle aloitteita myös samantasaisten, mutta esim. maantieteellisten esteiden erottamien rotujen määrittämisestä rotumuunnoksiksi, joita saisi harkitusti risteyttää keskenään. Myös kansallisten tietokantojen yhteiskäyttöä edistetään Pohjoismaiden kennelliittojen kesken.

Artikkelin lähteenä on käytetty Kennelliiton jalostusstrategiaa 2018-2022 (www.kennelliitto.fi) sekä Maaret Tapion luentoa Jalostusstrategia 2018-2022 JTO:n ja PeViSan näkökulmasta (KoiraExpo 2018). Sileäkarvaisen noutajan JTO ja Pevisa löytyvät osoitteesta www.flatti.net.

Selkärangan rappeumasairaus Spondyloosi

Spondyloosi on etenevä selkärangan rappeumasairaus, joka muodostaa luupiikkejä ja/tai luusiltoja nikamien välille. Pitkään spondyloosia pidettiin koiralle merkityksettömänä ikääntymismuutoksena. On kuitenkin todettu, että spondyloosi voi aiheuttaa eri asteisia oireita, kuten jäykkyyttä, selkäkipuja, ontumista ja jopa halvausoireita. Kuitenkin vaikea-asteinenkin spondyloosi voi joskus olla täysin oireeton. Kehitymässä olevat luupiikit voivat aiheuttaa tulehduskipua alueella ja toisinaan oireet helpottavat, kun luutumisen etenee täydeksi sillaksi. Siltamuodostus toki edelleen jäykistää selkää. Spondyloosia kehittyä usein normaalistikin ikääntymisen myötä, mutta sitä voidaan todeta jo nuorilla koirilla. Nuorilla koirilla spondyloosi ei kuitenkaan ole normaalia ja sitä voidaan tällöin pitää selvästi perinnöllisenä sairautena.

Spondyloosin syitä ei vielä täysin tunneta ja sen syntyyn vaikuttaa teorioiden mukaan useita eri tekijöitä. Tutkimuksissa on voitu todeta, että perinnöllisyydellä on osuutensa spondyloosin syntyyn ja sen kehittymistä säätelevät useat eri geenit. Esimerkiksi bokserilla spondyloosi on todettu selkeästi perinnölliseksi sairaudeksi. Spondyloosin esiintyvyys roduittain vaihtelee ja spondyloosia on todettu esiintyvän enemmän isoilla roduilla sekä työskentelevillä koirilla. Tutkimusten valossa sileäkarvaisilla noutajilla spondyloosia esiintyy keskivertoa enemmän.

Myös biomekaanisten tekijöiden uskotaan vaikuttavan spondyloosin kehittymiseen. Selkärangan eri osissa nikamiin kohdistuu hyvin erilaisia voimia. Luupiikkimuodostusta on havaittu eniten niissä rangan osissa, missä liikkuvuus on suurinta ja kuormitusvoimat suurimmat. Esimerkkinä tästä lanneristoluu-alue (lumbosakraalialue), jossa mekaaninen rasitus on huomattavaa. Selkärangan yliiikkuvuuden (instabiliteetin) on myös havaittu olevan yhteydessä spondyloosiin. Näiden tekijöiden lisäksi ainakin selkärangan nivelsiteiden liiallinen rasitus ja verenkierron heikkeneminen on tutkimuksissa todettu olevan yhteydessä spondyloosin kehittymiseen.

Spondyloosiin ei ole parantavaa hoitoa. Hoito perustuu oireiden lievittämiseen esi-

merkiksi kipulääkityksellä ja fysioterapian keinoin. Painonhallinta ja sopiva liikunta ovat myös tärkeässä osassa oireiden hallinnassa.

Spondyloosi diagnosoidaan röntgentutkimuksella. Suositeltava kuvausikä on 2 vuotta, jolloin ikääntymismuutoksia ei vielä ole,

mutta perinnölliset muutokset ovat ehtineet kehittyä. Eri-ikäisten koirien lausuntoja on vaikea verrata, koska ikääntymismuutosten osuutta on hankala arvioida. Spondyloosi on etenevä sairaus, joten puhdas selkä tai lievät muutokset vanhemmalla koiralla, voi olla jaostuksellisesti merkittävä löydös.

Spondyloosin arvosteluasteikko (1.6.2013 alkaen)

SP0	Puhdas	Ei muutoksia
SP1	Lievä	Todetaan < 3 mm piikkejä korkeintaan 4 nikamavälissä tai > 3 mm piikkejä korkeintaan 3 nikamavälissä tai saareke korkeintaan 2 nikamavälissä.
SP2	Selkeä	Todetaan silloittuma (täysi tai vajaa) korkeintaan 2 nikamavälissä ja/tai suuria saarekkeita korkeintaan 2 nikamavälissä.
SP3	Keskivaikea	Todetaan silloittumia (täysiä tai vajaita) ja/tai suuria saarekkeita 3–7 nikamavälissä.
SP4	Vaikea	Edellisiä vakavammat muutokset

Lausunnossa otetaan huomioon kaikki rintanikamat (1–13) sekä lannenikamat (1–7) ja ristiluu. Tätä asteikkoa noudatetaan koiran 5 ikävuoteen saakka. Tämän jälkeen arvostelussa otetaan huomioon koiran ikä siten, että 5–7 vuotiaalla koiralla jätetään huomioimatta yksi silloittuma ja 8-vuotiaalla tai vanhemmalla koiralla jätetään huomioimatta kaksi silloittumaa. Kuitenkin jos vanhalla koiralla on silloittumaa, ei se voi saada SP0-lausuntoa. Lähde: Suomen Kennelliiton internetsivut www.kennelliitto.fi.

Spondyloosi sileäkarvaisilla noutajilla

Tanskassa alettiin 1990-luvulla kiinnittää huomiota lonkkakuvausten yhteydessä löytyviin spondyloositapauksiin nuorilla sileäkarvaisilla noutajilla. Tämän johdosta tehtiinkin tutkimus, johon osallistui 28 2004–2006 syntynyttä sileäkarvaista noutajaa, joilla ei ollut spondyloosiin viittaavia oireita. Koirat olivat iältään 23–49 kuukautta ja edustivat molempia sukupuolia.

Tutkimuksessa paljastui, että 57 prosentilla tutkituista koirista oli spondyloosimuutoksia. Spondyloosimuutokset jaoteltiin lieviin, kohtalaisiin ja vakaviin. Suurin osa (63 %) esille tulleista muutoksista luokiteltiin lieviksi. Kohtalaisia muutoksia oli 31 prosentilla ja vakavia 6 prosentilla. Tutkimuksessa selvitettiin myös luusiltojen

lukumäärää ja jakautumista selkärangassa sekä sijaintia nikamassa. Eniten luupiikkejä havaittiin rintarangan keskivaiheilla sekä lannerangan loppuosassa ja lanneristoluuiliitoksen alueella. Luupiikkejä löydettiin koirilla yhdestä kuuteen kappaletta. Spondyloosin esiintyvyydessä tai sen vakavuusasteessa ei havaittu tilastollisesti merkittävää eroa iän, sukupuolen tai painon suhteen.

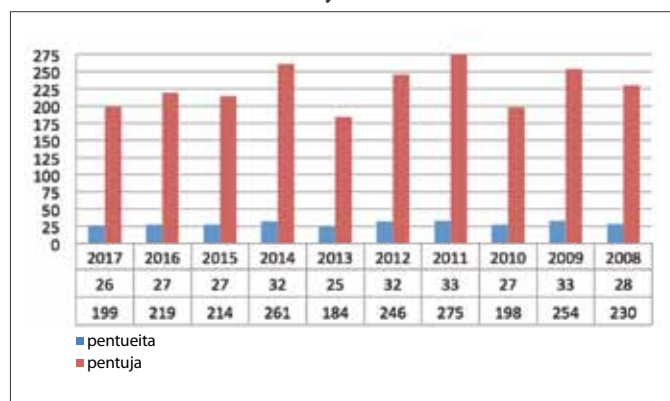
Rodun kotimaassa Englannissa vuonna 2006 tehdyssä terveystutkimuksessa spondyloositapauksia ilmoitettiin yhteensä 11 kappaletta (1229 koiraa). Suomessa vuonna 2004 tehdyssä terveystutkimuksessa ilmoitettiin kolmen koiran sairastavan spondyloosia (150 vastaajaa).

Teksti: Kati Kallio

1. Junkala J. 2004. Yhteenveto terveystutkimuksesta. *Flattiviesti* 4/2004. • 2. Analysis of 2006 Survey of the Health of British Flatcoated Retrievers. • 3. Holst P. 2008. Spondylosis Deformans in Young Flat Coated Retrievers – prevalence and radiographic appearance. Faculty of Life Sciences, University of Copenhagen. • 4. Braund K.G. 2003. Degenerative and Compressive Structural Disorders. In: *Clinical Neurology in Small Animals – Localization, Diagnosis and Treatment*, Braund K.G. (Ed.). Internal Veterinary Service (www.ivis.org), Ithaca, New York, USA. • 5. Padgett G.A. 1998. Control of canine genetic diseases. • 6. Carnier P, Gallo L, Sturaro E., Piccini P. & Bittante G. 2004. Prevalence of spondylosis deformans and estimates of genetic parameters for the degree of osteophytes development in Italian Boxer dogs. *Journal of Animal Science* 2004. 82:85-92. • 7. Morgan J.P. & Biery D.N. 1985. Spondylosis Deformans. In: *Textbook of Small Animal Orthopaedics*, Newton C.D. & Nunamaker D.M. (Eds). International Veterinary Information Service (www.ivis.org), Ithaca New York, USA. • 8. Saikku-Bäckström A. 2015. Spondyloosi. www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/perinnolliset. • 9. Mäki K. & Mujunen S. 2018. Koiranjalostus – perinnöllisyyden ja jalostuksen perusteet.

Terveystilastot & rekisteröinnit

Sileäkarvaisten noutajien rekisteröinnit

Silmälausunnot 2017

Diagnoosi	Koiria
Distichiasis, todettu	44
Ektooppinen cilia, todettu	5
Glaukooma, kohonnut silmänpaine	1
Makroblepharon/silmäluomen ulospäin kiertyminen, todettu	4
PHTVL/PHPV, sairauden aste 2-6	1
PPM, iris-kornea, todettu	1
Punktaatti katarakta, epäilyttävä	1
Puutteellinen kyynelkanavan aukko, todettu	1
RD, geograafinen, todettu	1
Sarveiskalvon dystrofia/degeneraatio, todettu	2
Muu vähämerkityksellinen kaihi, todettu	8
Linssin etuosan saumalinjan katarakta, todettu	4
Kortikaalinen katarakta, todettu	1
Kaihin laajuus, laaja	1
Kaihin laajuus, lievä	3
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	128
Silmämuutosten vakavuus, kohtalainen	8
Silmämuutosten vakavuus, lievä	30
Silmätarkastus ja gonioskopiatutkimus, ocllusio todettu	2
Silmätarkastus ja gonioskopiatutkimus, terve	8
Yhteensä tutkittu	191
Yhteensä terveitä	128

Spondyloositulokset tietokannassa

Vuosi	SP0	SP1	SP2	SP3	Yht.
2017	11	2	1	0	14
2016	8	1	1	0	10
2015	4	0	1	1	6
2014	1	0	0	0	1

Kyynärpääläusunnot

Vuosi	0	1	2	3	Yht.
2017	166 98%	1 1%	1 1%	2 1%	170

Lonkkalausunnot

Vuosi	A	B	C	D	E	Yht.
2017	94 53%	62 35%	17 10%	3 2%	1 1%	177

Polvilausunnot

Vuosi	0	1	2	3	4	Yht.
2017	128 98%	1 1%	1 1%	0 0%	0 0%	130

Kuolinsyytiedot

Kuolinsyy	Yht.	Keskim. elinikä
Kasvainsairaudet, syöpä	30	9 v 2 kk
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	11	9 v 6 kk
Luusto- ja nivelsairaus	4	6 v 3 kk
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	4	11 v 9 kk
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	3	11 v 0 kk
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	2	9 v 1 kk
Sydänsairaus	2	11 v 1 kk
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	2	11 v 3 kk
Iho- ja korvasairaudet	1	1 v 11 kk
Immunologinen sairaus	1	8 v 11 kk
Selkäsairaus	1	6 v 2 kk
Tapaturma tai liikennevahinko	1	5 v 6 kk
Kaikki yhteensä	62	9 v 2 kk

Vuosikokouspöytäkirja

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry
Finska flatcoated retrieverklubben rf

VUOSIKOKOUS 2018

PÖYTÄKIRJA

Aika/tid: Lauantai 17.3.2018 klo 18:00
Paikka/Plats: Hotelli Tallukka, Tallukantie 1, 17200 Vääksy (Asikkala)
Osallistujat: 13 yhdistyksen jäsentä (liite 1)

1. Hyväksytään kokouksen työjärjestys
Hyväksyttiin kokouksen työjärjestys.
2. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri
Valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Kirsi Launomaa ja sihteeriksi Miia Koski.
3. Valitaan kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa
Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Vesa Turunen ja Heli Pitkäjärvi.
4. Valitaan kaksi (2) äänenlaskijaa
Pöytäkirjan tarkastajat toimivat kokouksen äänenlaskijoina.
5. Todetaan kokouksen laillisuus
Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Osallistujalista on liitteenä.
6. Esitetään tilinpäätös, toimintakertomus, varainhoitokertomus ja tilintarkastajien lausunto
Esitettiin tilinpäätös, toimintakertomus, varainhoitokertomus ja tilintarkastajien lausunto.

Toimintakertomukseen lisätään yhdistyksen 35-vuotisjuhlat:

35-vuotisjuhlat järjestettiin Wuolteen kartanossa 18.11.2017. Osallistujia oli n. 50 henkeä. Lisätään toimintakertomukseen myös juhlissa palkitut toimihenkilöt.

7. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä edellisen vuoden hallitukselle ja muille tilivelvollisille
Vahvistettiin tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus.
8. Käsitellään hallituksen vuosikokoukselle tekemät esitykset ja aloitteet
 - WT sääntömuutosesitys: Noutajarotujen yhteistyötoimikunta on tuomaritoimikunnan aloitteesta ja kuultuaan kaikkia noutajarotujärjestöjä valmistellut esityksen noutajien working testin sääntöjen täsmennykseksi. Täsmennyksiä esitetään pisteytykseen ja palkitsemiseen, sekä Mock Trialin toteuttamiseen
Hyväksyttiin WT-sääntömuutosesitys esityksen mukaisesti.
9. Käsitellään jäsenten tekemät esitykset ja aloitteet
Ei ollut.
10. Käsitellään kokouksen hyväksymät muut asiat ottaen huomioon yhdistyslain 23§:n määräykset
Ei ollut.
11. Kokouksen päättäminen
Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18:32.

Kirsi Launomaa

Vesa Turunen

Miia Koski

Heli Pitkäjärvi

Letkunpätkä jussipaitakuviolla...

Kevät etenee ja nyt saattaa auringon lämmittämällä kivillä nähdä pätjän tribaalia muistuttavalla sahalaitakuviolla varustettua matelijaa. Muutama vuosi sitten meidän pihapiirissä köllötteli säännönmukaisesti saakelin iso kyy. Minulla ja tällä letkunpätkällä oli toistuvia tapaamisia ilman sen kummempia sählyksiä. Sitten tuo meidän tytär oppi kävelemään yli 10m matkoja ja niinpä minä pakkasin tämän kyseisen kaverin saaviin ja siirtoistutin sen muutaman kilometrin päähän. Juu, en vienyt naapurin pihalle, ja kyllä, tiedän, että nyt tuli meikäläiselle taas jättikokoinen kukkahattu syvälle päähän. Mutta minkäs teet, minä nyt satun olemaan tällainen lempeä, hempeä ja empaattinen puidenhalailija.

Näin ammatin puolesta alkukesällä käärmeisiin törmää muutenkin kuin metsässä. Aina silloin tällöin varomaton koira tai kissa onnistuu törmäämään kyyhyn sillä seurauksella, että kirsu, tassu tai pakara saa astetta muhkeamman muodon. Letkunpätkä on kaiken lisäksi horrostaessaan varastoinut yläpurentansa täpötäyteen myrkyä.

Kevään ensimmäiset auringonsäteet eivät varsinaisesti lämmitä, ja niinpä tämä vaihtolämpöinen pötkö on:

1. Täynnä myrkyä kun se ei ole ehtinyt vielä syödä
2. Vähintäänkin hermo kireällä kun on kylmä ja munat paleltuu... No joo, huono vitsi, kyy ei muni, se kantaa munat sisällään ja lisäksi sen poikaset syntyvät elokuussa.
3. Kyyvön pakenemaan kun sen paikat on räntäsateesta kohmeessa ja siksi sen on pakko puolustautua.

Näistä kolmesta kohdasta seuraa se, että puremia tulee erityisesti alkukesästä.

Lemmikkieläimelle kynn purema on lähes aina vaarallinen. Joskus harvoin kyseessä on kuitenkin ns. kuiva purema, tällöin kyy on ollut tavallista hempeämmällä mielellä. Todennäköisesti se on kuitenkin tuhannut myrkyt johonkin tarpeellisempaan kuten esimerkiksi evääseen.

Jos kyseessä nyt kuitenkin on letku, joka antoi ns. märän pusun, kiipeytyy pistopaikka nopeasti. Seuraavaksi tulee turvotus, ja huolella, sirosta salukista tulee vartissa vihi-koira. Liikkuminen nopeuttaa myrkyä leviämistä ja huonontaa siten tilannetta, potilas tulisikin pitää mahdollisimman liikkumatta

”Mukavaa kevättä, pitäkää mekkalaa, tömistelkää maata, lyökää käsiä yhteen ja laittakaa ämpäri päähän, ei se käärmeitä haittaa mutta näyttää hauskalta...”

tomana ja rauhallisena. Tätä muuten edesauttaa se, että omistaja pysyy rauhallisena, eli älä sählää...

Tässä vaiheessa on aina syytä suunnata paikallisen eläinlääkärin luokse. Jos potilas alkaa oksentamaan tai turvotus on alueella jossa se voi vaikeuttaa hengitystä, kannattaa suunnata paikallisen eläinlääkärin luokse ja lujaa. Ja jos potilaan hengitys vaikeutuu, tai potilalta menee taju, kannattaa suunnata paikallisen eläinlääkärin luo ja saakelin lujaa...

Kyytablettien sisältämä kortisoni yhdistettynä kynn myrkyyn altistaa koiruuden munuaisvauriolle. Koska hengittäminen on kuitenkin melko tärkeää, on hengitysvaikeuksien esiintyessä syytä valita pienempi paha ja tällöin huitaista kyytabletit riskistä huolimatta potilaan ääntä kohti, annos on 1 tabletti / 10 kg.

Kyynpureman hoidon tavoitteena on shokin ennaltaehkäisy, munuaisten suojaaminen vaurioilta ja kivun hallinta. Ensimmäinen ja toinen kohta hoituu suonensisäisellä nesteytyksellä. Potilaan takin alle lorotetusta nesteestä ei ole vastaavaa hyötyä eli nahanalainen nesteytys ei nyt juurikaan auta. Hoitona on lisäksi kunnollinen kipulääkitys, kova kipu altistaa myös shokille ja jälleen on munuaiset vaarassa. Koska perinteiset kipulääkkeet rasittavat munuaisia entisestään, pääsee koiruus tutustumaan

pikku ukkoihin, opiaattikipulääkitys kun on turvallinen myös niille munaskuille.

Joskus koiralle tulee käärmeen pureman seurauksena veren hyytymishäiriö. Tällöin koiran iholle ilmestyy pitkin poikin mustelmia ja turvotus leviää koko krooppaan. Hyytymishäiriö tulee tavallisesti viiveellä ja oireilu alkaa yleensä vasta 1-2 vrk pureman jälkeen. Hoitamattomana se johtaa potilaan menehtymiseen. Hoitona on kaiken edelläkuvatun lisäksi hyytymätekijät, eli käytännössä plasma. Plasmaa saa tällä hetkellä mm. Yliopistollisesta eläinsairaalaista, tarvittaessa sitä voidaan valmistaa myös terveiden koiran verestä, tämä ei ole niin vaikeaa kuin miltä se kuulostaa.

Viime kesänä markkinoilla oli vielä kynn antiseerumivalmiste. Tämä litku oli järkyttävän hintaista mutta muutamassa tapauksessa se selkeästi pelasti potilaan hengen. Nyt kyseistä tuotetta ei käsittäkseni ikävä kyllä enää saa joten eipä siitä sitten tämän enempää, toivottavasti valmistusta voidaan jatkaa jossain vaiheessa.

Mukavaa kevättä, pitäkää mekkalaa, tömistelkää maata, lyökää käsiä yhteen ja laittakaa ämpäri päähän, ei se käärmeitä haittaa mutta näyttää hauskalta...

Teksti: eläinlääkärit Suvi ja Teppo Heinola

Matkalla Joukkue WT -kilpailuun

Joukkue WT on vuosittain järjestettävä noutajien epävirallinen kilpailu, joka järjestetään sekä voitajaluokan koirakoille, että ns. Mix Class koirakoille. Mix Classissa kilpailee sekä alokasluokan, avoimen luokan että voittajaluokan koirako. Mix Class joukkueet kilpailevat keskenään. Tänä vuonna osallistuimme flattijoukkueena tähän Mix Class -kilpailuun.

Neljäs varakoira toden sanoo. Vai sanooko? Kevät oli alkuperäiselle joukkuekokoonpanollemme monin tavoin epäonninen. Koirien sairastumisten takia alkuperäinen joukkue-suunnitelma meni päälaelleen ja lopullisessa joukkueessa ei ollut jäljellä enää yhtään alkuperäistä koiraa, joiden kanssa olimme treenanneet alkutalvesta lähtien tulevaa joukkue WT:tä silmällä pitäen. Mitä useammin koirat vaihtuivat (ja nehan myös vaihtuivat), sen vähemmän ehdimme enää yhdessä koiria tähän kilpailuun treenata. Lopullinen kokoonpano kokoontuikin vain yhden kerran lauantaina, päivää ennen sunnuntain kisaa. Jossakin vaiheessa taisi kilpailun koesihteerikin mainita, että näinköhän selviämme edes koepaikalle. Epäonnea oli mukana vähintäänkin riittävästi, jo ennen kisaa.

Flatti-ihmiset kun ei helpolla luovuta, niin lauantain enemmän tai vähemmän epäonnistuneiden treenien jälkeen päätimme kuitenkin lähteä sunnuntaiamuna matkaan. Eihän sitä koskaan tiedä jos kuut ja tähdet sattuisivat olemaan juuri tuona sunnuntai-päivänä oikeassa asennossa ja koirat ja niiden ohjaajat vaikka ylittäisivätkin itsensä. Ei kun kello vaan soimaan aamuyöllä klo 02:00 ja joukkueen startti Joensuusta klo 03:30. Siinä sitä aamuyön pikkutunteina joukkueen kanssa pohdittiin, että onkohan tässä mitään järkeä... Mutta onko näissä harrastusreissuisa aina muutenkaan? Lähdettiin pitämään hauska päivä, hyvällä porukalla!

Lopulta auton kyytiin päätyi alokasluokan koirakko Tero Saukkonen ja Buumin Katujen

Kuningatar ”Vilma”, avoimen luokan koirakko Jonna Räsänen ja Metsänpeiton Voitto-Wirta ”Vode” sekä voittajaluokan koirakko Henna Tuononen ja Buumin Harmless Fool ”Urpä”.

Päästiin kuin päästiinkin perille Kouvolaan. Aurinko paistoi täydeltä taivaalta ja Kouvolassa olikin kevät paljon pidemmällä kuin täällä Pohjois-Karjalassa. Lunta ei ollut juuri nimeksikään. Ilmoitettiin koirat, tarkistettiin joukkueen rastijärjestys ja alkupuhuttelun jälkeen kisa käyntiin.

Rasteille kokoonnuttiin koko joukkueena. Jo alkupuhuttelussa kävi ilmi, että alokasluokan koiran saa kytkeä oman suorituksen jälkeen, mistä joukkueena hieman jo huokaistiin helpotuksesta. Tämä alokasluokan koira oli ensimmäisessä kokeessaan taippareiden jälkeen. Eikä sitten enempää tai vähempää kuin joukkuekilpailussa, jossa paine nuorelle koiralle on aika kova, ohjaajan paineesta puhumattakaan. Ensimmäinen koestartti ikinä ja vielä kilpailussa, jossa koiran ohjaajan pitää kiinnittää huomiota todella moneen asiaan.

Joukkueen koirat vasemmalta oikealle: Buumin Katujen Kuningatar, Metsänpeiton Voitto-Wirta ja Buumin Harmless Fool

Ensimmäinen rasti

Ensimmäinen rasti joukkueellemme oli walk up metsässä. Meitä ennen rastilla ollut joukkue vinkkasi että ”olkaa tarkkana”. Suorituspaikalla tuomari kertoi lyhyesti mitä tehtäviä on millekin koiralle tulossa sekä tehtävien suoritusjärjestyksen. Lähdimme liikkeelle kulkien rinnakkain vanhaa metsäkoneen uraa pitkin. Liikkeen aikana meidän takaa alkoi kuulua sorsapillin ääntä. Mehän tietysti koomassa jatkettiin vain walk uppia eteenpäin, kunnes tuomari lopulta sanoi, että ”Hei, täällä takana tapahtuu, pitäisi kääntyä!”. Hieman ehkä tuomarin kommentille nauran me koirien kanssa käännettiin ja n. 15-20 metrin päässä tuli laukaus maahan. Tämä tehtävä oli ohjaus alokasluokan koiralle.

Tero sai Vilmalla ohjauksen muutamalla käskyllä ja antamalla lähahaun. Palauttaessaan tuomarin kohdalla, n. metri ennen Teroa, dummy kuitenkin tipahti ja Vilma säntäsi pussailemaan takana rivissä olevia joukkueen koiria.

Eipä mitään, koirat takaisin riviin ja walk up jatkuu. Hetken aikaa käveltyämme tuli etuviistoon risukasaan ykkösmarkkeeraus, joka oli tarkoitettu avoimenluokan koiralle. Markkeerausheiton jälkeen alokasluokan koiran sai kytkeä. Vode laitettiin matkaan ja sehän vetäisi railakkaasti ja vauhdilla ohi markkeerauspaikan pienen kummun taakse. Vodella oli mielestään aamujumppat kesken, joten hetken aikaa sain koiraa pillillä kutsua, ennen kun sain sen takaisin näkyviin. Markkeerauksen kohdalla koiralle lähihaku ja dummy talteen.

Seuraavana oli vuorossa voittajaluokan ohjaus. Ensin tuli häiriömarkkeeraus suurin piirtein samoille paikoille missä avoimen luokan markkeeraus oli. Markkeerausta ei noudettu vaan voittajaluokan koira laitettiin ohjaukseen uran suuntaisesti n. 60-70 metrin päähän. Urpä oli sitä mieltä, että markkeeraus olisi kovin paljon mukavampi tehtävä, mutta Henna sai Urpän kuitenkin muutaman käskyn jälkeen pois markkeerauksen suunnasta ja ohjattua oikealle dummylle.

Toinen rasti

Toinen rasti oli pellolla. Koirat laitettiin riviin ja tuomari jälleen kertoi lyhyesti koirien tehtävät ja mitä tulee tapahtumaan. Ensin tuli laukaus aikalaila kohtisuoraan pellonlaitaan ehkä noin 80 metrin päähän joukkueesta. Ampuja lähti liikkumaan oikealle pellon laitaa pitkin, jonkin verran lähemmäs meitä. Ampujan liikkeessa, vasemmalta tuli laukaus ja heitto keskelle peltoa noin 20 metrin päähän meistä. Seuraavaksi oikealle tuli laukaus pellon laitaa. Ensimmäisenä alokasluokan

koira otti peltoon tulleen markkeerauksen. Vilma meni suoraan heitetyle dummylle, otti narusta kiinni ja hieman pallotellen toi dummyn Terolle. Seuraavaksi oli avoimen luokan koiran vuoro ottaa oikealta pellon laidasta ohjaus. Vode lähti hyvin osoitettuun suuntaan, mutta noin puolivälissä matkaa kaartoi nenä maassa suoraan vasemmalla sijainneeseen kuusimetsään, ohjaajan pillin vihellyksistä huolimatta. Sain koiran pois metsästä ja ohjattua uudelleen oikeaan suuntaan, mutta samassa kohdassa nenä maahan ja koira jälleen kuusimetsään. Tämä riitti tuomarille. Jonkin aikaa sain koiraa kutsua, ennen kun sain sen metsästä pois. Tässä vaiheessa Vilmalle oli liikaa pillin ääntä ja tapahtumia ja alokasluokan koiralta pääsi pieni ääni. Seuraavana olisi vuorossa voittajaluokan ohjaus kohtisuoraan peltoa pitkin pellon laitaa. Henna laittoi Urpän ohjaukseen, mutta tuo kuusimetsä tuntui olevan niin mielenkiintoisen, että Urpä kaartoi suoraan metsän laitaa. Hennan yrityksistä huolimatta Urpä ei halunnut jatkaa oikeaan suuntaan, joten voittajaluokan koiralle tehtävä oli nopeasti siinä. Tuomari kertoi rastin jälkeen muidenkin koirien olleen kovin kiinnostuneita pellon ja metsän hajusta. No joo, pitäisihän avoimen ja voittajaluokan koirien ottaa ohjausta hajusta huolimatta. Me naurettiin. Ensimmäinen 0-0-0 rivi. Tässä vaiheessa pidettiin pieni kahvitauko ennen siirtymistä kolmannelle rastille.

Kolmas rasti

Kolmannella rastilla oltiin jälleen pellolla. Ensin tuli lyhyt markkeeraus pellon laitaa pitkin alokasluokan koiralle. Vilma meni pienen kaaroksen kautta dummylle, otti varman otteen dummysta ja palautti Terolle käteen. Ampujat liikkuvat peltoa pitkin eteenpäin ja tuli uusi markkeeraus keskelle peltoa. Ampujat jatkoivat matkaa ja tuli laukaus kohtisuoraan pellon viereisen metsän laitaa. Avoimen luokan koiran tehtävänä oli ottaa markkeeraus keskeltä peltoa. Vode markkeerasi jonkin verran liian oikealle, todennäköisesti ampujien liikkumisesta johtuen. Koska aiemmilla rasteilla Vode oli tehnyt paljon itsenäisiä päätöksiä, päätin antaa koiran hieman hakea dummya itse ennen kun puutun peliin. Vode haki jonkin aikaa pysyen alueella, mutta tuulen väärrällä puolella. Päätin puuttua peliin, käänsin Voden vasemmalle ja koira meni suoraan tuulen alle ja sai hajun dummysta. Voittajaluokan koiralle oli jälleen ohjaus markkeerauspaikkojen läpi pellon laitaa. Urpä oli jo päättänyt, että ei aio osallistua tällaiseen, kun ei koskaan itse pääse markkeerauksia hakemaan. Koira ete-

ni muutaman metrin päähän Hennasta ja jäi siihen. Tämä riitti meille; koira pois ja kohti seuraavaa rastia. Tämä kolmas rasti tuotti meille kuitenkin riemun kiljahduksia, Terolle ja Vilmalle tosi onnistunut suoritus. Nuori koira malttoi pysyä rauhallisena muiden suoritusajan ajan!

Viimeinen rasti

Viimeinen rasti oli maapenkan päällä. Vasemmalle tuli n. 10 metrin päähän kuusikkoon pieni ajojahti. Alokasluokan koiran tuli ottaa ajojähdin ampumapaikasta ohjaus. Vilma meni ohjauksen muutamilla käskyllä, mutta palauttaessa dummy tippui ja Tero joutui kutsumaan koiran luokseen ilman dummya. Tämän jälkeen alokasluokan koiran sai kytkeä. Jatkettiin pengertä pitkin walk uppia ja koirakoiden liikkeessa tuli markkeeraus oikealle pelolle. Jatkettiin vielä vähän eteenpäin ja koirakoiden etupuolelle n. 40 metrin päähän tuli laukaus. Tämä oli avoimen luokan ohjaustehtävä. Muutamilla käskyllä ja suunnan käännöksillä sain Voden menemään ohjaukseen. Viimeisenä oli voittajaluokan koiran vuoro ottaa pelolle heitetty markkeeraus. Urpällä ei selvästikään ollut tarkkaa kuvaa markkeerauksesta, koska sen tullessa koirakot eivät saaneet pysähtyä. Henna teki itse jonkinmoisen virheen ja laittoi koiran etenemään penkkaa pitkin kohti avoimen luokan ohjauspaikkaa, eikä niinkään kohti markkeerausta. Urpä meni ohjauspaikalle ja ei Hennan yrityksistä huolimatta edennyt markkeeraukselle asti. Harmi homma, mutta tämä rasti meni enemmän Hennan, kuin koiran piikkiin.

Joukkueen pisteet suoritettussa rastijärjestyksessä:

Tero & Vilma 0-0-19-0

Jonna & Vode 9-0-13-13

Henna & Urpä 12-0-0-0

Yritimme parhaamme ohjaajina ja koirat suorittivat omalla tasollaan. Ehkä ensi vuonna pääsisimme matkaan ilman suurempia viime hetken joukkuemuutoksia. Oli meillä ainakin ratkiriemukas reissu, järjestelyt paikalla olivat erinomaiset ja keli suosi, eikä seurassakaan ollut valittamista!

Kilpailussa näkyi harmittavan vähän muita sileäkarvaisia noutajia. Toivoisinkin, että eri treeniporukat innostuisi lähtemään mukaan näihin leikkimielisiin kilpailuihin yhdessä. Nämä reissut on aina hauskoja, tuloksesta huolimatta!

– Jonna, joukkueen johtaja

Vanhat & Viisaat

Vanhat ja Viisaat -palstalle kaivataan juttuja ja kuvia yli 10 vuotta vanhoista flateista. Palstan toimitus: Virpi Peltonen, virpi.peltonen@turkuflatti.net, puh. 040 589 3157. Ota rohkeasti yhteyttä Virpiin ja kerro oma Vanhat ja Viisat -tarinasi.

Vanhat & Viisaat -palstan tunnuksessa söpöstelee 15-vuotias flattirouva Sommarhill Cina, 'Beta'-kuva: Sari Klemetti.

Vöörin Bruno 'INDY'

Teksti ja kuva: Kaisa Korhonen

Indy saapui elämäni keväällä 2005 pienenä, pyykkikoriin auton takapenkille mahtuvana karvapallona. Perheeseen kuului tuolloin Metsämies ja liuta lapsia, ja asuimme isossa omakotitalossa maaseudulla. Siitä tähän päivään mahtuu monta elämänmuutosta, myös muutto kaupunkiin kerrostaloasuntoon, ja nyt olemme koiravanhuksen kanssa olleet kahden jo muutamia vuosia nuorimman lapsenikin lähdeyttä maailmalle omaa elämänsä kohti. Lasten lähdeyttä Indy osoitti pientä ihmetystä ja etsi kaikki paikat, minne leikkikaverit oikein hävivätäkään. Riemu jälleennäkemisestä on aina ollut suuri heidän tupsahtaessaan vierailulle, onneksi melko usein. Muuttoihin Indy on hetken ihmetelyään suhtautunut flattimaisella ”Hei, kivaa!” -asenteella.

Indyn nuoruusvuosiin kuului vallatonta oman (ja usein myös naapurienkin) pihapiirin tutkimista, lenkkeilyä ja uimista lähellä olevan järven rantavesissä. Metsämies rupesi koulimaan Indystä kaveria sorsa- ja lintumetsälle, mutta lupaava alku katkesi miehen loukattua kätensä niin pahasti, ettei ampuminen enää onnistunut. Sitten metsästyksen on korvannut damin nouto ja etsiminen piiloista. Se leikki jaksaa kiinnostaa loputtomasti, samoin kuin pallon nouto vedestä. Kesämökillä se on noutanut rakasta tennispalloa järvestä niin kauan, kuin sitä on jaksettu heitellä, ja nukkunut yönsäkin vahtien paikkaa, minne pallo nostettiin kuivumaan ja pois Indyn hampaiden ulottuvilta.

Indy on ollut terve lukuunottamatta lievää epilepsiaa, useita korvatulehduksia, ja vuosi sitten havaittua lievää sydämen vajaatoimintaa. Epilepsiakohtauksia tulee noin kolme neljä kertaa vuodessa, ja ne ovat lieviä vaihdellen poissaolo-kohtauksista (flatilla nämäkin huomaa helposti, kun muuten aina

niin aktiivinen koira makaa pari minuuttia ihan rauhassa paikoillaan, katsellen eimitään, kuolaten hiukan ja maiskutellen suutaan) ihan oikeaan kouristuskohtaukseen, jolloin pissat menee alle ja suusta tulee vaahtoa. Näihin ei ole aloitettu lääkitystä, koska kohtauksia on vähän ja itse kouristus kestää ehkä minuutin, pari. Kohtauksen jälkeen Indy haluaa ulos, kieriskelee kessällä ruohossa ja talvisin lumihangessa, ja sitten menee kolisuttamaan ruokakupia. Myöskään sydänlääkitystä ei ole vielä aloitettu. Kohta käymme eläinlääkärillä tarkistuttamassa tilanteen.

Ruoka on aina maistunut Indylle erinomaisesti. Ainoastaan korvatulehduksivuissa on joku annos saatantanut jäädä osin syömättä. Ruualle ja herkuille persoa koiraa on ollut helppo opettaa lahjomalla, ja palkinnoksi hyvästä suorituksesta on kelvannut ihan vain riisikakun palanen, tai koiran kuivaruokanappula. Korvatulehdukierrettä yritettiin estää ell:n ohjein eliminoimalla vehnä, minkä jälkeen oireet ovat hiukan helpottaneet. Nykyisin Indy syö puolet (vehnäöntä) kuivanappulaa, puolet itse tehtyä kana-riisi-mössöä. Oikeastaan Indylle maistuisi ihan kaikki. Se on aina mukana keittiöhommissa, maaten jaloissani odottaen, että jotain tipahtaisi sen ulottuville. Indystä on ihanaa seurata vierestä kanakattilan kiehumista, kun se saa aina tuoreeltaan

Vöörin Bruno, 'Indy' s. 5.3.2005, kasvattaja Jari Koski Tervajoki, omistaja Kaisa Korhonen.

muutaman makupalan. Kattilan ”tiskaus” on myös sen hommia. Se haluaa myös auttaa kantamalla käsineeni sisälle lenkin jälkeen. Ulkoportaalla se istahtaa odottamaan, että heitän sille kintaan, jonka se sitten tuo sisälle ylpeänä kuin saaliin. Nuorena se sai myös kantaa sanomalehden postilaatikolta aamulenkin jälkeen, mutta se tapa jäi muuton jälkeen.

Indy vietti maaliskuun alkupäivinä 13-vuotissyntymäpäiväänsä. Askel on lyhentynyt, se väsy nopeasti lenkillä, ja nukkuu paljon. Enää se ei kisko hihnassa, vaan nykyisin köpötellemme lyhyttä matkaa kauan ja hartaasti. Uimisesta se nautti vielä viime

syksyyn asti, mutta vesien kylmetessä sen piti uituaan jäädä hetkeksi rannalle huilaamaan, ennen kuin se jaksoi taas jatkaa. En ehkä uskalla enää päästää sitä ilman fleksiä uimaan, varsinkaan jokirantaan missä virtaus on voimakas. Nautin näistä hitaista kävelyretkistä myös itse kovasti, sillä selkävaiivat ovat lyhentäneet myös omaa askeltani viime aikoina. Tiedän tämän flattivaarin jäävän viimeisekseni, sillä en voi enää hankkia toista näin eloisaa ja vilkasta koiraa, jota en ehkä pystyisi tarpeeksi paljon ulkoiluttamaan.

Vanhuuden ehkä kiusallisin mukanaan tuoma vaiva Indyllä on virtsankarkailu. Onneksi sitä ei tarvitse jättää yksin milloinkaan, sillä Metsämies ja minä hoidamme koiraa vuorotellen vaikka emme yhdessä enää asukaan. Indyn pitää päästä pissalle parin kolmen tunnin välein yöllä ja päivällä, vain siten isommilta vahingoilta vältytään. Ihan viime aikoina olen ottanut käyttöön sille ”uros-

vyön”, mutta se on aika hankala käyttää, ja vasta totutteleme siihen. Flatti kun pyörii mitä ihmeellisimmille kierteille nukkuessaan, niin vyö ei oikein pysy paikoillaan. Tuleepahan sitten siivottua säännöllisesti niin omat lattiat kuin taloyhtiön rappukäytäväkin.

Indy on myös kuuroutunut ihan täysin noin pari vuotta sitten. Lenkit täytyy sen vuoksi tehdä aina hihnassa. Käytän sillä pitkää fleksiä ja valjaita, joten se saa rauhassa nuuskia ympäristöönsä. Vastaantulevat koirat se ohittaa niin hienosti, että en olisi siitä sen nuoruusvuosina uskonut. Nykyisin se ei juurikaan välitä muista kuin tutuista tyttökoirista, jotka se käy kohteliaasti tervehtimässä. Ihmiset kiinnostavat vain, jos heillä on jotain herkkua tarjottavana. Kotiin tulevat vieraat se kyllä käy tervehtimässä, ja jos sitä erehtyy rapsuttelemaan, saa sitten olla siinä puuhassa koko vierailun ajan. Kuuron koiran käskyttäminen on yllättävän helppoa. Kun katse-

”Näin mennään, päivä kerrallaan, ja nautitaan keväästä. Ja vaikka Indy ei enää kuulekaan, niin kyllä se tajuaa kun kerron, että se on mamman oma Rakas! Se vastaa nuolaisulla – joo joo, niin minäkin sua.”

kontakti on luotu, niin elekieli toimii. Tänne, maate, ei ota. Siinä ne tärkeimmät.

Nyt näin mennään, päivä kerrallaan, ja nautitaan keväästä. Toivottavasti Indy jaksaa vielä ensi kesän uimareissut, sillä ne ovat sille olleet niin tärkeitä. Tennis pallot ovat tallella odottamassa noutajaansa. Ja vaikka se ei kuulekaan, niin kyllä se tajuaa kun kerron sille, että se on mamman oma Rakas! Se vastaa nuolaisulla, – joo joo niin minäkin sua!

Tulevia tapahtumia

TOKO-mestaruus 12.05.

MEJÄ-koe 03.06.

Kesäleiri 11.-15.07.

MEJÄ-koe 12.07.

Flattimestaruus 04.-05.08.

Juniorimestaruus 11.08.

Flatti Kisälli 11.-12.08.

Nome-b ALO 12.08.

MEJÄ-mestaruus 19.08.

**Lisätietoja:
www.flatti.net/toiminta**

Tarvikemyynti

DUMMYT

Dummy punainen ja vihreä	9,50
Dummy musta-valkoinen	10,50
Dummy 1kg	15,00
Dummy 3kg	35,00
Kaninkarvadummy 1kg	20,00
Kaninkarvadummy 500g	19,00
Pentudummy	7,00
Dummy firedog long throw	10,50
Dummy juhluvuosi (ei alennuksia tästä tuotteesta)	9,00

TALUTTIMIT & PILLIT

Noutajatalutin 2m	13,00
Noutajatalutin 3m	17,00
Koulutus-pentutalutin	8,00
Acme-pilli	10,00
FCR-pillihihna	3,00

TEKSTIILIT

Naisten T-paita musta	20,00
Lippis	15,00
Hupparit	75,00

MUUTA KIVAA

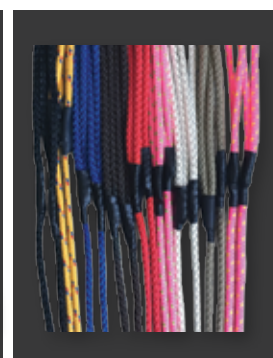
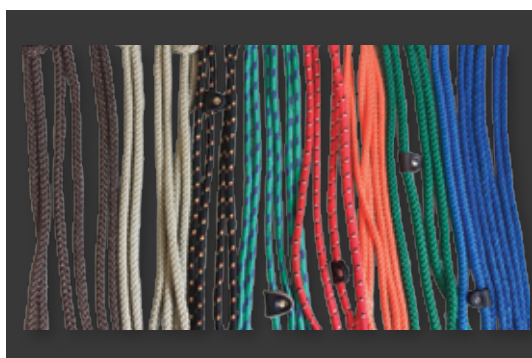
Cooleri ja kylmäboxi	9,00
Parkkikiekko	9,00
Kuksa	29,00
Numerotasku	5,00

TILAAMINEN ON HELPPOA:

- Tilaa tuotteet osoitteesta tarvike@flatti.net
- Tilatessasi tuotteita ilmoita nimesi, osoitteesi, sähköpostiosoitteesi, puhelinnumerosi sekä tilattavat tuotteet ja kappalemäärät, vaatteissa koot ja värit, sekä jäsennumerosi (löytyy esim. Flattiviestin osoite-tarrasta).
- Toimitusaika on noin 2 viikkoa.
- Saat tilauksesi mukana viitteellisen laskun, jossa näkyvät sekä tuotehinnat että postituskulut.
- On erittäin tärkeää, että maksaessasi käytät laskun viitenumeroa.
- Laskun eräpäivä on 14 päivää laskun päiväyksestä.

Koko valikoiman ja tulevat uutuustuotteet löydät yhdistyksen nettisivuilta www.flatti.net

Tarvikemyynti on mukana myös useissa yhdistyksen tapahtumissa; lisätietoa nettisivuilta

Vinkkejä onnistuneeseen flattikuvaukseen

Flatti, erityisesti musta sellainen, ei ole kuvattavana kaikkein helpoimmasta päästä, kuten jokainen koiria kuvannut voi varmasti todeta. Nätisti paikallaan istuvan koiran kuvaaminen on yleensä melko helppoa, mutta heti jos kuvaan haluaa luonnollisuutta esimerkiksi liikkeen kautta, muuttuu homma vaikeammaksi. Onnistuneessa kuvassa on monta rakennuspaikkaa ja huomiota tulisi kiinnittää niin taustan valintaan, valaistukseen, koiran asentoon, kuvan rajaukseen kuin kohdalleen osuneeseen tarkennukseenkin.

Flatti on kooltaan kohtalaisen iso, mikä asettaa omat haasteensa kauniin kuvauspaikan löytämiselle. Taustaa tulee kuvaan mukaan paljon enemmän kuin pientä koiraa kuvatessa, jolloin mukaan päätyy helposti myös jotain ei-toivottua. Erilaiset avarat alueet kuten niityt, pellot ja järven jää ovatkin hyviä kuvauspaikkoja kaikenlaisiin kuviin, sillä niissä isomman koiran taustalle on helppo saada runsaasti tyhjää tilaa (ja siten kauniisti sumentunut tausta), eikä kuvaan kovin helposti eksy mitään ylimääräistä. Myös metsästä voi löytää hyviä kuvauspaikkoja esimerkiksi suolta tai mäntykankaalta, mutta tällöin on oltava tarkkana, ettei kuvan taustalle osu epämääräistä ryteikköä. Metsässä voikin olla hyvä keskittyä enemmän poseerauskuviin, sillä koiran tulee usein olla jossain tiettyssä kohdassa, että taustasta tulee kaunis.

Valaistuksen suhteen kannattaa välttää suoraa auringonpaistetta ja siirtyä mahdollisuuksiensa mukaan kuvaamaan varjoisampiin paikkoihin. Puolipilvinen tai pilvinen, mutta valoisa sää, on kuvauksen kannalta kaikista helpoin. Koiran asetelussa ja kuvien rajauksessa kannattaa kokeilla rohkeasti erilaisia vaihtoehtoja.

Erilaisten rajausten käytöllä kuviin saa kivasti vaihtelua, vaikka kuvauspaikka pysyisikin samana. Viitseliäämpi kuvaaja voi opettaa koiralleen hienoja poseerausasentoja ja poseeraamiseen liittyviä käskyjä, kuten pään kallistusta ja kameraan katsomista. Poseerauskuviissa on myös mahdollisuuksien mukaan hyvä käyttää avustajaa, joka ohjaa ja palkitsee koiraa, jotta itse saa keskittyä rauhassa kuvaamiseen ja sopivan asetelun hakemiseen. Kuvan tarkennus on hyvä kohdistaa aina koiran silmiin, jotta niistä varmasti tulee kauniin tarkat. Liikekuvien tapauksessa tarkennusta helpottaa, mikäli koira kantaa suussaan esimerkiksi kirkkaan väristä damia tai lelua.

Järjestelmäkameralla kuvaaville suosittelen manuaaliasetusten käyttämistä sekä RAW-muodossa kuvaamista, joka avaa jälkikäsitteilyyn huomattavasti enemmän mahdollisuuksia. Etenkin talvella kuvat on järkevää ottaa hieman alivalottuneina, jotta lumi ei pala puhki ja tällöin varjojen avaus ja kirkkauden säätö on tarpeen. Mikäli oma kuvankäsittelyohjelma on vielä etsinnässä, on Adoben Lightroom ehdottomasti tutustumisen arvoinen. Sopivan kuvauskaluston valinnassa tulee puolestaan miettiä, minkä tyyppisiä koirakuvia tahtoo saada aikaan. Liikekuvaukseen panostavan kannattaa esimerkiksi valita runko, jonka sarjakuvauksen nopeus on 10 kuvaa sekunnissa ja ottaa kaveriksi objektiivin, jolla täyttä vauhtia kohti juoksevaa koiraa voi kuvata turvallisesti hieman etäämmältä.

Flattikuvauksen on ihana harrastus, jonka parissa itseään voi kehittää loputtomasti eteenpäin ja samalla tallentaa rakkaita muistoja kuviksi. Suosittelen erittäin lämpimästi!

- Julia

*Teksti ja kuva: Julia Romanov
Kuvassa Peppermint Tifani Pipper Mei "Hera". Kuvattu Canon EOS 7D Mark II + Canon 135 mm f2L -yhdistelmällä.*

Kasvattajailmoitukset Flattiviestiin

Kasvattajailmoitukset Flattiviestiin 15€/nro tai 40€/vuosi (4 nroa). Boxin koko 78x44 mm.

Varaa paikkasi jo seuraavaan lehteen, joka ilmestyy 19.9.2018. Lähetä haluamasi teksti ja kuva/logo, niin taitamme sinulle valmiin boxin.

Aineistot osoitteeseen: flattiviesti@gmail.com viimeistään aineistopäivänä 17.8.2018. Lähetä aineiston mukana myös maksukuitti.

Osoitteenmuutokset ja tilitiedot

Osoitteenmuutokset voit ilmoittaa järjestön nettisivuilla, www.flatti.net tai sähköpostilla: jasenasiat@flatti.net.

Löydät meidät myös Facebookista: [facebook.com/suomensileakarvaiset.noutajatry](https://www.facebook.com/suomensileakarvaiset.noutajatry)

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry tilitiedot:
Tarvikemyynti: FI45 5620 0920 4247 35
Jäsenmaksut: FI23 5620 0920 4247 43
Yleistili (näyttely, nome ja muut):
FI28 5620 0920 4247 50 / OKOYFIHH

Kasvattajailmoitukset

Blackpepon
www.blackpepon.com

Tarja Kolkka, Valkeala
040 706 6659
blackpepon@gmail.com

– Sileäkarvaisia noutajia kaveriksi
metsälle ja harrastuksiin –

Minna Latva, Noutajantie
20780 Kaarina
puh: 0400 842 998
majakkasaaren@gmail.com
majakkasaaren.wixsite.com/flatit

**Morrini
Retrievers**

Riitta Niemelä
Långvik
Kirkkonummi
040-7091133
riitta@morrini.net
www.morrini.net

**Kennel
Kevätniityn**

Ann Leskinen / Pietarsaari / 050-338 3562 / ann.l@luukku.com

**Metsänpeiton
kennel**

<http://metsanpeiton.wixsite.com/metsanpeitonkennel>

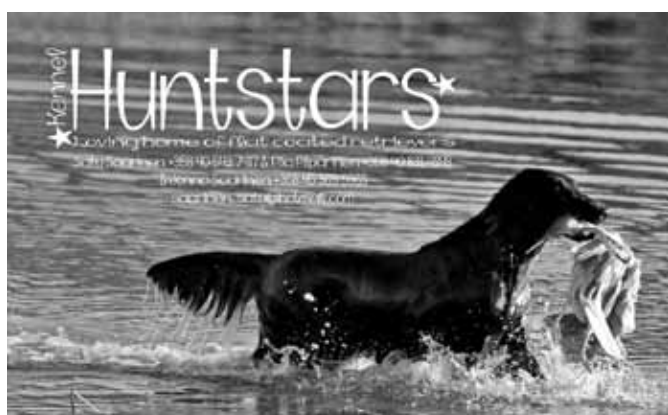

www.dantaran.com

flatcoated retrievers
Dantaran

Laura Rajakallio
Kunnarantie 55
02740 Espoo
050 535 6926

laura.rajakallio@gmail.com www.dantaran.com

Huntstars
Kivimäki

Living home of Flatcoated retrievers
0400 500 500 / 0400 500 500 / 0400 500 500
www.huntstars.fi

Sileäkarvaisia noutajia
metsästykseseen ja harrastuksiin

Kennel Biehkan

Jori Saastamoinen, 040 5020644
jori.saastamoinen@gmail.com
kennelbiehkan.weebly.com

Kasvattajailmoitukset

**KENNEL
NINJATÄHDEN**
FLATCOATED RETRIEVERS

Satu Marins
Vehkataipale
P. 0400 415515
satu.marins@hotmail.com
www.ninjatahden.com

 www.facebook.com/ninjatahden

Kennel Mei Dan
Sileäkarvaiset noutajat
näyttöön ja käyttöön
vuodesta 1997

.....

Nada Sandberg / Förby, Salo
040 7277922 / www.meidan.fi

FLATTS kennel

Benita Björklund
Sandövägen 99, Östensö
68910 BENNÄS - PÄNNÄINEN
050 586 2128

flatts.kennel@multi.fi
www.flattskennel.weebly.com

Kennel Finnflats

Tuula Ehrman
0400 699 197
tuulaehrman@gmail.com

Heidi Vainio
0400 822 110
heidivainio@merityo.fi

www.finnflats.com

Finnflats
retrievers

**ELÄINLÄÄKÄRIN
KOTIKÄYNNIT UUDELLAMAALLA
050 5129490**

**Liikkuva eläinklinikka
kotiovellesi tai treenikentälle.**

**Soita tai laita
viestiä ja kysy lisää.**

**ELL Laura Rajakallio
www.petmobiili.fi**

Flattimestaruuden tukikoulutus 14.–15.4. Ylistarossa

Ajatus tukikoulutukseen saatiin kun vietettiin ensimmäistä mestaruuspalaveria, johon osallistuivat Heli, Heidi, Vesa, Pekka, Aija ja Minna.

Koska pohjanmaa liittyy tämän vuoden mestaruuteen vahvasti, oli suunnitelmat niin suuria ja loistokkaita, että Heidi joutui pian ilmoittamaan meille budjetin rajasta, joka tuli vastaan liian nopeaa. Siitä se ajatus sitten lähti, että mehän tarvitaan toteutukseen lisää rahaa. Hetken heiteltiin ilmoille ajatuksia, mutta pian oli selvää että koulutustahan me järjestetään ja kun Pekan veljen mahtavat maastotkin saatiin käyttöön lähdettiin ajatusta heti toteuttamaan.

Ajatuksena oli, että saataisiin metsästysjälkeäkin mukaan treenattiin lajeihin, mutta koska kerrankin tuli kunnan talvi, oli lunta maassa niin paljon, että se oli pakko perua.

Kun ilmoitus koulutuksesta saatiin julki, alkoi tapahtua. Ilmoittautumisia suorastaan tulvi ja järjestäjäpuoli ei kerinnyt kuin paniikissa yrittää hommata lisää kouluttajia, jotta mahdollisimman moni pääsisi mukaan. Yksimielinen päätös oli, että ryhmäkoot pidetään pienenä, joten

kouluttajia ruvettiin kyselemään. Veikko lupautui mukaan heti ja Vesku laitettiin Leenaa taivuttelemaan. Vesku lupasi tuoda myös mukanaan salaperäisen mustan hevosen, josta ei muillakaan kouluttajilla ollut mitään tietoa ennen h-hetkeä.

Lopulta odotettu viikonloppu koitti. Muualta Ylistarosta lumi olikin kevään edessä mukavasti sulanut paitsi Rajun torpalla, johon me suunnistimme. Keli suosi meitä todella ja aurinko paistoi koko viikonlopun pilvettömältä taivaalta. Aurinkorasva ei kerrankin ollut turha.

Koulutukset sujuivat mukavasti ja koko viikonlopun ajan joka puolella näkyi iloisia ja nauravia naamoja. Eipä olisi paremmin voinut viikonloppuaan viettää.

Kiitos kaikki osallistujat, että tulitte tukemaan mestaruuttamme. SUURI ei vaan VALTAVA KIITOS meidän ihanat kouluttajat Aija, Leena, Pekka, Pekka ja Veikko, jotka tulitte ihan täysin vapaaehtoistyönä tukemaan meidän rakkaan rodun mestaruutta.

Teksti: Minna Niemi, kuvat: Raija Gärding

Flattiviesti aikataulut

Seuraava Flattiviesti, numero 3, ilmestyy 19.9. Lehteen tulevat aineistot pyydämme lähettämään osoitteeseen flattiviesti@gmail.com 17.8. mennessä. Joulunumeron aineistopäivä on 2.11. ja lehti ilmestyy jäsenistölle 5.12.

Kuvamateriaalia lehden käyttöön voi toimittaa myös kuvapankkien kautta. Tekstiedostot Wordin rtf- tai doc-muodossa. Kuvien tulee olla resoluutioltaan 300 dpi ja mieluiten jpg-, pdf- tai tif-muodossa. Liian matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä valitettavasti voi käyttää niitä.

Jos olet epävarma kuvien/materiaalin laadusta, niin ota yhteyttä Flattiviestin toimitukseen ja katsotaan yhdessä aineistot kuntoon.

©Anna Miraftabi

Talvinome 10.3.2018

Surkeenjärvellä

Teksti ja kuva:
Janina Alankoja-Kanervala

Olin yli-innokkana ilmoittautumassa Talvinomeen Flattien joukkueeseen jo hyvissä ajoin ja sainkin tiedon, että olimme ensimmäisiä (ja jonkin aikaa jopa ainoita), jotka olivat ilmoittautuneet joukkueeseen. Lopulta saimme kuitenkin koko joukkueen kokoon ja toinen pojista, Mocca (Pyymäen Oman Onnen Mies) oli varsinaisena jäsenenä ja toinen, Ässä (Noanarkin Fregata Aquila) oli toisena varakoirakkona.

Olin varannut Surkeenjärveltä yöpymispaikan ja lähdimme matkaan Turusta poikien kanssa perjantai-iltana töiden jälkeen kohti Korpilahtea. Matkan varrella kuitenkin edesämme tapahtui onnettomuus, joka tukki tien molempiin suuntiin ja aikaa tässä vierähti sen verran, että olisimme olleet perillä vasta puolen yön jälkeen. Tien ollessa liukastakin liukkaampi, teimme extempore ratkaisun ja varasin yöpymisen Tampereelta Scandic Rosendahlista. Vinkkinä koiraihmisille – erittäin mukava hotelli, jossa hyvät lenkkeilymaatost Pyynikillä ja koiratkin saivat omat pienet paketit vastaanotosta.

Niinpä yövyimme hotellissa poikien kanssa nauttien minilomasta ja jatkoimme aamusta kukonlaulun aikaan matkaa kohti Korpilahtea. Paikalla olimme hyvissä ajoin ja ehdin vielä aamupalallekin.

Illalla oli saapunut sähköposti, jossa tuli tieto, että ensimmäinenkin varakoirakko oli estynyt (matkan varrella joukkueen kokoonpano oli mm. juoksujen takia muuttunut) ja kävi ilmi, että nyt molemmat pojat olisivat joukkueessa. Joukkueessa oli lisäksemme Buumin Kuka Muu Muka, Pyösti, Henna Tuonosen kanssa.

Tuomareiden alkupuhuttelun jälkeen, suunnasimme kohti koepaikkoja. Tänä vuonna koeksessa oli ainoastaan ALO-luokka, joka oli jaettu dami- ja riistakokeeseen. Flattien joukkueen kaikki koirat arvosteli Riitta Koivisto (haku) ja Sanna Rantanen (ohjaus ja markkeeraus).

Ensimmäisenä oli vuorossa damikoe, johon osallistuivat Ässä ja Pöysti. Ässä teki hyvää hakuja, mutta tuomarin sanoin, oli vielä hieman hukassa, mikä se tehtävä olikaan. Koe varmasti toi oman jännityksensä tilanteeseen – hakuja kuitenkin on tehty jonkin verran. Erityisen tyytyväinen olin siihen, että damit palautuivat käteen, sillä aiempina haasteena meillä on ollut, että damit jäävät matkalle tai nenä suuntautuu muualle, kuin minun luokseni, ja jännitin, palautuuko haasteemme näin koetilanteessa, mutta ei! Vaikkei pisteillä voi juhliä (positiivisena: ensimmäisenä toisesta suunnasta...), olin kuitenkin tyytyväinen suoritukseen.

Damikokeen jälkeen oli vuorossa riistakoe. Olimme Moccan kanssa vasta loppupuolella, mutta lounaan jälkeen koirakoita ei juuri ollut jonossa, joten menimme ajoissa paikalle. Tämä osoittautui virheeksi, sillä pikkuhiljaa koirakoita alkoi valua paikalle ja järjestys menikin numerojärjestyksessä kaikkien ollessa paikalla. Odotusta meillä kertyi lähemmäs parituntia koepaikan läheisyydessä, joka heijastui hakuun. Hakuruudun ollessa vahvin osaluokka, oli se nyt lähinnä sunnuntaikävelystä. Koirat, jotka tekee yleensä laajaa hakuja takareunaa myöden, rämpi nyt lumessa. Lunta toki oli myös sen verran, että jo itselle teki haastetta kävellä maastossa, jossa vähän väliä hukkuu hankeen.

Ei meillä Turussa. Linjatyoşkentelyssä olen tyytyväinen työvoittoon, jonka lopulta sain. Mocca lukitsi katseensa markkeerauksen heittäjään, joka oli paikoillaan linjalähtömatkan varrella. Lopulta sain kuitenkin katseen kohti oikeaa suuntaa ja Moccan etenemään linjanmukaisesti ja palauttamaan damin.

Minun poikani tosiaan olivat molemmat luokissaan ensimmäiset sieltä toisesta suunnasta, josta kai siitäkin voinee iloita. Mutta tästäkin huolimatta olen tyytyväinen päiväämme ja siihen, että vietimme mukavan talvipäivän Korpilahdella ja siinä sivussa yllättävän miniloman hotellissa. Kotiin päästyämme illansuussa minulla oli pari erittäin väsynyttä koiraa, jotka vain tuhisivat unisuuttaan. Raskas reissu, mutta silti mukava.

Kiitos kokeen järjestäjille sekä tuomareille ja tietenkin Suomen sileäkarvaisille noutajille, jonka joukkueessa saimme osallistua kokeeseen.

- Janina, Mocca & Ässä

Mäntän Talvinomen tulokset: sileäkarvaiset noutajat

Damiluokka:

2. skn Biehkän Eri-Hotti

s. 7.3.2014, Sari Malin, 38,250 pist.

6. skn Taka-Tapiolan Beata

s. 11.1.2012, Niina Brandt, ohj. Aada Brandt, 37,000 pist.

7. sku Golden Reed's Black Sparrowhawk

s. 10.2.2016, Riitta Hynninen, 36,750 pist.

7. skn Golden Reed's Black Pigeon

s. 10.2.2016, Janne Järvinen, 36,750 pist.

12. skn Golden Reed's Black Swan

s. 10.2.2016, Katja Villikka, 35,250 pist.

22. sku Heilurihännän Kilkenny

s. 17.4.2014, Arja Hartman, ohj. Helge Spelman, 31,000 pist.

25. sku Biehkän Bruichladdich

s. 16.1.2017, Jori Saastamoinen, 30,500 pist.

27. sku Biehkän Vireeni

s. 7.3.2014, Kari Perko, 30,000 pist.

31. sku Buumin Kuka Muu Muka

s. 3.10.2016, Henna Tuononen, 28,500 pist.

34. skn Almanza Witches Sabbath

s. 24.12.2015, Liisa Jyväskylä & Sirpa Saastamoinen, ohj. Veera Jääskeläinen, 23,250 pist.

39. sku Biehkän Clynelish

s. 16.1.2017, Tina Hietala & Jani Virtanen, ohj. Tina Hietala, 16,000 pist.

43. sku Noanarkin Fregata Aquila

s. 18.4.2016, Janina Alankoja-Kanervala, 12,500 pist.

Riistaluokka:

6. sku Korven Akan Herra Virkkunen

s. 1.3.2014, Janne Antila & Tanja Ukkonen, ohj. Tanja Ukkonen, 34,500 pist.

16. skn Celtair Storytime

s. 12.5.2014, Tina Hietala & Jani Virtanen, ohj. Jani Virtanen, 25,000 pist.

17. sku Pyymäen Oman Onnen Mies

s. 28.2.2011, Janina Alankoja-Kanervala, 22,500 pist.

Valioilmoitukset

Valiopalsta on jäsenille ilmainen. Lähetä ilmoitusaineistot viimeistään lehden aineistopäivänä osoitteeseen:
flatti.valiot@gmail.com

Painokelpoinen kuva mielellään jpg-muodossa ja mahdollisimman suuri, 300 dpi, vähintään 1 Mt.

Lähetä valiokoirasta kuvan lisäksi seuraavat tiedot:

- koiran sukupuoli
- koiran tittelit + virallinen nimi
- rekisteritunnus ja syntymäaika

- koiran isän tittelit + virallinen nimi
- koiran emän tittelit + virallinen nimi

- koiran kasvattajan nimi
- koiran omistajan nimi

- ko. valioarvoon vaadittavat tulokset:
pvm, paikka ja tuomari

- voit ilmoittaa myös koiran korkeimman tuloksen muista lajeista, esim. nome-B ALO1, toko ALO1

Pidätämme oikeuden siirtää valioilmoituksen julkaisun seuraavaan lehteen. Kansainväliset valionarvot julkaistaan vasta vahvistamisen jälkeen.

Sileäkarvainen noutajanarttu, FI24427/10, s. 15.3.2010
FI JVA EE MVA RO MVA RO GR MVA Majakkasaaren Ihana Iita

i: Valsjöhöjdens Neomys
e: EE MVA Majakkasaaren Gisella

Kasvattaja: Minna Latva, Kaarina
Omistaja: Monica Lindroos

MEJÄ VOI1:
09.08.2015 Loimaa, Piia Kairenius
26.07.2016 Sauvo, Taina Ketola
21.05.2017 Loimaa, Rauno Koskinen

Näyttely:
28.09.2013 Eckerö KV, KÄY-ERI, Markku Mähönen

Sileäkarvainen noutajanarttu, FI24893/12, s. 19.3.2012
FI MVA EE MVA BY MVA Noanarkin Tringa Totanus

i. Swallowsflight Ultimate-Spirit, e. Noanarkin Vanessa Cardui
Kasvattaja/omistaja: Kaija Leinonen

Sertit:

15.08.2015, Raisio, Ronny Blomme
22.08.2015, Kouvola, Zvi Kupferberg
22.04.2017, Rautjärvi, Reia Leikola-Walden

25.11.2017, Narva, Eesti, Pero Bozhinovski
24.02.2018, Minsk, Valko-Venäjä, Yulia Ovsyannikova / Cacib

NOU1: 7.6.2014, Raasepori, Petri Tuominen
NOME-B ALO1: 10.10.2015, Kemiönsaari, Petri Tuominen
NOWT ALO1: Ähtäri, 5.7.2017, Heikki Nevalainen
Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n 2017 WT-tulokas ja WT-flatti

Sileäkarvainen noutajauros, FIN10762/08, s.12.12.2007
EE VMVA Noanarkin Gobiüs Niger

i: C.I.B BE CH LUX CH Velvet Hunter's Tumbling Dice
e: FIN MVA Noanarkin Mergus Albellus

Kasvattaja: Kaija Leinonen, Laukkokoski
Omistajat: Virpi Peltonen ja Markku Kastepohja

Viron Veteraani Sertit:
09.09.2017, Haapsalu, Mariam Draganescu
10.09.2017, Haapsalu, Dina Korna
25.11.2017, Narva, Pero Bozhinovski

Suomen Sertit:
23.05.2009, Rauma, Matti Luoso
17.04.2010, Laitila, Leila Kärkäs
31.07.2010, Ristiina, Esko Nummijärvi

Sileäkarvainen noutajauros, FI28879/16, s.18.4.2016
BY MVA Noanarkin Fodiator Acutus

i. FI MVA Ravencrag Explorer
e. FI MVA EE MVA LV MVA BY MVA
Noanarkin Tringa Totanus

Kasvattaja: Kaija Leinonen, Laukkoski
Omistaja: Anne Kolsi

Valko-Venäjän Sertit:
24.2.2018, Minsk, Yulia Ovsyannikova
25.2.2018, Minsk, Lenka Frncova

Sileäkarvainen noutajauros, FI23208/12, s. 3.3.2012
FI RTVA TK1 TK2 Jay-Jay's Iron Man

i. C.I.B FI MVA EE MVA EE JMVA BALTJV-09
Dantaran Curacao Blue
e. FI MVA Jay-Jay's Honeybee

Kasvattaja: Juha Junkala, Kruunupyö
Omistaja: Taru Kanerva

RT MES hyv:
06.11.2016, Vantaa, MES hyv. 97p, Anna Pekkala
06.01.2018, Turku, MES hyv. 95p, Jaana Karppinen
03.03.2018, Lohja, MES hyv. 95p, Anna Klingenberg

Näyttely:
21.05.2016 Koski tl, ROP, Sanna Kavén

**SUOMEN
NOUTAJAKOIRA-
JÄRJESTÖN**

PÄÄNÄYTTELY

29.9.2018 HÄMEENLINNA

*Noutajat, myös pennut
(5 - alle 7kk & 7- alle 9kk)
ja jälkeläistuokka.*

Kaupakeskus Tuulosen parkkihalli
Tuulosentie 1, 14810 Tuulos
Arvostelu alkaa klo 10.00.

PALKINTOTUOMARIT

<p>Lena Hägglund, <i>Ruotsi</i></p> <p>Katie Kelly, <i>Irlanti</i></p> <p>Antonio Lopez Noguera, <i>Espanja</i></p> <p>Kirsi Luomanen, <i>Suomi</i></p> <p>Margaret Brown, <i>Iso-Britannia</i></p> <p>Carina Östman, <i>Ruotsi</i></p> <p>Michael Gruber, <i>Sveitsi</i></p> <p>Lena Hägglund, <i>Ruotsi</i></p> <p>Carina Östman, <i>Ruotsi</i></p>	<p>chesapeakelahdennoutaja, kiharakarvainen noutaja ja novascotiannoutaja</p> <p>kultainennoutaja urokset, ROP, ROP-kasv, ROP-jälk</p> <p>kultainennoutaja nartut, ROP-pentu, ROP-VET</p> <p>labradorinnoutaja urokset, ROP, ROP-kasv, ROP-jälk</p> <p>labradorinnoutaja nartut, ROP-pentu, ROP-VET, paras saukonhätä</p> <p>sileäkarvainen noutaja urokset, ROP, ROP-kasv, ROP-jälk</p> <p>sileäkarvainen noutaja nartut, ROP-pentu, ROP-VET</p> <p>varalla labradorinnoutaja, sileäkarvainen noutaja ja kultainennoutaja</p> <p>varalla chesapeakelahdennoutaja ja kiharakarvainen noutaja</p>
---	--

RYHMÄKILPAILUT

<p>Margaret Brown, <i>Iso-Britannia</i></p> <p>Lena Hägglund, <i>Ruotsi</i></p> <p>Kirsi Luomanen, <i>Suomi</i></p> <p>Katie Kelly, <i>Irlanti</i></p> <p>Antonio Lopez Noguera, <i>Espanja</i></p> <p>Michael Gruber, <i>Sveitsi</i></p> <p>Carina Östman, <i>Ruotsi</i></p> <p>Lena Hägglund, <i>Ruotsi</i></p>	<p>paras pentu</p> <p>paras juniori</p> <p>paras käyttökoira</p> <p>paras veteraani</p> <p>paras jälkeläisryhmä</p> <p>paras kasvattajaryhmä</p> <p>paras VSP</p> <p>Best in Show</p>
---	---

Ilm. ainoastaan sähköisesti 3.9. mennessä
<https://www.snj.fi/paanayttely2018/ ilmoittautuminen/>
Ilm.maksu maksetaan ilmoittautumisen yhteydessä.

Tiedustelut / Inquiries Anne Laukkanen,
+358 40 575 2441, paanayttely@snj.fi

Ilmoittautumismaksu 37€, saman om. 2. jne. koira, pennut ja veteraanit 32€, yli 10 v. veteraanit ilmaiseksi.

SNJ:n tili Flo9 1083 3000 2157 58, viite 4226.

Järjestäjä Suomen Noutajakoira-järjestö ry, päänäyttely.
Näyttelyn nettisivut
<https://www.snj.fi/paanayttely2018/>

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n yhteystiedot

HALLITUS 2018

Puheenjohtaja

Mari Mamia
Stor-Rösintie 66, 01150 Söderkulla
p. 050 4586770, puheenjohtaja@flatti.net

Varapuheenjohtaja

Marjut Sirén
Espoo, p. 050 4116245

Sihteeri (ei hallituksen jäsen)

Tanja Aunela
Turku, p. 0400 939076
sihteeri@flatti.net

Anne Haverinen
Paltamo, p. 044 3601152
kennelregalerazza@gmail.com

Heidi Troberg
Sulva, p. 040 5365174
heidi.troberg@tritoniam.fi

Piia Piiparinen
Koria, p. 040 8314848
flatti87@gmail.com

Tomi Nieminen
Elimäki, p. 041 4907122
tomi.jere.nieminen@gmail.com

Aija Laakso
Paimio, p. 0400 594491
aija.tommila@raide.info

Varajäsenet

Raisa Hartikainen
Kolari, p. 040 7547760
raisaharti@gmail.com

Marika Strang
Hämeenlinna, p. 040 5942629
marika.strang@gmail.com

TOIMIHENKILÖT 2018

Taloudenhoitaja

Marjatta Eivola
Vaahterakuja 2 D 11, 21250 Masku
p. 050 5543183
marjatta.eivola@gmail.com

Jäsensihiteeri

Heidi Vainio
Leikluodontie 130, 23310 Taivassalo
p. 0400 822110, jasanasiat@flatti.net

Tarvikemyynti

Heidi Vainio
Leikluodontie 130, 23310 Taivassalo
p. 0400 822110, tarvike@flatti.net

Pentuvälittäjä

Hanna Hujanen
p. 040 5789523, pentu@flatti.net

Pentuvälittäjä

Sanna Lahtinen
p. 040 7310831, pentu@flatti.net

Kiertopalkinnot

pisteiden laskeminen
Sari Hagström, p. 0400 514215
flatti.kiertopalkinnot@gmail.com

Kiertopalkinnot

palkintovastaava
Tomi Nieminen, p. 041 4907122
tomi.jere.nieminen@gmail.com

Webmaster

Markku Kastepohja, 040 6650566
webmaster@flatti.net

Varainhankinnan koordinaattori

Aija Laakso, p. 0400 594491
aija.tommila@raide.info

ALUEYHTEYSHENKILÖT

Kaakkois-Suomi: Tiina Sudensalmi
p. 040 5156133, sudensalmi@kolumbus.fi

Kainuun alue:

Anne Haverinen, p. 044 3601152
kennelregalerazza@gmail.com

Keski-Suomi (Jyväskylä):

Mika Toskala, p. 040 5649053
mika.toskala@elisanet.fi

Keski-Suomi (Jämsä):

Riitta Koivisto
p. 040 5446697, riitta.koivisto@gmail.com

Keski-Suomi (Mäntän seutu):

Janne Järvinen, p. 050 3778880
janne68jarvinen@gmail.com

Oulun alue:

Henna Mikkonen
p. 044 5400609, hennamik@gmail.com

Pirkanmaa:

Tarja Tuhola
p. 040 5151932, vilpputuhola@yahoo.com

Rovaniemi:

Jarmo Vaarala
p. 040 8218392, jarmo.vaarala@ramk.fi

Satakunta:

Maija Jokela
p. 040 4120392, maija.jokela@pori.fi

Savon seutu:

Aleksi Rauhanen, p. 040 5279097
aleksi.rauhanen@gmail.com

Uusimaa:

Nina Onufriew
p. 041 4331959, nina.onufriew@gmail.com

Vaasan alue:

Heidi Troberg
p. 040 5365174, heidi.troberg@tritoniam.fi

Varsinais-Suomi:

Mia Jaakola-Siimes
p. 050 3764517, mia@maahismaen.com

TOIMIKUNNAT 2018

FLATTIVIESTI

flattiviesti@gmail.com

Päätoimittaja:

Mari Mamia
Toimitussihteeri: Jaana Kontto
Taitto: Elisa Pekki

Valiointitoimikunta:

Tanja Mattila, flatti.valiot@gmail.com

JALOSTUSTOIMIKUNTA

flatti.jalostus@gmail.com

Puheenjohtaja:

Kirsi Nieminen
p. 0400 641866, kirsi@heilurihannan.fi

Sihteeri:

Tuula Niva
p. 040 5045165, tuulaniva@gmail.com

Jäsenet: Laura Rajakallio, Jenni Juvén,
Miia Suppanen, Mia Jaakola-Siimes

MEJÄ-TOIMIKUNTA

Puheenjohtaja: Miia Koski
p. 050 4582157, koski_miia@outlook.com

Jäsenet:

Mari Mamia, Anu Numminen,
Liisa Keränen, Marko Saarni

NOME-TOIMIKUNTA

Puheenjohtaja: Minsu Rauramo
p. 0400 429949, nome@flatti.net

Sihteeri:

Raisa Hartikainen
p. 040 7547760, raisaharti@gmail.com

Jäsenet:

Majju Häkkinen, Heidi Troberg,
Vesa Turunen, Michaela Poutanen,
Heli Pitkälä

NOUJAKOIRAJÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖTOIMIKUNTA

Mari Mamia (varsinainen jäsen)
Minsu Rauramo (varajäsen)

NÄYTTELYTOIMIKUNTA

Puheenjohtaja: Piia Piiparinen
p. 040 8314848, flatti87@gmail.com

Sihteeri:

Nina Skyttä
p. 0400 435 737, nina@skoude.com

Jäsenet:

Satu Marins, Liisa Jyväskylä,
Tomi Nieminen, Tanja Mattila,
Katja Korhonen

PK-YHTEYSHENKILÖ

Camilla Peura
p. 050 4071862, camilla.peura@gmail.com

ULKOMUOTO-

TUOMARITOIMIKUNTA

Puheenjohtaja: Riitta Niemelä
p. 040 7091133, riitta@morrini.net

Jäsenet: Heli Siikonen, Katja Korhonen

Pentuvälitys

– Mitä pentuvälittäjä tekee ja ketä me olemme?

Meitä pyydettiin esittelemään itseemme sekä kertomaan mitä pentuvälittäjät tekevät. Pentuvälittäjä-termi on kieltämättä hieman harhaanjohtava, sillä emme pentuja ostajille välitä. Toki välitämme tietoa. Päätehtävämme on päivittää kasvattajien pyynnöstä www.flatti.net -osoitteesta löytyvää pentulistaa.

Jalostustoimikunta käsittelee kasvattajan ilmoituksen perusteella suunnitellun pentueen ja käsittelyn jälkeen ilmoittaa asiasta pentuvälitykseen ja kasvattajalle. Tämän jälkeen kasvattaja voi halutessaan ilmoittaa pentueensa meille ja lisäämme sen pentulistalle, joko suunniteltuihin, astutettuihin tai syntyneisiin pentueisiin. Kasvattaja ilmoittaa aina meille pentueeseensa liittyvistä muutoksista; astutuksesta, syntymisestä, pentujen varaustilanteesta ynnä muusta tarpeellisesta ja me teemme muutokset internet-sivuille – emme päivitä tietoja kuulopuheiden tai omien huomioidemme perusteella. Lisäksi lisäämme tiedot, mikäli aikuinen koira etsii uutta kotia ja omistaja siitä meille ilmoittaa.

Pentuvälittäjiin voi ottaa yhteyttä myös, jos harkitsee rotua tai on muutoin jotakin kysyttävää rodusta yleisesti. Kerromme tarvittaessa millaisia pentueita on tarjolla ja mitä erilaiset lyhenteet pentulistalla tarkoittavat, jos ne ovat vieraita. Emme kuitenkaan suosittele mitään tiettyjä yhdistelmiä, vaan ohjeistamme pennun etsijää ottamaan yhteyttä suoraan kasvattajaan, joka osaa kertoa pentueestaan enemmän ja päättää kenelle on halukas pennun myymään.

Olemme toimineet pentuvälittäjinä vuodesta 2012 lähtien. Meihin saa ottaa rohkeasti yhteyttä: pentu@flatti.net, tai tulla nykäisemään hihasta kokeissa ja tapahtumissa, jos jotakin kysyttävää tulee mieleen.

Olen Keski-Suomessa, Laukaassa asuva flattiharrastaja. Perheeseeni kuuluvat miehen ja kahden lapsen lisäksi 2 flattia, käyttölinjainen englanninspringerspanieli sekä lasten kolme marsua.

Ensimmäisen flatin ja samalla ensimmäisen oman koirani hankin vuonna 2000 ja siitä lähtien taloudessa on aina ollut flatteja. Pääpaino koiraharrastuksessa on metsästyksessä. Harvakseltaan olen käynyt koirien kanssa myös nomekokeissa. Viime kesänä kokeissa käynti rajoittui nuoremman koiran taipumuskokeeseen, mutta toivottavasti tulevana kesänä rohkenen startata vanhemmalla koiralla VOI-luokassa ja nuoremmalla olisi tarkoitus saada tulos ALO-luokasta.

Olen juuri muuttanut Keski-Suomen metsistä aakeelle ja laakeelle Etelä-Pohjanmaalle. Minun kanssa samassa taloudessa asustaa miehen lisäksi kuusivuotias flatti-poika Leevi, kaksi käyttölinjaista englanninspringerspanielia sekä barbet.

Ensimmäinen flatti ja koira ylipäätään minulle tuli vuonna 2005. Vuosien aikana olen kisannut metsästyskokeissa, agilitys ja näyttelyissä. Lisäksi koirat pääsee säännöllisesti käytännön metsälle. Tulevana koekautena meillä on tavoitteena kisata metsästyskokeissa AVO-luokassa hankkien menolippu voittajaan, mutta nähtäväksi jää löydetäänkö Leevin kanssa riittävän vahva yhteinen sävel.

Hanna Hujanen puh. 040 578 9523

Sanna Lahtinen puh. 040 731 0831

”Pentuvälittäjiin voi ottaa yhteyttä myös, jos harkitsee rotua tai on muutoin jotakin kysyttävää rodusta yleisesti. Kerromme tarvittaessa millaisia pentueita on tarjolla ja mitä erilaiset lyhenteet pentulistalla tarkoittavat, jos ne ovat vieraita.”

. AWW1

BOZITA

ROBUR

engineered by nature

VEHNÄTÖN

EI SISÄLLÄ GLUTEENIA

PUHTAAT RAAKA-AINEET

EI TURHIA LISÄAINEITA

LAADUKAS VALKUAINEEN

SISÄLTÄÄ JOPA 84%
RAVITSEVAA ELÄINVALKUAISTA

Bozita Robur on Ruotsissa valmistettu superfunktionaalinen koiranruoka. Luonnollisista raaka-aineista valmistettu korkealuokkainen ravinto vahvistaa kehon omia toimintoja. Kun haluat antaa koirallesi parhaat mahdolliset edellytykset - täytä sen kuppi aterialla joka on täynnä luonnon omaa voimaa.

www.bozita.fi